

3/1/48

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2541.

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 20-వ తేది శనివారము
శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక చైత్రమాస శుద్ధ సప్తమి 2.

సం॥ 295
సంచిక ౨౯౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేల యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

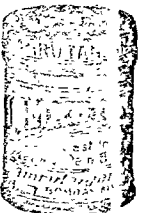
అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
శారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

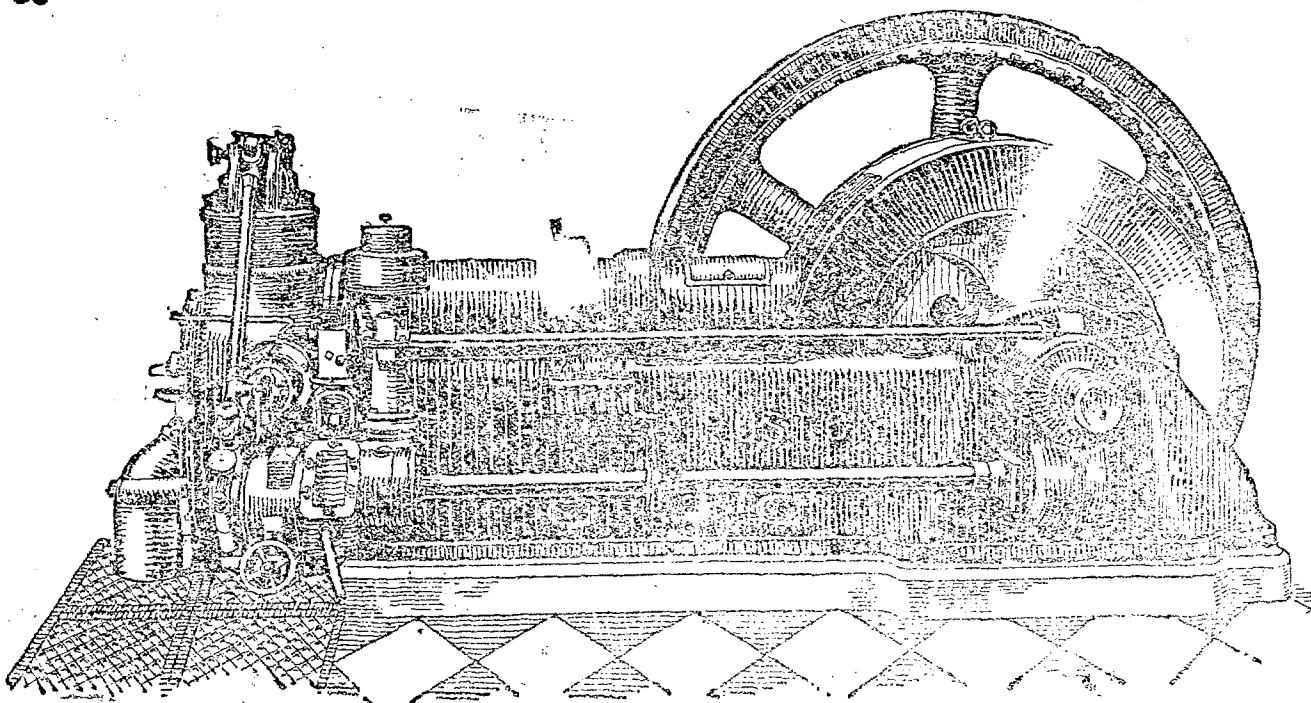
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్త్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రాక్, మాగ్నెటా,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతవిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యోటలాగుకు వ్రాయును
మద్రాసులో ఫోల్ ఏజెంట్లు, మాస్కి అందుకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాలా బెల్టె నెం 60, మద్రాసు.

(388)

1926 సంవత్సర ఫోర్డు బండల ధరలు

ఫోర్డు వెగాటారు కంవెనీ

కనడా. (లిమిటెడ్)

	రూ.
ఫోర్డు టూరింగుకారు స్టాండ్ల తేక	2,050
ఫోర్డు టూరింగుకారు స్టాండ్లతో	2,300
ఫోర్డు రన్ అపాట్ సెల్లు స్టాండ్లతో	2,175
ఫోర్డు రెండు ఆసనములు, ఇంగ్లీషు బాడి, సెల్లు స్టాండ్లతో	2,300
ఫోర్డు ఫోర్డ్ సిడాన్ స్టాండ్లతో	3,685
ఫోర్డు ట్యూబర్ సిడాన్ స్టాండ్లతో	3,370
ఫోర్డు లాండ్ రోల్ ఇంగ్లీషు బాడి (7 ఆసనములు) గలిగి సెల్లు స్టాండ్లతో	3,500
ఫోర్డు కూపె	3,065
ఫోర్డు 8-10 ఆసనములు గల బస్సు	2,200
ఫోర్డు 16 ఆసనములు గల బస్సు	2,570
ఫోర్డు వర్తకమునకుగాను ఛాసిస్	1,700
ఫోర్డు ఒకటన్ ఛాసిస్	1,920
ఫోర్డు లైట్ ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీ ఓవన్ లాటి	1,800
ఫోర్డు లైట్ ఎక్స్ ప్రెస్ క్లోస్ డ్రావ్	2,500
ఫోర్డు స్టాట్ ఒకటన్ ఓవన్ లాటి	2,350
ఫోర్డు టెప్పింగు ఒకటన్ లాటి స్టీల్ బాడి గలది	3,250
ఫోర్డు నన్ ట్రాక్టర్	1,995
ఫోర్డు నన్ ట్రాక్టర్ రోడ్లయందు పోవుటకు రబ్బరు టైరులతో అమర్చబడినది	2,995

పైన కనుపరచిన టూరింగుకారులు 3 రంగులు గలవి.

పై ధరల ప్రకారము మద్రాసునందు డెలివరీ యివ్వబడును.

ఇతర పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను :

ఓక్స్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్)

మాంటురోడ్, మదరాసు.

మొసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. సుందరరావు బెంగాల్ స్క్రిప్ట్, సర్దర్ బజార్ అంబాలా కంబోస్టెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణముచియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించి ప్రార్థన.

2. మ. రజనీకాంతశర్మబరన, ఆయుర్వేదవైద్య-కుళోర్ డి. జి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తమస్థునుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపుడు.

3. మ. పి. వి. మన్మథాచార్య కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను ఒకప్పుడు వాడియు, అనేకతరముల ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనను నిచ్చియున్నవివునా సీసాలను బంపకొరతున్నాను.

4. ఎ. శేషయ్య గారు పుస్తకవిజ్ఞానాధీశులు, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకు, పిల్లలకు మంచిగుణముచియున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పొట్టిజీవేర పొట్టిజీవేర 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మొసూరు

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

బల్లారి పశ్చిమ కాల్య ప్రాజెక్టు

ఈ కాల్యము గూర్చి - హాకిన్సు గారు పంపిన అంచనాలపై యింకను ప్రభుత్వమునా రేమియు ఉత్తరవు జేయలేదు. పశ్చిమ సాయకాళి డైరెక్టరుగారి కంపెనీ, దీనివలన కన్నులు కడప కాల్యల కేమియిబ్బందియుండునో సమాచారము దెలుపవలెనని చీఫ్ ఇంజనీరుగారికి వ్రాసినది ఎ. రంగనాథ మొదల్యారు గారు ప్రశ్నింప జరిగెను.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డునకు ప్రకాశరావుగారిని ఎన్నుకొనుటనుగూర్చి మైకాట్టలో. అపిలు 1925 మార్చి 16 వ తేదీన జిబిజను సిటిమను దాఖలు చేయబడినది సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నకు తరువుగ దెలుపబడెను.

టోమ్మిది జిల్లాబోర్డు లింకను అధ్యక్షుని ఎన్నిక హక్కు - తేకుండ యున్నవని కళిఘాషణరథో గారి ప్రశ్నకు చివరకే -

అనంతపురం జిల్లా నేరము చేయు జాతులు

జి. రామేశ్వరరావుగారు - అనంతపురం జిల్లాలో నేరముజేయు జాతులచట్టముక్రింద రిజిస్టరుకాబడినవారి కాపలా గాయుటకు ప్రత్యేకముగ ఉద్యోగులనియమించిరా? తేకపోలీసు గ్రామోద్యోగులు సరిపోయిరా.

ఉ - ప్రత్యేకముగ నెవ్వరిని నియమించలేదు. పోలీసు గ్రామోద్యోగులు యీపనికి చాలమన్నారని రిపోర్టు రాలేదు.

ఎ. రంగనాథమొదల్యారు - వీరు దినమునకు రెండు మూడు సార్లు పోలీసువారి కగపడుచుండువలెననిశాసించిరా? హోముమెంబరు - అవిషయమున సమాచారము వ్రాసి తెప్పించుము.

హిందూ ధర్మాదాయములబోరు - నటరాజ

మొదల్యారు నియామకము

సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్న - పి. వి. నటరాజ మొదల్యారు గారు పచ్చయ్యప్ప ధర్మనిధి ట్రస్టీగా యుండలేద వారిని ధర్మాదాయముల బోర్డు కమిషనరుగ నెట్లు నియమించిరి. ఆయన ట్రస్టీగ పరిపాలించు దర్మనిధులనే కమిషనరుగ పరిశీలించుచుంట్ల అసందర్భముగ నుండదా.

ఉ - పచ్చయ్యప్ప ధర్మ నిధిలో కొంతభాగముదేవాలయములకు చెందును. పాతకాలలకు సత్రములకుద్దేశింపబడి ధర్మాదాయములతో బోర్డువారికి ప్రసక్తిలేదు.

పచ్చయ్యప్ప నిధి పరిపాలన నిబంధనల ప్రకారము మైకోట్టవారు 1909 తీర్పుజేసినట్లుగా బోర్డు సభ్యులతో నెవరెనిఒకగు మూడేండ్ల కొకసారి తిరిగిజేసి రిపోర్టు చేయవలెనని యున్నది. నటరాజ మొదల్యారుగారు బోర్డుకమిషనరుగానుంట్లచే ఆ పని తాను జేయక యింకెవ్వరికేని ఒప్పగించురు.

పచ్చయ్యప్ప ధర్మనిధిలో చివరిబరలో సభానాయకులు దేవళము కంచెలో ఏకాంబరస్వామి దేవళము రెండు నటరాజ మొదల్యారుగారి కమిషనరు పని యావరక్రింద చేరియున్నవి. ఈ రెండు దేవాలయముల తిరిగి వేరొక కమిషనరు కొప్పగించుటకై బోర్డువారు యేర్పాటులు జేయుచున్నారు.

రామ్మడురాజుగారు - బోర్డుఅధ్యక్షు డి విషయమున తన అభిప్రాయము తెల్పెద.

మంత్రిగారు - సదరు కమిషనరు రాజీనీయనవసరము లేదు. ఆ రెండు దేవాలయములు వేరొక కమిషనరు కొప్పగించిన చాలునని భావింఁగిరి.

రామ్మడురాజుగారు - ట్రస్టీలను బోర్డుకమిషనరుగా నియమింపరాదని చట్టమునందుంటుచేతను, ప్రభాభి ప్రాయశం దుకు ప్రతికూలముగ నుండుటచేతను మంత్రిగారు ప్రభాభిప్రాయమునకు అనుకూలముగ ప్రవర్తించుట వారి విధికాదా.

అధ్యక్షుడు - చట్టమునకు విరుద్ధముగనున్న మైకోట్టలో దావాచేసి పరిష్కరింపవచ్చును.

రామ్మడురాజుగారు - అది సరియైన పద్ధతే కాని కష్టమైనవని. కావుననే ప్రభాభిప్రాయము పాటింప గోరుచున్నాను.

మంత్రిగారు - అట్టి నియామకము చట్టమునకు విరుద్ధమని గాని సభ్యుడుభావించునా?

రామ్మడు - ధర్మాదాయముల ట్రస్టీలను కమిషనరులుగ నియమింపుటకు మంత్రిగారు సిద్ధపడుదురా?

మంత్రి - వారివారి అర్హతబట్టి విచారింతుము.

ఏండ్ల పరిశ్రమసంస్థ

జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రభుత్వమువారు స్థాపించిన ఫలముల పరిశ్రమ సంస్థనుగూర్చి 1924-25 సంధా 28081-10-9

నష్టము వచ్చియుంటున్నది యిందుకు కొనసాగింతురా యెట్లు పనిజేయుచున్నారో అది కొన్ని ప్రశ్నల నడుగ యీ జిగువరీతి జవాబు వచ్చెను.

ఉ॥ ఈ సంస్థతో తయారగు జాము పండ్లరసము అన్నీ లియా నుండి వచ్చువానితో పోటీ నిలువ జాలకున్నది. ఇప్పుడు కలిగిన నష్టము తిరిగి రావట్లు టపాధ్యక్షులు, సంస్థమూసినేయ నిశ్చయించిరి. ఇందు కవసరమగు పండ్లను కొన్ని యిక్కడ కొనుచుండిరి. కొన్ని కొనిన, తిరువాంతురు నెల్లూరు మున్నగుచోట్లను, గవర్నమెంటు జొటానికలు గార్లెన్సునుండి తెప్పించెడివారు పంచదార పారి. కంపెనీలో కొనిరి.

తాలూకాబోర్డులో దాసుగారి చాయాపటము

ఈ త్రర ఆర్కాడు జిల్లాలో పోలూరు తాలూకాబోర్డు వారు సి. ఆర్. దాసుగారి చాయాపటమును రూ 15 ఖర్చు పెట్టి కొనుట కుద్రేకించిరి కాని అట్టి వ్యయము చందాలపై బరింపవలసినదేగాని పబ్లికు నిధినుండి కాదని జెప్పి ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించినట్లు సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలన తెలియ వచ్చెను.

మునిసిపలు ఎన్నికతగవులు పరిష్కరించు అధికారము సివిల్ కోర్టులనుండి తప్పించుట కోరనూచన-గలదు. ఈ తగవులు త్వరగ పరిష్కరింపబడుటకు సివిల్ కోర్టులను ఎన్నికల గొడవలేకుండ జేయుటకై ప్రత్యేకముగ ఎన్నికతగవుల పరిష్కారము నిబంధనలను గెజటులో విమర్శనార్థము ప్రకటించుట గాని దానిపై ఉత్తరువు ప్రకటించుటలోపున కాపనసభ అనుమతిని బడయదు. అని సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలన జెల్లిసెన.

మదరాసు మోటారు ప్రమాదములు

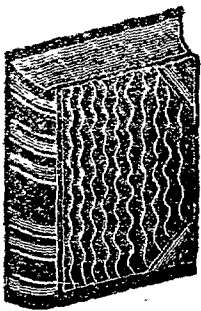
మదరాసులో మోటారు ప్రమాదములన యెంతమంది చనిపోయిరి. యెన్ని కేసులు విచారింపిరి. మోటారుబండ్లు యెంతవడిగా పోవలెనని నిర్ణయముగలదు? అని కె. రఘుచంద్ర బాలాగారు ప్రశ్నింప యీవివరములు తెలిసెన.

ఉ. ట్యాక్స్ కారులకు వడి నిర్ణయము లేదు. మోటారు బసులకుమాత్రము గంటకు 20 మైళ్లు వడినిర్ణయముగలదు. పోయిన రెండు వత్సరములలో మోటారు ప్రమాదములు 2588-409. అందు చనిపోయినవారు 12-28 శత్రులుపడ్డవి 96.84. విడిచి పెట్టబడినవి 12-21. 1928 లో మోటారు ప్రమాదములన 21 రు చనిపోయిరి.

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది బహుశా ఆంధ్రదేశమంతటను ముద్రసిద్ధ వడసిన కవితలు !!! పురాణం మార్యనారాయణ తీర్థలుగారి పరిశోధించబడినది. 2289 శరీరమర్త శాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలిరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే

ఆంధ్రభాషలో ఇటీవల రీరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లన బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాబుధులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుక్కుమును చక్కగా 64 వివిధపుత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. రూ. 1-0-0 వి.పి. చార్జి 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. పరిషత్ అందుకంపెని, నెం. 11, ఆరుగుగం వీధి, మదరాసు.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్

ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-3-1922 నుండి రూ 1000 కి - 011రము 1 కి రూ 5 యలకు బదులు రూ 10 చొప్పున ఇన్ సూరన్స్ బోనసు పొచ్చించి, చెల్లించవలసినట్లు కంపెనీ అక్సయిగాను విహిల్స్ చేసినట్లు యిందుమూలముగ "ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా" పాలిసి దారులకందరికిని తెలియ జేయడమైనది.

బోనసునంగు గల మోయ్యదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ ముగంతుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి దారులు వంతోషముతో గ్రహింతురు. (1945)

The safest, simplest, strongest and the most advantageous Oil Engine with many improvements.

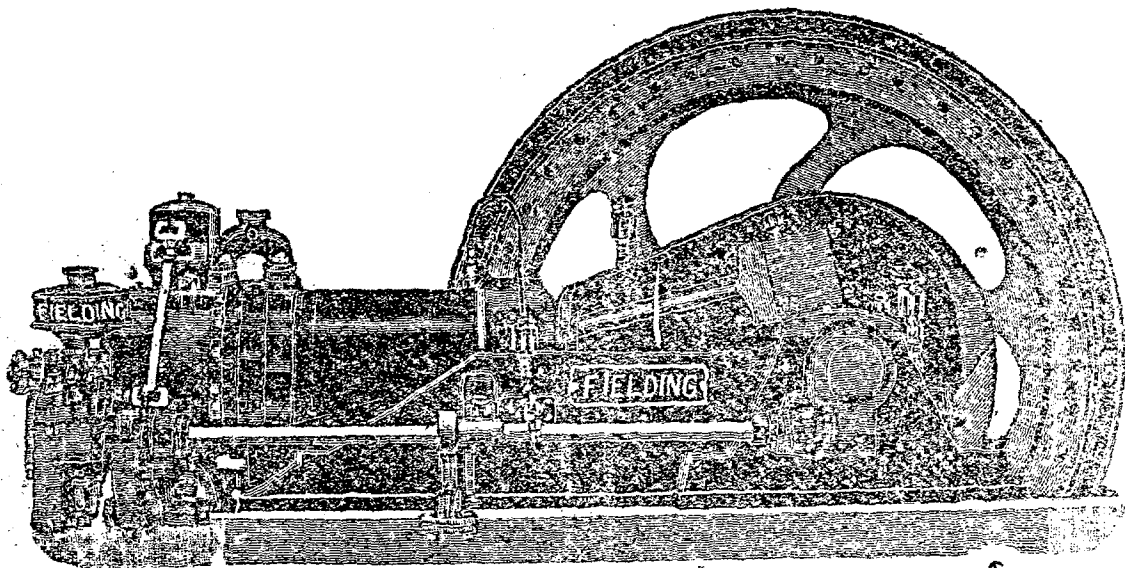
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు నేప్టిక్స్ స్టారింగు శమిడిశల్ క్రాడు ఆయిలు యింజను

వేపరెజరు స్ట్రెత్తో కాల్యవలసిన అవసరములేకుండగనే

585

రెండే నిముషములలో స్టార్టుకాగలదు.

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమంచి పెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి.

క్రాడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రాడ్లు ఆయిలులో నయినను బహు చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టార్టులో వుంచ బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

సోత్ వడెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు.

బ్యాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

బిడ్డ పాలను బాల్బిస్టోలో కలుపుడు.

బిడ్డలు అచ్చము అవుపాలు, లేక గేదెపాలు, లేక మేకపాలు మొదలగు దానితో మ్లాత్రము పెరుగజాలదు. ఇందులో బాల్బి సుందరుచే అభ్యసమును గలిగించును.

మీరే బిడ్డలను పోషించలేనప్పుడు అవుపాలు, గేదెపాలు, లేక మేకపాలు మొదలగునవి రాబిస్టోస్ వేటెంటు బాల్బిలో కలుపుచేయుటచే నెప్పుడో కలిపి ఉపయోగింపుడు.

బాల్బి కలిపిపోవుటచే బాల్బి నీళ్లు పాలు సులభముగా జీర్ణమునవు చేయును. గనుక బిడ్డలు పోషించుటకు బాల్బి కలిపిన వస్తువులనుండి మంచి లాభమును పొందెదరు.

రాబిస్టోస్ వేటెంటు బాల్బి ప్రోత్సహనమునందే బాల్బి కలుపుగా గమన చేయబడినది. గాలి లోన ప్రవేశించు వీలకొనక బాల్బిలో నీటి యిది అన్ని చోట్లందును విశ్రయించబడుచున్నది. బిడ్డల రాబిస్టోస్ పోషించుట చేయును.

చనుచాలను ధారాళముగా వ్యక్తియెటుటకు ఇది తోడ్పడును, గాన ఇది రెల్లంకుకూడ బుక్కిలి మంచిది.

రాబిస్టోస్ వేటెంటు బాల్బి.

ప్రస్తుతము కాగితపు బీటిలు నీలుగో నుండునట్లు సులభతరమున దాల్చుటచే నెప్పుడో కలిపి ఉపయోగింపుడు.

సత్యాన్వేషణము

మహాత్మాని స్వీయచరిత్ర

పదునాల్గవ ప్రకరణము

అరణ్యమున గరమున బసయేర్పాటు

నేను బెన్గాళి గా మహాత్మాగా రంగటికి వెళ్లెను. మేము అటనుండి వెళ్లిపోతిమని అవశిష్టద్యోగులు మహాత్మాగారి కెరించిరి. మహాత్మాగారు విలాసమును గూడ తెలిసిరి. అందువలన మహాత్మాగారు మా బసయనున్న స్థితిలో నున్నప్పుడు సమాధ్రోదకముతోనే స్నానములను చేయుచుంటిమి. ఆనీటిలో సబ్బు కరగదు. నేను నా గరకతకొరకు సబ్బును ద్రవముద్రోదకస్నానమును చేయుచుంటిని. అంశవలన ఒంటనున్న మురికి పోపుటకు బదులుగా ఒక్కొక్కయు జిగట సాగనాగంభించెను. క్రమముగా తామగక్రింద పరిమియించెను. ఇది ద్వయంకృతావరాధకుని గ్రహించి డాక్టరు మహాత్మాగారి కెరించితిని. ఆయన 'ఏనటికుయాసిదు' రాయనలనెనెను. దానిని రాయగానే భగ్గవంతుడైతిని. డాక్టరు మహాత్మాగారు నాగదిని పరీక్షించెను. ఆయనకది నచ్చలేదు. "మనము ఈ ఆంగ్లేషదేశమునకు వచ్చుట విద్యాభ్యాసమునకేయైనను ఇచ్చటి ప్రజల ఆచారవ్యవహారములను గూడ గ్రహింపవలెను గాన అందుల మీ బస పనికిరాదు. ఏదో ఒక కుటుంబమువారిలో కలిసియుండవలెను. మొదట కొన్ని రోజులు పద్ధతి నేర్చుకొనవలెను. నేను నిన్న చటికి తీసుకొని వెళ్లెదనురమ్ము" అని మహాత్మాగారు తెలిపిరి.

నాకు చాలసంతోషము కలిగినది. ఆ ప్రకార మమిత్రుని బస నా సామానులను తీసికొనిపోతిని. అతడు నన్ను సోదరుని వలెనే కడు ప్రేమతో నాడరించెను. ఆంగ్లేషదేశముల పద్ధతులను గూర్చు లను వనమాటల నడుమకొనవలసివచ్చెనని బోధించెను. గ్రామలో మాటలాడునటులు గూడ చెనెను. భోజనము మా భోజనములను సరిపడుటలేదు. మారలను (కాకములు) ఉడికించి ఉప్పుకారము మున్నగు మసాలాలను వేయనిచో భోజ్యమైచదు. భోజనము పెట్టెను నామె (లాండు) భోజ్యమైచదు. భోజనము మేమియుచో చనుండనలెను. ఉదయములూ టటుపిండిపులుసు (టటుమిలు పోర్టి) ఉండేది. దానితో చాలవరకు కడుపునిండేదిగాని మధ్యాహ్నము (లంచ) ను సాయంకాలమును (డిన్నరు) ఏమియును సయించేదికాదు. ఎంగిలి లంఘాములుగానే యుండేది. మాంసమును తినవలెనని అమిత్రుడు చాలబోధించెను గాని నేను నా ప్రమాణము సంగతి తెలిపి మిన్నకుండెనువాడను. కెక్కిన రెండుపూటలను రొట్టె పప్పు (జాంబచ్చలి) (స్పినకు) ఉండేదిగాని నేను బాగుగా భుజించెదవాడ ననుటచే ఆ రొట్టె ఆపాదేదిగాదు. మరల అడిగినేయించుకొనట మార్గదానము బిడియమువలన వారు మొదట పెట్టిన

రెండుమాడు ముక్కలు (స్టేసు) మాత్రమే తిని యూరకుండువాడను. అచట పాలును ఇచ్చెను పద్ధతిగూడలేదు. నా భోజనమువైఖరి చూడగా చూడగా నామిత్రుని కొకనాడు చాలకోపము వచ్చినది. "నీవు నాకు ఏకోపదనవలెను తమ్ముడవైనచో వెంటనే నిన్ను స్వదేశమునకు పంపించియుండును. ఇచ్చటి పరిస్థితులను ఎరుగనపుడు చదువురాని నీతగ్గియున్న ప్రమాణము చేసినంతమాత్రమున నీవు మాంసమునలే తినరాదు! ఆ ప్రమాణము నిన్ను బాధింపదు. దానికొరకు యిటుల తిండిమానుకొనట కేవలము మాధ్యమే (నూపర్ స్టేషను). వెనుక నీవు మాంసమును తినియుంటివి. నీకది హితవుగానే యుండెననిగూడ తెలిపితివి. ఆనవసరముగా అప్పుడు మాంసమును తింటివి. ఇప్పుడు తినవలసిన అంశరము కలిగియుండగా తినునీ ఢీప్పించుచుంటివి దీనివలన నీకెట్టిలాభమును కలుగదు" అని అమిత్రుడనెను.

నేనుమాత్రము వినలేదు. ప్రతిదినమును మా కీ విషయమున వాదము జరుగుచునే యుండెను. అతని వాదము మొండైనకొలదిని నా దీక్షయును బుము కాసాగెను. నేను ప్రతిదినమును భగవంతుని ప్రార్థించుచుంటిని. అందువలన నాకు దీక్ష కలుగుచుండెను. నా కప్పుడు భగవంతునిగూర్చి సరిగా తెలియదు గాని నా దాయయగు రంభ చిన్నప్పుడు నాటి న మంచి విత్తనమువలన కలిగిన ఫలితమే ఆ విశ్వాసము.

ఒకనాడు నా మిత్రుడు, బెంగాలీ వ్రాసిన "ధియరీ ఆఫ్ యూటిలిటీ" అను గ్రంథమును చదువ సాగెను. ఆ భాష నా కేమియును బోధపడలేదు. నా మిత్రుడు దానిని గూర్చి బోధింప సాగెను. "నా కీ వాదము బోధపడదు. దానిని గ్రహించుటకు తగిన శక్తి నాకు లేదు. మాంసమును తినట అవసరమే యని నే నంగీకరించెదను గాని నేను నా ప్రమాణము నతిక్రమింప జాలను. నేను మీతో వాదించలేను. మీరు నా మేలుకొరకే యింకపట్టుదలతో చెప్పవచ్చునని గూడ నే నెరుగుదును. కాని నేను నా నియమమును విడువజాలను. అది అసంభవము. అది అసంభవమనియు" అని నేను తెలిపితిని.

నా మాటలు విని అతడు చాల అచ్చెరువు నొందెను. "అటులైన సరే యీ విషయమును గూర్చి యింక నేను వాదించను" అని అతడు పలికి ఆ పుస్తకమును మూసివేసెను. మరల నా విషయమునుగూర్చి అతడెన్నడును నాలో మాటలాడలేదు గాని నా భోజన విషయమున నతనికి చాల ఆందోళనముగా నుండెను. అతడు మట్టలను కాల్చుచుండెను. మద్యపానము చేయుచుండెను గాని వానిని గూర్చి నాతో ఎన్నడును తెలుపలేదు. వానిని అభ్యసించునూడవనియే అతడు నా కెరించెను. మాంసము తినకపోయినచో నీరస పడిక మై ఆంగ్లేషదేశమున నివసించ వీలులేనిస్థితి కలుగునేమో అనియే అతడు భయపడుచుండెను.

ఆ మిత్రుని యిల్లు రిచ్చుండులో నున్నది. అతని యింట నెలదినము లుంటిని. ఆ రోజులలో లండనుకు వారమున కొకటి రెండుసార్లుకంటె హెచ్చుగా పోవ వీలు కలిగిడిది కాదు. అందువలన నా కొక కుటుంబమున బస యేర్పరుపవలె నని

డాక్టరు మహాత్మాగారును ద్వితీయం శుక్లాగారును నిశ్చయించిరి. వెస్టుకెన్సింగ్టనులో ఒక ఆంగ్లో - యిండియను కుటుంబమున శుక్లాగారు నాకు బసను యేర్పాటు చేసెను. నే నచటికి పోతిని. ఆ యింటి యజమానురాలు విశంతువు. నేను మాంసమును తిననని ఆమె కెరించితిని. తగిన యేర్పాటు చేసెదనని తెలిపెను గాని అచటగూడ నాకు భోజనము ఉపవాసప్రాయముగానే యుండెను. పిండిపంటలు మున్నగువానిని పంపవలెనని మాయంటికి (రాజకోట) వ్రాసితిని గాని అప్పటి కింకను రాలేదు. ఏవస్తువును రుచించకండ నుండెను. పావు మామె ప్రతిదినమును యిది బాగున్నదా అది బాగున్నదా అని అడిగేది. మరల మరల అడిగి వేయించుకొనుటకు నాకు ఓడియ మింకను పోలేదు. వారు పెట్టినదానిని తిని యూరకుండువాడను. ఆమె కిద్దగు కమార్తె లుండెరి. వారు చెరియొక రొట్టెముక్కను (స్టేసు) బలవంతపెట్టి వేయుచుండెరి. కాని నా కది ఏమిలేక. ఒక పెద్దరొట్టె (లోపు) పూర్తిగా నుండిన గాని నాకు చాలదు.

నే నింకను కరిగా చదువు ప్రారంభించ లేదు. శుక్లాగారు వార్తాపత్రికల నిప్పుచుండుటచే వానిని చదువ సారంభించితిని. భారతదేశమున నే నెన్నడును పత్రికలను చదివియుండలేదు ఆంగ్లేషదేశమున నాకు వానియందు ఆసక్తి కలిగినది. డియరీ న్యూస్, డియరీ టెలిగ్రాఫు, పాలుమాలు గెజెటు అను నీ మూడు పత్రికలను నేను ప్రతిదినమును ఒక గంటలో చదివి పారవేయుచుండువాడను. తక్కిన వేళలలో నగరమునందటనిటు తిరుగుచుండువాడను. మాంసము కలియని ఉపాహారములను విక్రయించు దుకాణములు నగరమున నున్నవని యజమానురాలు తెలిపినందున వాటికొరకు వెళుతుండువాడను. సామాన్యముగు దుకాణమున కేగి కడుపునిండ రొట్టెనుకొని తినుచుండువాడను గాని తృప్తిగా నుండెడిదికాదు. ఒకనాడు ఫారింగ్టన్ స్ట్రీటులో నొక కాఫీహౌసును దుకాణము (వెజిటేరియను రెస్టూరెంటు) కనబడెను. అప్పుడు నాకు పట్టరాని సంతోషము కలిగినది. అచట కాఫీహౌసును గూర్చిన పుస్తకములను గూడ విక్రయించుచుండెరి 'సాల్పు స్టీ ఫర్ వెజిటేరియానిజం' అను పుస్తకమును ఒక షిల్లింగు (12 ఆణాలు) యిచ్చి కొని తిన్నగా లోపలికి వెళ్లితిని. ఆంగ్లేషదేశమున నడుగు పెట్టిన పిమ్మట నేను కడుపునిండ భుజించినది ఆనాడే. భగవంతున కప్పటికి నాపైని దయ గలిగినది.

ఆ పుస్తకమును నేను సాకల్యముగా చదివితిని. అది నాకు బాగుగా నచ్చినది. ఆంతటితో నాకు కాఫీహౌసును గూర్చిన పట్టదల మరింత దృఢమైనది. అదివరకు నేను ప్రమాణముకొరకు మాంసహారమును మానియున్నను మాంసహారము దూవ్య మనుభావము నాకు కలుగలేదు. అది అవసరమే యని నేను నమ్ముచు ఎప్పుడైన దానికొరకు గట్టి కృషి చేయవలెనని గూడ తలచుచుంటిని గాని సాల్పుగారి పుస్తకమును చదివిన పిమ్మట నా అభిప్రాయము పూర్తిగా మారిపోయినది. కాఫీహౌసు క్రేష్ట మనుగురి బాగుగా కుదిరినది. (మో. క. గాంధీ - ఎంగు యిండియా, 11-3-26.)

భావోద్ధారకాచార్యునియొద్ద

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల సూతన ప్రచురము

గ్లాజగారిత్ములు అత్యుత్తమప్రతి ... క్యాలికోబైండి గిల్టుపేరు వెల రూ 4 0 0 ... క్యాలిలాగు ఉచితము.

(2080) ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

మా కొత్త దారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను. 1842

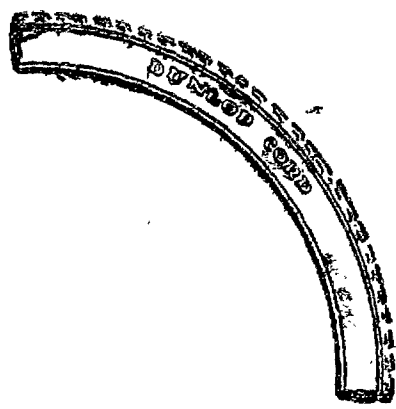
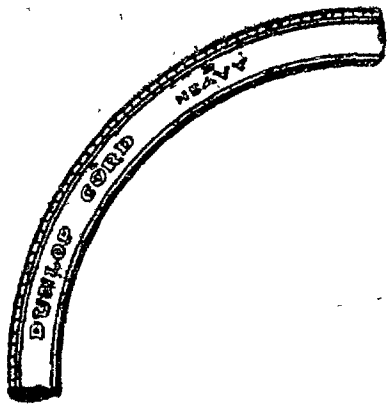
అర్జునారా! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమును చూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలది మాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు కరగ్రాంచులు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమును మాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తి విలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా లిందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తి వివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

హనుమాన్ సబ్బు

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు. 1727

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి నమానమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకు సుఖకరమిది. ఎచ్చలు నువ్వురుకును.

చూడుడు

మీ నైకిట్ టైరులవైన

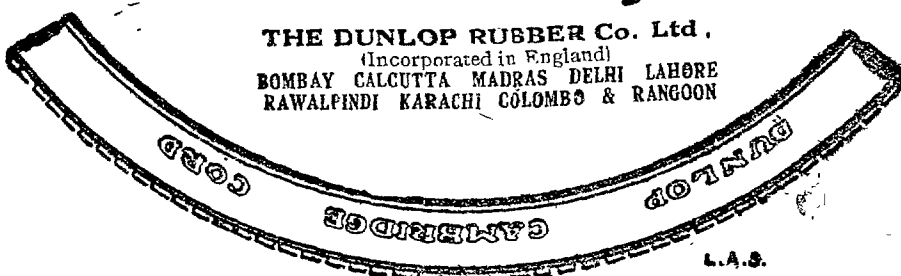
DUNLOP

వేరును గమనించి చూడుడు.

అది గట్టిగా నుండును,

చాల కాలమువరకు మన్నును.

fit Dunlop and be satisfied

THE DUNLOP RUBBER Co. Ltd.
(Incorporated in England)
BOMBAY CALCUTTA MADRAS DELHI LAHORE
RAWALPINDI KARACHI COLOMBO & RANGOON

అస్పృశ్యులు దేవాలయములోనికి

వెళ్లుట

ఇంకను సారాంశమును తేల్చుకుండ నుండుట

మరుగేళను అను నొక మాలవగుడు తిరుపతిచేత తిరుచానూరులో దేవాలయమున పూజచేయుటకు వెళ్లగా అతని పేరు కేసు చేసిరి. ఆ కేసును తిరుపతిలో స్టేషనరీ సబుమేజిస్ట్రేటు విచారణ చేసెను. "హిందువులలో కొన్ని వర్ణములవారిని అనమానపరచవలె నను దురుద్దేశముతో ముద్దాయి దేవాలయములోనికి వెళ్లినట్లు మైలపరచెను గాన పీనుకొడు 29వ కక్షనప్రకారము నేరముచేసెను. అందువలన 75 రూపాయలు జూర్యానా వేయబడెను. అమొత్తమును చెల్లించనిచో ఒకసెలకోజాలు కఠినశిక్ష ననుభవించవలెను. అని సబు మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను.

ఇట్టి బీదలగు బహిష్కృతలపట్ల అభిమానముగల సంఘ సంస్కర్తలు దేశమున కొందరున్నారని గాన యీతనికి వారు తోడ్పడి ఆపీలు చేసిరి. ఆపీలుకోర్టులో నిటుల తీర్పు చెప్పబడెను.

"క్రిందకోర్టులో ఫిర్యాదీల పక్షమున ఏడుగురుసాక్షులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దాయి మాలవగుడు, మాలలుదేవాలయములలోనికి రాగూడదు. వచ్చినచో దేవాలయము మైలపడును. ముద్దాయి గర్భగుడిలోనికిగూడ వెళ్లెను. ముద్దాయి తిరుమణి తిరుచూర్ములను ధోతవస్త్రములను ధరించి శుచిగానుండెను. అతడు సజ్జహిందువులను ఆర్పకుడుతలచి అతడు తెచ్చినకొబ్బరికాయలను కర్పూరమును తీసికొని దేవునకు వోరతియిచ్చెను. అందుకు దక్షిణాక్షింద ముద్దాయి ఆర్పకునకు నాలుగణాలు యిచ్చెను. ముద్దాయి చెలఱులకు వెళ్లినపిమ్మట అతడు మాలయని దేవాల

యాధి కారులకు తెలిసినది. అతడులోనికి వెళ్లుటవలన మైలసోకి నదని నిశ్చయింపబడినందున సంప్రాక్షణ చేయవలసి వచ్చినది" అని సాక్ష్యమువలన తేలినదిగాని దానినిబట్టి ముద్దాయి నేరము చేసెనని నిర్ణయించుట కాధారమేమైన కలిగినదా? అని మొదట నాలోచింపవలసి యున్నది. శాస్త్రప్రకారము మైలసోకినదని నిరమైనదిగాని అతడు తక్కిన తెగల హిందువులను అవమానపరచవలెనను దురుద్దేశముతోనే దేవాలయములోనికి వెళ్లెనని గూడ నిరపదపలెను. ఈవిషయమునుగూర్చి నిర్ధారణగా తెలుపలేదు. కావున ముద్దాయి నేరముకాదు. దీనిని మరల విచారణ చేయుటవలసరము" అని అపీలుకోర్టు తీర్పులో నున్నది.

ఫిర్యాదీలు, న్యాయాధిపతులు, సంస్కర్తలు మున్నగు సారందరును ఈవిషయమును గూడ హిందువులై. అతడు బీదవాడగుటచే 75 రూపాయలను ఇచ్చుకొనజాలడని తలచెను. అందువలన నతడు కఠినశిక్ష ననుభవించవలసి యుండెనుగాని అపీలుకోర్టువారు దానిని తప్పించిరిగాని అసలుసారాంశమును పరిష్కరింపలేదు. ఒక హిందూదేవాలయములోనికి హిందువును నొకమాలవెళ్లుటవలన హిందూమతమున కెన్నటికిని అవమానము కలుగదని న్యాయాధిపతి నిర్ధారణ చేసియుండగలడు. అటుల నొకమాల దేవాలయములోనికి వెళ్లుట అనుచితమని కొందరు హిందువులు తలపనవచ్చును. అది ఆచారవిరుద్ధమై యుండవచ్చును. మరేదైన కావచ్చును. కాని అది మతమునకు అవమానమును కలిగించుటయను శీర్షము మాత్రమే నున్నట్టిది కాజాలదు. ముద్దాయిని జూచినపుడు అతడు మాలయని ఆర్పకునకు తోచలేదు. అతడు చాల శుచిగా నుండెను. ఈరీతిగా నిశ్చయ్యమగు మోసగింపవలె నని తలచినచో వారు అస్పృశ్యులని ఎవ్వరును పొల్కుకొనుటకే పిలుండదు. ఈరీతిగా మతము పేరిట నొకవర్ణమువారిని బాధించుచుండుట కేవలము పాపమే తప్ప మే యగును. ఇటుల శుచిగా నుండు న్యాయాధిపతి గూడ

దేవాలయములోనికి రానీయకుండ నిరోధించెను (అగ్రగ్గ మేల) వారే దేవాలయములను మైలపరుచుచున్నారని నాఅభిప్రాయము. మానవహృదయమునుభగవంతుడేగాని మానవులెవరును గ్రహింపజాలరు. చింకిరిబట్టు కట్టుకొనిన మాలవాని హృదయము విలువగల దుస్తులను ధరించిన అగ్రవర్ణమువాని హృదయము కంటెను చాలపవిత్రముగా నుండవచ్చును. (మో.క. గాంధీ-ఎం.యండియా-11-3-26)

రవీంద్ర నాథకవి-రాట్టము

అభయ అశ్రమమునకు రావలెనని కోరగా దుర్బలకీరడనుగా నున్నానని మహాకవి మొదట తెలిపినను వ్యవస్థాపకడను డాక్టరు సురేశ్ దేవస్థిగా రెటులనో మహాకవి నటకు కొనిపోగలిగెను. ఖిదరు అభివృద్ధికే యీఆశ్రమ మేర్పరుపబడెను. ఆఆశ్రమమువారి ఆహ్వానము నంగీకరించి మహాకవి అటు కేగి వారిచ్చిన సన్మాన పత్రమును స్వీకరించుటచే మహాకవి ఖిదరుకు ప్రతిమాలుడను మూఢభక్త్యాసము తొలగగలడు. మహాకవి అచట నొంగిన ఉపన్యాసము కలకత్తా సర్వేంటు పత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

"ఒకదేశమున నొకడు పుట్టినంతమాత్రముననే ఆదేశము వానిదేశము రాజాలదు. ఆదేశముకొరకు అతడు చేసిన త్యాగము వలననే అది వానిదేశ మగును.

జంతువునకు భగవంతుడు బట్టలకు బదులుగా బొచ్చునిచ్చెను. శీదించియున్నంతకాలమును దాని కదియే యుండును. మనుష్యుల కటులకాదు గాన వారు నూలువడికి బట్టలు నేయవలెను. వేరువేరు వస్తువులు వొరుకును. వానిని సమూర్ని మనుష్యుడు ఉపయోగించుకొను చుండవలెను" అని మహాకవి ఖిదరునుగూర్చి నుడివెను.

“మనము ప్రతినిమిషమును దేవాభివృద్ధికి పనిచేసి దేశమును సంపన్నముగను ఆలోచ్యంతముగను చేసియుండలేదు. అందువలన భారతదేశ యథార్థస్వరూప మింతవరకును మనకు గోచరము కాలేదు” అని మహాకవి పండిత వాక్యము కర్పణము చేసిన పనిచేయువారికి చాల సహాయము కాగలదు. “స్వరాజ్యమును బడయగోరినచో మనమందరమును అనుక్షణమును దేశసేవ చేయుచునే యుండవలె” నని మహాకవి బోధించుచున్నాడు.

“ఎవరో స్వరాజ్యమును తెచ్చి మనముడిలో పెట్టెనని అనిపించుట. దేశసేవాభివృద్ధిని దేశీయులయే జాగుగా వృద్ధి నొందించినచో గాని స్వరాజ్యమురాదు” అనిగూడ వెంటనే మహాకవి నుడివెను.

“దేశసేవలనే యొకమత్యము కలగును” అని మహాకవి నుడివెను. ఆధునాత్రమునూ రిపుడు చేయుచున్న పనియు దీనియే. వారు నూలు పడుకుటవలన పొందువులు మహావృద్ధి యులు మున్నగు అన్ని మతములవారికిని అనగా ఆరీతిగా సహాయమును కోరువారి కందరికినిగూడ బాధసహాయమును చేయుదుమే యున్నార. అన్నీమృత్యు లనబడువారి బాధలక్షణను బాలికలక్షణను ఆశ్రమపాఠశాలలో విద్యనీర్చుచున్నారు. ఖడ్గదళనిగూడ శిష్యులనున్నారు. ఖడ్గదళ వీరినిగూడ శిష్యులనున్నారు. వారివైద్య శాలలో అన్నిజాతుల వారికిని మందుల నిమృతమున్నారు. ఈపనిని చూడగా మహాకవికి చాలసంతోషము కలిగెను.

“ప్రాణమంతయు నొక్కటే. కానలసినది ఆత్మ(స్వీర్షి). మనకుగల అంశము మనశ్శక్తి గాని బాహుబలము కాదు. మానసిక మగు నిరుత్సాహము ను తొలగించుటకే మనము గట్టిపై ని పలు ప వ లె ను. ఒక గ్రామమంతయు నొక్క ఏకాంగమే. గ్రామములో నన్నికాఖలను సమానముగా వృద్ధినింపింపవలెను. ఒక్కకాఖను వదలి నచో తక్కినవానికిగూడ నష్టము కలుగును. భారతదేశము యొక్క ఆర్యవిభజింపబడ విలులేని మహాదైకశక్తియని మనము నేడుగ్రహింపవలెను. అటులే మనకష్టములకును వివక్షలకును పరస్పరసంబంధము కలవని గూడ గ్రహింపవలెను.”

“మనస్సును ప్రారంభించినవనికి తనశక్తిని సమగ్రముగ భావనాసినచో అది సర్వాంగమునక మగును. మన మటులచేయక మనశ్శక్తిని కొద్దిగామాత్రమే వినియోగించుటవలననే యాదేశమున మన కార్యములు విఫలమగుచున్నవి. మనము కుడిచేతితో నిచ్చి మరల నెడమచేతితో హరించుచుండుము అని మహాకవి నుడివెను- మో. క. గాంధీ - ఎంగ్ల యిండియా (1-3-26)

భృగు వ టి

తే క
(శగరోగముల సంజీవిని)

ఇది పసుపు, ఎరుపు, తెలుపు శెగరోగసామాన్యముల మొదలంట రూపునూపును. చిరకాలము పున్నటునంటి శెగరోగములకూడ పోగొట్టును. స్త్రీపురుషులు ఇరువురు నేవించుచున్న.

పూర్తియు రూ 6-12-0.
వివరములు తెలియగోరువారు ఈదివలె అడగుట ప్రాయము.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యులు

ఆయుర్వేదాశ్రమము, పోస్టుబాక్సు 287
151 గోవిందప్పవాయని పేట, మదరాసు.

క్రీరబలాత్మకము 2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది ముక్త్యుల రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. వాతరోగములకు వస్త్రాయుధము. నరములకు బలమును గలిగించి. శరీరదౌర్భాగమును పెంపొందించును. చచ్చబడిన శరీరము గలవారలకు, సకలశక్తిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాతరోగు లనేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై గాఢ. సంస్కారాధిక్యమున మూడు విధములుగా తయారయినది. ఏది కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును.

7 సార్లు అవ్రతే తమ 4 అవున్నలు 2-0-0
21 ,, ,, ,, 4-0-0
101 ,, ,, 1 అవున్నరు 3/- 4 అవున్నలు రు 12-0-0
ఆర్ధరసాయనశాల, ముక్త్యుల. (కృష్ణాజిల్లా)

మద్రాసు అండ్ నదరన్ మహారాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్;

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సం. ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలుకొని బ్రాడ్ గేజ్ సెక్టార్ లో బండ్ల రాకపోకలలో మార్పులు చేయబడినవి. దీనిని అందరు గమనింపవలెను.

ఈ క్రిందిబండ్లు క్రొత్తగా వర్షపుపడినవి	
నెం 41 మిక్స్డ్ అరక్స్-గ్రాము వదలులు	14-10
రేషింగులు చేరుట	16-35
,, 42 ఈసెంగుల వదలులు	9-15
అరక్స్-గ్రాము చేరుట	11-25
నెం 155 రైల్వేలో చీరాల వదలులు	16-45
శి తరగతి మాత్రం తెనాలి చేరుట	18-45
,, 156 డిటా తెనాలి వదలులు	14-45
చీరాల చేరుట	16-30
,, 111 లోకల్ మదరాసు వదలులు	18-12
రాయపురం చేరుట	12-38
,, డిటా మదరాసు వదలులు	14-40
పొన్నేరి చేరుట	15-48
,, డిటా పొన్నేరి వదలులు	16-0
మదరాసు చేరుట	17-30
రైలులో } తెనాలి వదలులు	20-0
8 తరగతి } రేపల్లి చేరుట	21-6
రేపల్లి వదలులు	21-25
తెనాలి చేరుట	22-36
నెం 195 లోకల్ మదరాసు వదలులు	7-5
ఆరంబాకం చేరుట	9-30
,, 196 లోకల్ ఆరంబాకం వదలులు	9-45
మదరాసు చేరుట	12-20
ఈ క్రిందిబండ్ల వరుసలు రద్దుపరుపబడినవి	
నెం 153 లోకల్ మదరాసు వదలులు	12-5
పొన్నేరి చేరుట	18-15
,, 154 డిటా పొన్నేరి వదలులు	13-30
రాయపురం చేరుట	14-48
,, 188 డిటా రాయపురం వదలులు	11-10
మదరాసు చేరుట	11-28
,, 144 ప్యాసెంజరు తెనాలి వదలులు	20-10
రేపల్లి చేరుట	21-13
,, 147 డిటా రేపల్లి వదలులు	21-40
తెనాలి చేరుట	22-44

ఈ క్రిందిది ముఖ్యమైన మార్పులు
నెం 1 మద్రాసు-కలకత్తా మెయిలు వాల్తేరకు 14-35 కు బదులు 13-48 కి చేరును. ఈబండి టంగుటూరు తాడినేపేటలో నిలువదు.

నెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు మెయిలు 13-22 కు బదులు 12-55 లకు బదులుచేరును. ఈబండి దువ్వడ, ద్వారాపూడి, టంగుటూరు స్టేషన్ లలో ఆపబడును.

నెం 9 బెజవాడ ప్యాసెంజరు బెజవాడ బిటగుంట వద్ద ప్రతిస్టేషన్ లో నిలుచుచు బెజవాడకు 10-40 ఘంటలకు చేరి అచ్చటినుండి యిప్పుడు కాకినాడ పోవుబండ్ల ఏర్పాటు ప్రకారము 11-45 ఘంటలకు బదులుచేరి కాకినాడ వరకు పోవును.

నెం 10 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు 17-50 కు బదులుగా 18-0 ఘంటలకు మద్రాసు చేరును.

నెం 32 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు: యిప్పుడు బిటగుంట లో నిలుపబడునట్టిబండి బిటగుంట కి 8 గంటలకు చేరును. అచ్చటినుండి 3-25 కు బదులుచేరి యిప్పుడు మద్రాసు 12-25 కు చేరు 42 ప్యాసెంజరుబండికి బదులుగా 10-30 కే చేరును. ఒక క్రొత్త నెం 196 బండి ఆరంబాకం నుండి 9-45 ఘంటలకు బదులుచేరి మద్రాసు 12-20 ఘంటలకు చేరును.

నెం 34 కాకినాడ ప్యాసెంజరు 6-0 ఘంటలకు బదులు 5-55 ఘంటలకే కాకినాడ వదలును.

నెం 150 లోకల్ (యిప్పుడు 120 గా మార్చబడిన బండి) పొన్నేరి 7-15 బదులు 6-55 కే వదలి రాయపురం కి 8-37 కు బదులు 8-35 కే చేరును.

నెం 18 మూడవతరగతి మిక్స్డ్ బండి 5-0 ఘంటలకు బదులు 4-35 కే బదులుచేరి కడపకు 11-2 కు చేరును.

నెం 4 S. I. R. మెయిల్ మద్రాసుకు 7-15 గంటలకు నెం 20 బెంగళూరు ప్యాసెంజరు 8-30 గంటలకు నెం 26 రైయూరూప్యాసెంజరు 16-50 ఘంటలకు నెం 26 చేరును.

నెం 88 తిరువళ్లూరు లోకల్ ఆవడిలో నిలువదు. రాజ్ పేట, కాకినాడ, విశాఖపట్నం, గుంటూరు, రేపల్లె ప్రాంతాల్లోని బండ్లవరుసల కాలనిర్ణయములు మద్రాసు లోకల్ బండ్ల ఏర్పాటులు సరాసరి రైలువరుసల ఏర్పాటు ననుసరించి కొలు. మార్పు లొనరింపబడినవి.

ఇంకను యితర వివరములగు కాలనిర్ణయములను తెలియగోరువారు స్టేషన్ లో త్వరలో విక్రయింపబడెడి కాలనిర్ణయపట్రికలను చూచికొనవచ్చును. (నెం 16)

విలువయగు వస్తువులు

బహుమానము

మా బోంబాయి ఆత్మర్యము 4 సీసాలు (ఒక్కొక్కటి 0-9-0) నాలుగు రెండు 2-0-0 రూపాయలు కొనువారికి యీ క్రింది వస్తువులు ఏభయ్యలు లేక వుచితముగ పంపబడును 1. అందమగు చేతిరత్న 1. సిగరెట్టు కేసు. 1. వానపంజు. 144. జ్యూ బాక్ యింకమాత్రము. 1. ఫౌంటెన్ కలము ప్రావర్ తో సహా క్లిప్ కలిగినది 12. స్టీలుముక్కలు 1. పెన్నలు. 1. కత్తి. 4. సీసాల ఆత్మర్యము కల రూ 2/- పోస్టుఖర్చు 0-8-0 కొలది నెట్టు మాత్రమేవున్నది.

Messrs Indian Stores
26 Baburam Ghose Lane Beadon St Calcutta

గాంధీ జ్యోతిష్కులు

జననకాలజీవరము లేక ప్రశ్నప్రాయశాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై పరిష్కృతు 0-4-0 సరి. ఫలము మానవారిగ వ్రాయ 2-0-0. ఆంధ్రప్రదేశ్: ఈ జ్యోతిష్కుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుమించుచున్నాము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారుకారులను నడపుటకు, అందుకు సంబంధించిన మెకానిజము పుష్టిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. ప్రాప్త్యేక కు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు.

Principal
SKI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras.

వైన్ యింకు వర్క్స్ లిమిటెడ్,

బె బి వా డ

ఈ కంపెనీలో భాగస్వాములుగా చేరువారికి మంచి లాభము వచ్చుటకు దగినన్నియవకాశములు గలవు. ఇందు చేయబడు ఫౌంటెన్ సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, అమ్మసిరాలు మొదలైన సిరాలు మిక్కిలి తక్కువఖరీదుకు గిట్టింపుయగును. కంపెనీకి మెషిన్ గాని ప్రత్యేక భవననిర్మాణముకాని నిమిత్తములేదు. విదేశీపు సిరాల కంటే మిక్కిలి తగ్గింపు ధరలతో వ్యాపారముచేసినను విరివిగా లాభము రాగలదు.

తక్షణమే ప్రాప్త్యేకముల దరఖాస్తు ఫారములు తెప్పించుకొనుడు. భాగములు గైకొనుడు.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

వధ్యము లేదు. పీటకారితో పనిలేదు. మూడుపుట్టలలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలమగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. కలెక్షన్లు 2-4-0. దీనికనుపానము వండ్లతెలము కేసు 2-0-0 రెండును ప్యాకింగుగైరా ఖర్చుతో 6-0-0. 2482
గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

అన్ని కూరగాయలకు ఆవపిండిని చేర్చుడు.

చిక్కుడుకాయలు, పటాణిలు, వంకాయలు, బంగాళాదుంపలు, చెండరాచులు మొదలగు నవి కోల్ మాన్సు ఆవపిండితో చేర్చినప్పుడు ఎక్కువ రుచికరముగా నుండును. దీనితో తయారు చేయుబడినవాటిని భుజించినప్పుడు మీరు పెదవులన్న సుఖోపముతో చప్పరింతురు. లయితే ఎప్పుడును కోల్ మాన్సు పరిశుద్ధమైన ఆవపిండినే తప్పక తయారుగొంపుడు.

బజారులందు విక్రయింపబడు అపక్వమైన ఆవపిండిని వాడవద్దు.

కోల్ మాన్సు ఆవపిండి అన్నిదుకాణములందును డబ్బాలలోను, బుడ్లయందును చేసి సిగ్గు ముగ్గా విక్రయింపబడును. చేతితో తాకబడుటలేదు. ధర చాల స్వల్పము.

ఎప్పుడును కోల్ మాన్సు ఆవపిండిని వాడుడు.

డబ్బాలపైనను, బుడ్లపైనను
డంకు వర్తక గుఱుతును
గమనింపుడు.

M.H. 3

సామానుగారి భూరిదానము

రీడింగు దంపతులు వినియోగించుట

ఢిల్లీ, మార్చి 19:—1924 సంవత్సరములో బిచ్చు సామానుగారు రీడింగు దంపతులను తనతండ్రిగారి జ్ఞాపకార్థము ధర్మార్థమై వినియోగించుటకు వారికి మంజూరుచేసి విధముల వినియోగించవలసినదని కోర్టును రీడింగుదంపతులకిచ్చిరి. అన్ని రాష్ట్రములవారికిని అన్ని సంఘములకును ఈ విధ మందునలుల చేయవలయునను డిమాండ్ చాలకష్టముల కోర్టు పలువిధముల సుపయోగించుటకు దీర్ఘానియమిరి. తక్కు లన్నియు పూరియైనవి. ఎంతోకష్టముతో ఈ పనులన్నిటి లోను రీడింగు దంపతులు వారు చేయబోవు ప్రతినియోగము నకు సామానుగారి సమ్మతిని బడసియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మెయిలు నీమర్గు

బొంబాయి, మార్చి 18:—లండనునుండి 11 వ తేదీన బయలుదేరి టపాతో వచ్చుచున్న కేజరి హిందు ఓడ పోట్ల పెడు శేపుకు 17 వ తేదీ ఉదయము అరుగంటలకు చేరి 11 గంటలకు ప్రయాణమయ్యెను. బొంబాయినుండి టపాతో 18 వ తేదీన బయలుదేరిన రావ్విండి ఓడ ఏడవ 17 వ తేదీ వధ్యా హ్మము 4 గంటలకు చేరెను. రాత్రి 7-30 గంటలకు వెడలిపో యెను. కరాచీనుండి టపాతో నేను ఛాక్లాట్ బొంబాయి చేరినది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి గెజెటు

బొంబాయి, మార్చి 18:—నేను ప్రకటింపబడిన బొం బాయి గెజెట్ లో నిట్లున్నది. బొంబాయి ప్రైవేట్ ప్రభుత్వ వ్యాపకము 2 గా|| వ్యాపకము 2 సర్ వార్షికము మట్టిదు గారు 6 వ జూనునుండి పెన్ను సందుచున్నారు. ఆ. ప్రె.)

హెంలాంబీను లెమోనెడ్

హిందూదేశము నందున్న వాటి అన్ని టి యందును చౌకయెనది.

ఆరు రుదులు గలది

కాంపిట్ బుడ్డి 1 కిగ్రా వి.పి. ఖచ్చితో సహా ద్వు 8-6-0. 128 పెంటుల నీళ్లయందు గలపుటకు చాలను విడువక వర్తకము చేయవారికి ప్రత్యేకధరణ.

పైబుడ్డికి ఆర్డరును పంపుడు

FINLINSON BROTHERS (INDIA),
Bangalore S. India

బందిపోటు సిబ్బందితో పారిపోవుట

కొత్తి న్యాయాధిపతియొద్ద విచారణ

(స్వకీయ శిఖరి)

మైదరాబాదు, మార్చి 18:—చాలబందిపోటుకు కారణభూతమై అమ్రిట్ వనులో సైతము బందిపోటుచేసి పేరును వహించిన 'మిరాను జమలీ' తో పనిచేయుచున్న 'దోస్తా ఆక్సా' ని బెలూచి స్థానప్రభుత్వము పట్టుకొవ ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు ఒప్పజెప్పిరి, అతడే మరీ రీ గురితో కొత్తిజె యిలునుండి పారిపోయి పట్టువడి కొత్తి రెసిడెంటు న్యాయాధి పతిచే విచారించబడుచున్నాడు. లాథానా సెవన్సుకోర్టున ఈతనిపక్షమువాడే విచారించబడుచున్నాడు.

వాడ పల్లి ఉత్సవము.

ఈ సంవత్సరము అధిక ప్రైవేటువాను వచ్చినందున రాజ్ లు లాలూకా వాడపల్లిలో శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి కళ్యాణముహూర్తము నిజప్రైవేటు శుభ ఏకాదశి (28-4-26 తేదీని) జరుగును.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు కి-9-0

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.

శ్రీవాడ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046

(పిన్కీపోర్ట్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, రెజివాడ.)

అద్భుతము

ఇక మీరు బొంబాయి పోనక్కరలేదు

హరుమోనియములు, గ్రామఫోనులు పైపు రైటరులు (చాతవి, కొత్తవి) ఆటవస్తువులు, మరి యే ఇతరవస్తువులు కావలసియున్నను, మాకే వ్రాయుడు. అతిచవుకగానిచ్చుచున్నాము. ఆంధ్రుల కొరకే యేర్పడినది—కర్మాగారములనుండి తిన్నగ వచ్చుచుండుటచే యిట్లు నియ్యగలుగుచున్నాము. వలయువారు సుమారు 1/2 వంతు మునిఆరుచేసిన వెంటనే పంపుదుము.

ఆంధ్ర-యేజస్సీ, ఆర్. కె. బిల్డింగు, బొంబాయి 12.

బట్టరు దంపతులు

విందుచేసి ననదుల పంచిపెట్టుట

నాగపురము, మార్చి 19:—బట్టరు దంపతులు ప్రభుత్వ భవనమును నిన్న రాత్రి విందుచేసిరి. ఆవిందునకు అధికారు లును అనధికారులును చాలుమంది వచ్చియుండిరి. రావుబహ దురు జయవంతు లక్ష్మీవారాయణ, ధొంగాడి కు లాక్కిర్ని గార్లకును ఇతరులకును పతకములు. సనదు లు ఇచ్చి బహూకరించిరి. అప్రదేశముతయు అందుగా నలం కరింపబడి దీపకాంతులచే తేజరిల్లుచుండెను. బట్టరుదంపతులును వారికమార్తెయు విచ్చలివిడిగ అతిథులతో కలిసి ముచ్చటించు చుండిరి. గా|| కేలుగారును హాజరైరి. స్వరాజ్యశత్రువాదు లెవరును వచ్చియుండలేదు. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్షేతరుల మహాసభ

నాగపురము, మార్చి 19:—స్వరాజ్యపక్షేతరుల మహాసభ ఏప్రిలు మొదటివారములో సమావేశమగునని తెలియచున్నది. స్థానిక లిబరలుపక్షమువారు తమ రాసభకు వత్తుచుని సమ్మతిని తెలియపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

భూకంపము

సిల్వా, మార్చి 19:—సిల్వా సెనిమెట్రాఫులో నిన్న 19 గం 44 నిమిషములకు 2600 మైళ్లదూరమున బహుశః ఏషి యామైసరులో సామాన్య భూకంపము కలిగినట్లు సూచించ బడినది. (ఆ. ప్రె.)

హడద్దారులో హత్య

పూనా, మార్చి 19:—నిన్న సాయంకాలము పూనా పోలీసువారికి హడద్దారు డివిజనునరాదుగారి హత్యవిషయపైన కబురు తెలిసినది. ఈ తెగవారు హడద్దారు చుట్టుపట్ల కొలది మైళ్లదూరములో నివసించుచు పూనాతిరిగి వచ్చుట వాడుక. చాలామందికి తాగుడు దురభ్యాసముకలదు. ఎక్కువగా తాగి పోరాడుకొనిరి. సనిపోయినవాని సోచరునకును ఇంకొక కొంత మందికిని పోరాటమయ్యెను. అతెగవారి సెలవులేనిచే విందుల కాతడు పూనా పోలీసునకు విషయమున పోరాటము గలిగెను. తక్కువపై వారందరును పోరాడుట చూచి వానిసహోద్యమము లన్నవెల్లెను. ఇదిచూచి కక్షిదారులలో నొకడు పెద్దరాయితో ధొక్కపైకొట్టెను. తక్షణమే ఆడు త్రిందపడి కొలదిసేప టిలో మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

గురువత్తు సింగుగారిని

కలకత్తా పౌరులు గారవించుట

కలకత్తా, మార్చి 19:—కలకత్తా పౌరులు 21వ తేదీన బోర్డింగ్ హౌస్ లో శ్రీయత సేను గుప్తగారి అగ్రతండ్రికి భార్య "కమలమ్మ" సందర్శనకు కీర్తి వహించిన బాబా గురువత్తు సింగుగారికి సన్మానపత్రము నర్పింతురు.

కలకత్తా కార్యకర్తలను బడ్డెటు

కలకత్తా, మార్చి 18:—కలకత్తా కార్యకర్తలను బడ్డెటు వివాదాత్మకము ప్రత్యేకసమావేశము సేయుటకు కన్సల్టేషన్ బడ్డెటు నూటికి 19 1/2 గా ఇప్పటివలెనే యుండవలెనని తీర్మానించిరి. బడ్డెటు ప్రత్యేక ఉపసంఘము ప్రధాన ఎక్జిక్యూటివు అధికారి చెప్పిన ప్రకారము బడ్డెటును అంగీకరించవలసిన దని సమావేశ నిర్ణయము. కన్సల్టేషన్ బడ్డెటు 19 1/2 గా నుండవలెననియు, కుక్క ఒకటింటికి సంవత్సరమునకు 5 రూపాయల చొప్పున నుండవలసినదనియు 90 లక్షల ఋణమును ఏర్పాటు చేయవలసినదనియు కోరెను. (ఆ. ప్రె.)

టాగోరుగారి అన్వేషణ

కలకత్తా, మార్చి 19:- ఇంకను నీరసముగానున్న నన్ని టాగోరుగారి యున్నారని. ఆతురతకు కారణము లేదు. (స్వకీయవిలేఖరి)

క్రొను థియేటరు 2253

20-26 శనివారమునుండి 23-26 మంగళవారమువరకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గంటలందు మదన్ థియేటరు, లిమిటెడ్ గొప్ప చరిత్రసంబంధమైన, అమానుషమైన, కథ, ఇట్టిది ఇతరకెప్పుడును ప్రార్థించబడియుండలేదు.

“లేడి హామిల్టన్”

10 పెద్ద రీల్స్ గలవు

అందమైన లేడి హామిల్టన్ ప్రేమ, జీవితవర్ణన (లాన్సెట్ నెలకగారి మొదటి ప్రేమ)

గ్రాండు లాటరీ నిడదవోలు

సవరు లాటరీ తొలి టిక్కెట్లు బుక్కులు చాలామంది ఏజెంట్లు అమ్మకట్లు వాకబువల్ల తెలుస్తుంది. కాని మాకు ఆ ప్రకారం సామ్యుచేరలేదు. యంతవరకు చేరిన మొత్తము బహుశ్యల్యము. టిక్కెట్లు కొన్నవారు వారి యేజెంట్లను కనుక్కుని త్వరగా పంపు యేర్పాటు చాయకోరెదము. మొదటి బహుమతి ఖరీదు మొత్తమయినను చేరిననుడల అధూమిమట్టుకు ది 31 మార్చి 26 ని లాటరీ కలిపెదము.

యన్. సూర్యనారాయణ.

ప్రత్యేక అమ్మకము

మిక్కిలి మేలురకము షెప్పీలు

స్టీలుమేన్ కట్టింగు కత్తెరలు 8 1/2

పాడవు ధర రూ. 1-12-0

Spencer & Co Ltd.,

MADRAS

శ్రేష్ఠమైన ఫుట్ బాల్స్

అన్నివిధముల గ్యారంటీ గలవి

వ్యావ. ప్రైజ్ రి:—రూ 20; 12/8; 10/8; 10/8; 9/8; 8/8; 4. 8. 2. 1. ప్రాక్ట్. ప్రైజ్ 5. 4. 3. 2. 1. సెం. రూ. 5/12; 5; 3/12 2/12; 2/4 బ్రాడమూట్రం: 1/12 1/8 1/4 1/8 0/14=

బ్యాంక్ మింట్ ఆట సరికరణములు!

బ్యాంకులు, రూ. 2/4; 1/12; 1/8. బ్యాంకు (సం. 2) రూ. 12/8; 8/8; 7/8; 4/8 చెంబు:—1 కి 1 రూపాయి. ముదంబి అండ్ కంపెనీ బెంగళూరు.

పంజాబు శాసన సభ

గవర్న మెంటు వ్యవసాయ

విధానము

మూర్తి స్టేటుమెంటు

(అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సు తంతి)

లాహోరు, మార్చి 18:—రాబోవుమాసమునందు ప్రకృతమందుగల వ్యవసాయమంత్రివర్గము సెలవేర్చునట్లు కార్యక్రమమును వ్యవసాయమంత్రి సర్దారు జోగేంద్ర సింగుగారు పంజాబుశాసనసభా సమావేశమందు సేతు నువ్వక్తముచేసెను. బడ్డెటు డిమాండులపై జరిగిన చర్చలందు బాటియ నిర్మాణ శాఖలపై చర్చ ఒక్కదినములో చాలించినందులకు వంత్రి చింతించెను. నిరద్యోగులసహస్య అంతమలకనడా ఉపేక్ష చేయుట అని మంత్రిప్రశ్నించెను. అధికారాలు దారిమాపలయన నియు, నూతనవిశ్వక్రమము గలుగజేయుటకు శ్రోత్రమార్గముల సరయుటయందు సభ అధికారులకు తోడ్పడవలయుననియు మంత్రిచెప్పెను. పారిశ్రామికాభివృద్ధికారకు మార్గములను జూపుటకు రాష్ట్రమందలి వర్తక వ్యాపారములు సరిగిన కార్యనిర్వాహకవర్గముగలట్టియు, పారిశ్రామికాభివృద్ధిగోరు ఎల్లసంఘములను ప్రాతినిధ్యముగల సంఘముల గవర్నరు అంగీకారముపై నియమించెదనని మంత్రిచెప్పెను. పరిశ్రమల స్థాపించి అభివృద్ధి నొందించుటకు గల అవకాశములు సరిగి అన్వేషించుటకు అనుభవము, తెలివి తేటలు, సాహసముగలవారలను సమూహ్యుల సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము. తాను అన్వేషించుచున్న అభిప్రాయములు విచారింపి సుప్రసిద్ధికరణము జేయగనే సంఘము నియమింపబడునని మంత్రి చెప్పెను. సంఘము సలహా మాత్రమే యిచ్చును. నూతన పరిశ్రమల పోషణనిమిత్తము నూతన గావించి పెట్టుబడియుండును. పరిశ్రమల నిర్వహణమందును బాల్సానుట సంఘము విచారణాంశము లందు గలవు. ప్రకృతమందు యింట్లాండు లో వర్తకము పరిశోధన సంఘము కృషి చేయుతీరిని క్రమముగ నియమింపనున్న సంఘము బరిచేయును. తైలముల చెరత పరిశ్రమల అభివృద్ధి గావించుటకు గల అవకాశముల తాను యీసంవత్సరమందు విచారణసత్ప్రదననియు లాడియానా పట్టణమందు మేజోర్స్ మొదలగు వస్తువులను దయారుచేయుటకు మాదిరి పాఠశాలను స్థాపించెదననియు పాటశాలను నూతన యంత్రములు శ్రోత్రనమూనాలు సరఫరాచేయబడునని మంత్రి చెప్పెను. అమృతసరమందు సబ్బుపరిశ్రమ అభివృద్ధి నొందించుటకు గల అవకాశముల విషయమై దొరతనము విచారింప నున్నది. అన్నిటికంటె ముఖ్యముగ ప్రకృతియందు గల శక్తులచే నేతనేయుట పంజాబునందు గృహపరిశ్రమకేయుటకు సాధ్యమగునదియు లేనిదియు విచారింపబడును. ముందు తరముల వారిని నిరాశనండి గాపాడవలయుననిన వారు సరిగి జీవించుటకు అవకాశములు గలుగజేయవలయుననినచో సభవారు సుదొరతనమును పరిశ్రమాభివృద్ధి పరచుట మిక్కిలి ముఖ్యమని వ్యవసాయశాఖ మంత్రి వచించెను.

పాపాలకారుల చట్టము

సెలెక్టుకమిటి రిపోర్టు

పంజాబు శాసనసభయొక్క తుదిసమావేశము సేతు జరిగెను. వివాదరహితమును వ్యవహారమైన కార్యక్రమముజరిగిన పిదప శాసన సభ నిలిపివేయబడెను.

సిక్కుగురుద్వారముల సురక్షానల్పము పంజాబు యేరియలు రోవుచేను బిల్లులపై సెలెక్టుకమిటి రిపోర్టులు ప్రవేశపెట్టబడెను. రిపోర్టులపై విచారణ జరిగెను. చట్టములంగీకరింపబడెను. పంజాబు హుకూమారుల చట్టము సెలెక్టుకమిటి రిపోర్టు విగో మహ్మద్ మహమ్మదుగారు సభయందు ప్రవేశపెట్టెను జూను మాసమందలి సమావేశమునందు సెలెక్టుకమిటి రిపోర్టుపై శాసనసభ యోచించును. అప్పుడే బిల్లును ప్యాసు చేయవలయునని తుదిసారి ప్రతిపాదనము చేయబడును.

ప్రజలందు ప్రతికలందు తీవ్రముగ వివాదము గలిగించినట్టియు, శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడినప్పుడు హిందూ శాసనసభ్యులచే ప్రతినిధిత్వంబడినట్టియు పంజాబు సాహుకారుల చట్టము సెలెక్టుకమిటియందు విశేషముగ మార్పునొండెను. బదులుతీసిగొనువారి లేక ఋణుల తక్షణచట్ట మని అట్లు బిల్లు పేరు మార్చబడెను. “సాహుకారు” అను శబ్ద నిర్వచన

మందు వస్తురూపముగ అప్పును యిచ్చు వాడు అని చేర్చబడెను. కాని సాహుకారుని యొక్క సాహుకారుగాడనియు డెల్టబడుటకు నీలుగలవారు నిర్వచనమునుండి తప్పింపబడిరి. ప్రతి వ్యవహారమునకును మొమోలేక యాదాస్తుయుండవలయునను నిబంధన తీసివేయబడెను. దానికి బదులుగా సెలెవారి ఆరుస్టేటుమెంటు యుండవలయునని చేర్చబడెను. బిల్లు ప్రకారముగ ఋణుల కంపెను స్టేటుమెంటు సరియైన వని ఋణుడు డంగీకరించినట్లు తలంచుటకు నీలు లేదని ఒక ప్రకరణము చేర్చబడెను.

భిన్నాభిప్రాయములు

రాజనరేంద్రనాథ్, ఒకెను రాబర్టు, మోహనులూలు గార్లు ముగ్గురు భిన్నాభిప్రాయముల సెలెక్టుకమిటి రిపోర్టున కనుబంధముగ జేర్చిరి. చట్టప్రతిపాదనకుడు. ఛాన్ద్రమలి చందుగార్లు ముఖ్యముగా రిపోర్టును బలపరచిరి. కానిస్వల్ప అంశములపై వేరు వేరుగ వ్రాసిరి.

లాహోరు సర్గోదాలముగ్గురసాపింపనున్న టెలిఫోను నిమిత్తము యేట రూ 12000 లను ప్రభుత్వము గారంటిగా తీయవలయునను తీర్మానము సర్ ఫక్షీ హుస్సేను ప్రతిపాదించిన విధప పంజాబు శాసనసభ నిర్ణయించెను. తిరిగి సభ యెవ్వడు సమావేశమగునదియు నిర్ణయముకాలేదు.

రాజ ప్రతినిధికి కడసారివిందు

ఇన్సుగారి ఉపన్యాసము

డెల్లీ, మార్చి 19:—నిన్న రిడింగు దంపతులను సాగనంపు విందు సందర్భమున సర్ భాల్లను ఇన్సుగారు ఇట్లు చెప్పిరి: “రాజప్రతినిధికి తిరిగి యూరపుకు వెళ్లుట ఎంతసంతోషదాయకముగ నున్నను ఇక్కడ నుండవారికిమాత్రము విచారదాయకముగ నున్నది. సభ్యుల కందరకు అయిదేండ్లకిందటి భారతదేశమును నేటిదానితో పోల్చుకొనవలసినదిగా గోరెను. కాలమే రిడింగుప్రభువు చేసినమేలును లేట్లెల్లు చేయగలదను నమ్మక ప్రభువుగారితో కలిసిపనిచేసినవారికి గలదు. రిడింగు ప్రభువు కార్యవిధానము, జ్ఞాపకశక్తి, ప్రభుత్వనిర్మాణకై ఆత్మదృఢతము లని చెప్పెను. రిడింగు ప్రభువు వయసు మిరిస షితిలో రాజప్రతినిధిగ వచ్చుటయు ఆస్థానమునకు దేశమునందు సానుభూతి లేకుండుటయు వివరించి చెప్పెను. వారు చేసినకార్యములన్నియు భూతిదయాపరము లని నొక్కిచెప్పెను.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు ఇట్టి సంతోషదాయకమైన విందును ఏర్పాటు చేసినందులకు కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించెను. హృదయము నిందు గానున్నది. భావమును వ్యక్తీకరించుటకు మాటలుదొరకుటలేదు. కార్యనిర్వహణమునకు నే నెన్నుకొనిన యువకుల జీవితములను ఇంట్లాడులో నుండి చూచుచుండెదను. భారతదేశజీవితమందు 5 ఏండ్లు బహుశ్యల్యము. నేను చాల సేర్పుకొంటిని. కాని వివిధ జాతులును మతములును గల ఈదేశములో ఇంక సెంత సేర్వలసిన యున్నదో యని విచారించుచున్నాను. భారతదేశము అంతయు సామ్రాజ్యమంతటిలోను పెద్దభాగ మను తలంపుతో దానికి అవసరమగునట్టి చేయుటయే ప్రధానమని తలచి నారాజప్రతినిధిత్వమును ఆదియే చేసితిని. సభవారికి తాను లాడ్లు రాల్సిననుగారిని తప్ప ఇతరులను ఈదేశమునకు వచ్చువరకి ఎట్లు ఎరుగజో తానువచ్చువరకి ఎట్లు వింతపరిశ్రమలు ఏర్పడెనో విధమున రాజభక్తిపూరితులైన నేవకాశముతో పని సేవజేచెనో అంతయు చెప్పెను. పెద్దలును పిన్నలును నాకు ఒకేవిధముగ నేవచేసినందులకు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను. ఇంట్లాడు విడిచితిను విచారము లేకుండజేసిరి. భారతదేశమును విచారపూరితహృదయముతో విడుచుచున్నాను. మా వివిధకార్యములందును మాకందరును ఏవిధముగ తోడ్పడిరో దానిని మేము మరచజాలము. (ఆ. ప్రె.)

విద్యార్థుల సమ్మె

ప్రిన్సిపాలుగారి దుర్భాషలే కారణము

కలకత్తా, మార్చి 19:—రాజశాహి కాలేజీ విద్యార్థులు పోట్లాడుకొనగా, ప్రిన్సిపాలు ‘మానిటరు’ను దుర్భాషలాడెను. అందులకు విద్యార్థులు సమ్మెకట్టిరి. ఆరగవు కష్టము లేకయే తీర్చబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నపూరి శాసనసభ

క్రొత్త యెన్నికలు సెప్టెంబరు అక్టోబరు నెలలలో

బడ్డెలు డిమాండులపై చర్చ

శాసనసభవారు నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలాహారాంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు శాసనసభల వ్యయములపైనను, జేసరలు అక్వియిటీషను డిమాండుపైనను చర్చ జరిగెను. లా మెంబరు గా రొక ప్రతిపాదనపై మాటలాడుచు క్రొత్త ఎన్నికలు సెప్టెంబరు ౧౫ అక్టోబరు 15 తేదీల మధ్య జరుగవచ్చునని తెలిపిరి.

కొన్నింటి రిపోర్టులు

డి॥ బి॥ కృష్ణమనాయకగారు డిమాండునందు రు 100 లు తగ్గింప వలెనని ప్రతిపాదించుచు కొన్నింటి రిపోర్టులో జేతములు చాలతక్కువగనుండుననియు నీరికిగూడ, హైకోర్టు రిపోర్టుల కొనుగు గ్రేడు ప్రకారమే యొసగవలె ననియు గోరిరి. హైకోర్టు రిపోర్టులకును 150 లతో ప్రారంభించి రు 250లవర కొనగనున్నార.

లా మెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కొన్నింటి రిపోర్టుల గ్రేడు 1924 సం॥ న చక్రమేష్వరులపదవినయు దానినప్పడే చూపుట సాధ్యముగాదనియు నుడివిరి. హైకోర్టు రిపోర్టులకును కొన్నింటి రిపోర్టులకును భేదముగలదు. హైకోర్టు రిపోర్టులకు ప్రతిదినము పనియుండు, కొన్నింటి రిపోర్టుల కంటలగాదు. అయినను ఈ చర్చ గెవర్చుదారికిని, ఆర్థికసభ్యులకును తెలియ బరుపబడును. ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

నిమ్మజాతులకు నామినేషనులు

ఆర్. పీరయ్యనగారు రు 100 ల తగ్గింపు నుపపాదించు నిమ్మజాతులతరపున ప్రతినిధులను శాసనసభకు నామినేటు జేయుటకు పూర్వ మా జాతునివారియభిప్రాయముల గనుగొన వలెనని కోరిరి.

లా మెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నామినేషనులఅధికారము గవర్నరుచేతిలో నున్నదనియు, గౌరవనీయుసభ్యుడు చెలిపినఆర్థికప్రాయమునుగవర్నరునకు చెలిపెదననియు నుడివిరి.

రాబోవు ఎన్నికలకు ఏర్పాట్లు

ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారు రు 100 ల తగ్గింప వలెనని ప్రతిపాదించుచు పోలింగుస్టేషనులు అంగుబాటలో లేకపోవుటచే క్రిందటి వత్సరము గలిగినయిబ్బందులను వివరించి పోలింగు స్టేషనులను హెచ్చింపవలె నని గోరిరి.

లా మెంబరుపై ఆరోపణలు

రామస్వామి మొదలియారుగారు రికనసు మాటలాడుచు, రాబోవుల ఎన్నికల సందర్భమున ప్రభుత్వసభ్యులలో నొకా నొక సభ్యుని వైఖరిని గురించి ప్రజలందు అనుమానములు వ్యాపించియున్నదని నుడివిరి. ఆయన మానమును తొలగించుటకు ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రయత్నింపవలెను. లా మెంబరు, తన గౌరవముకొరకైనను, తాను, పరిపాలించుచున్న "ఎన్నికలకాఖను" మరియొక సభ్యునికి మార్పుట క్రేయోదాయకము.

రా. బ. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు మాటలాడుచు లా మెంబరుపై రామస్వామి మొదలియారు గావించిన ఆరోప పణలను తీవ్రముగ నిరసించిరి.

లా మెంబరు:—ఆయారోపణలు నన్ను గురించినవి. వానికి నేనే సమాధాన మొసగెదను. కనుక గౌరవనీయుసభ్యులు విషయమును గమనింపవలసివోరుచున్నాను.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు మాటలాడుచు, తొలు కా కొన్నిపోలింగు స్టేషనులని నిర్ణయింపక, వోటరులసంఖ్యనుబట్టి పోలింగు స్టేషనుల శేర్షులుపెరిగినదనిగోరిరి. ప్రస్తుత మందరను వోటు నొసగుటకు జనసమీక్షయందే పసతిలేక కొంతమంది వోటులు వెడలిపోవలసివచ్చుచున్నది. వోటరుల పట్టికను తయారుజేయునపుడు, వోటింగుహక్కు గలవారి నెవ్వరిని వదలివేయకుండ జాగ్రత్తగ తయారుజేయవలెనని, ప్రభుత్వమువారు క్రింది యద్యోగములకు వెంటనే బలమును నుత్తరవుల పంపవలెను. పోలింగుస్టేషనులవద్ద ప్రజలందరియెదుటను, వోటరును, తన అభ్యర్థి పేరునడకు సదతి చాల ఇబ్బందులను కారణముచున్నది. ప్రజయెదుటగాక, పోలింగు స్టేషనులోనికి దీసుకొనిపోయి ఏజంటులయెదుట మాత్రమే, ఎవరికి వోటు నొసగునది అచుగ వలెను. ఎన్నికల సందర్భమున మన రాష్ట్రముం దవలంబించు పద్ధతికంటె బొంబాయియం దవలంబించుపద్ధతి బాగుగ నున్నది. వోటరులందరికీ భాగము విద్యావిహీనులగుటచే, ప్రతివోట

రును తనవోటునొసగు అభ్యర్థిపేరును బిగ్గరగా నడుగవలసిన ఆ వసరముగలుగుచున్నది. బొంబాయియం దవలె మనరాష్ట్రమున గూడ ఒక్కొక్కఅభ్యర్థిని ఒక్కొక్కవత్తుయొక్క బొమ్మను చిహ్నముగ నేర్పరుచుకొననియ్యవలెను. అప్పు డి ఇబ్బందులన్నియును తొలగిపోవును.

మొదలియారుగారు ముగించుచు, లా మెంబరునుగురించి రామస్వామి మొదలియారుగారు నుడివినవాక్యముల తా నేమాత్రము పాటొందింపవనిరి.

లా మెంబరు

ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వోటరుల వసతులనుబట్టి ఒక్కొక్కతాలాకాలో అవసరమునన్ని పోలింగుస్టేషనుల శేర్షులుపెరిగినవి, రిటర్నింగుఆఫీసునకు కుత్తరు వొస్తవలెను. ప్రతి వోటరును అతని అభ్యర్థిపేరు చెప్పవలసినదని యడుగుట చాల కాలహరణమునకు కారణమునవలెయును నిజమే. కాని బొంబాయిపద్ధతి నవలంబించుటకు కొన్ని అటంకములు గలవు. కొన్ని మృగములు చాలవర కొకేరితినందును. ఆభేదమును చెలికికొని వోటుజేయగల క్రి క్రికొకరులకందరకును గలదని తలపదాలము. అంతియగాక, మనచేతమున ప్రజలకు కొన్నిజంతువులపై ప్రత్యేకముగ వీలీమానముగలదు. ఆజంతువులచిహ్నము నవలంబించినవారి కితిరఅభ్యర్థులకంటె, నెక్కువపోకర్యములనందును. రంగులకు చిహ్నములుగ నేర్పరుచుటకు గూడనిట్టిమాత్రేరూయేగలదు. కొన్ని రంగులను ఒకదానినంటి మరియొకదానిని పోల్చుకొనట కష్టసాధ్యము. అందుచే నీ పద్ధతిగూడ సంత సుకరమైనదిగాదు.

తాను, ఎన్నికలకాఖా పరిపాలనాధికారిగ నుండుట నాజేషించుచు రామస్వామి మొదలియారుగారు గావించిన ఆరోపణలకు లా మెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తా నా హోదాయందు నిర్దోషింపవలసిన పోలి అసలు ఎన్నికలకును ఎట్టి సంబంధము లేదని నుడివిరి. ఎన్నికల శేర్షముగ జరుపవలసినదియెట్లువుచు, జేసరలు సర్క్యులరులను పంపుట మాత్రమే తన పని. ఈ సర్క్యులరు వార్తాశక్తికలం దన్నిటియందును సాధారణముగ ప్రకటింపబడుచునే యుండును. నాకంతకంటె నెక్కువ యధికారమున్నను నా ధర్మమును మరచి, స్వప్రయోజనమునకు ప్రయోగించుకొనెదనని శంకించుట పొరబాటు. నా స్వీకూర్చి ప్రాయము లేటులున్నను నా విధ్యుక్త ధర్మమును ప్రామాణ్యముని గమనింపజాలనియెడల నే నధిష్టించియున్న యుక్తలపై పదవి కనగ్గుడ నగుచును. నేను పరిపాలించు న్యాయకాఖ అందుచే నా ధర్మ నిర్వహణము మరింత యుక్తలపై మై నది. నేను బ్రాహ్మణుడగుట చే కొందరు బ్రాహ్మణేతరులను అనుమానముగలుగుట సహజము.

కాని ఈ అనుమానములు అను హాసములుగ మాత్రమే యుండునట్లుజేయుచిధముగ నాధర్మమును నిర్వహించుటకు ప్రయత్నించెదను. ఈ సందర్భమున ఎట్టి అనుమానమునను అవకాశములేదు. ఎవరెట్టి అనుమానములకు గురియైనను, నా ప్రవర్తన ధర్మయుక్తముగ నున్నంతవరకు నేనిన్నడెప్పుడుంటినో అన్నటుండుట ధీరలక్షణమని యెంచుచున్నాను. ప్రభుత్వస్థానములనుండియు, స్వతంత్రపక్ష స్థానములనుండియు విరుదు విరుదకు యుత్సాహభ్యున్నతులు) ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రతిపాదనము నుపసంహరించుకొనుచు లా మెంబరుపై తనకెట్టి అనుమానమును లేదనియు, తాను ఇతరులకొక గల శంకలను వెలిబుచ్చుటకు మాత్రమే తా నీవిషయము నుపహరించితినిననియు నుడివిరి.

మోక్షగురులపట్టికను తయారుజేయుట

అర్జులనవారి నెవ్వరిని వదలిపెట్టకుండ, వోటరులపట్టికను తయారుజేయుటకు వెంటనే ప్రయత్నము తానువనలెననిగోరుటగాను డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలెననిచ్చిన దని ప్రతిపాదించుచు, వోటింగుహక్కు గలవారు చాలమంది వదలజేయబడుచున్నారని నుడివిరి. ఈ సందర్భమున, తమ కనుమలముక్తమంత్రులు తమ అధికారమును..... లా మెంబరుగారు:—నే నీవిషయమున ప్రత్యుత్తర మొసగితిని గనుక గౌరవనీయుసభ్యుడు అధికారుల నీదర్పలోని కీడ్వ వలదని గోరుచున్నాను.

లా మెంబరుగారు:—నే నీవిషయమున ప్రత్యుత్తర మొసగితిని గనుక గౌరవనీయుసభ్యుడు అధికారుల నీదర్పలోని కీడ్వ వలదని గోరుచున్నాను.

సాల్వానాగారు:—మంత్రులు.....

డి. అగ్ని:—లా మెంబరు గోరెనుగనుక, అధికారుల నంతటితో వదలివేయండి. (నవ్వు)

సాల్వానాగారు:—సరే పంతులగురించి మానించితిరి. సభ్యు లావిషయము సర్దుము జేసుకొనగలరు లెంకి. (నవ్వు)

లా మెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు అధికారు లీవిషయమున తమశక్తిసంత సుపయోగించి పనిజేసెదరనియు, కాని వేరేరురూజీయపక్షములవారు గూడ తన శ్రద్ధ తీసుకొని, లోపముల పధికారులకు చెప్పి తోడ్పడవలె నని కోరిరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

క్రొత్త ఎన్నిక లెప్పుడు?

డి. బి. కృష్ణమనాయకగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపు నుపపాదించుచు, ప్రస్తుతశాసనసభ యెప్పుడు రద్దు జేయబడునదియు, తిరిగి ఎన్నిక లెప్పుడు జరుగనదియు చెప్పవలసినదనిగోరిరి.

లా మెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నీ ప్రశ్నలకు సరియగు సమాధాన మొసగుటకు వీలులేదని నుడివిరి. భారతశాసనసభ యెప్పుడు రద్దుజేయబడునో చెలిపినగాని ఈ విషయమును నిర్ణయింప వీలులేదు. భారతశాసనసభకును, రాష్ట్రీయశాసనసభకును ఎన్నికలను సాధ్యమైనంతవర కొకేమారు జరుపవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. రెండు ఎన్నికలను వేరేరుగా జరుపుట చాల వ్యయకరము. అయినను సెప్టెంబరు నెలవరకు వరకును భారత శాసనసభను రద్దు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు దృఢోపనియెడల రాష్ట్రీయశాసనసభ యెన్నికలు జేరుగా జరుపు నవసరము గలుగవచ్చును.

గత రెండు ఎన్నికలందును పంపించిన అనుభవమును బట్టి వర్షాకాలమున ఎన్నికల పెట్టరాదని చెలిపినది. సెప్టెంబరు నెలవరకు ఉత్తరమున వర్షములు గురియుచుండును. అక్టోబరు 15 తేదీనుండి దక్షిణమున వర్షములు గురియుచుండును గనుక ఈ రెండు తేదీలను మధ్య ఎన్నికల జరుపవలసియుండును. శాసనసభను, గవర్నరుగా రెప్పుడైనను రద్దుజేయవచ్చును.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

డిమాండు వోటునకు తెల్లగా నంగీకరింపబడెను.

జేసరలు అక్వియిటీషను డిమాండు

గా. మాన్ బాంట్సగారు (రెవిన్యూ మెంబరు) జేసరలు అక్వియిటీషనుకొరకు రు 7.35 లక్షల నొసగవలెనని గోరిరి.

అండరు క్రెకటరీలు

ఎ. చినంబరనాదారాగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలె నని ప్రతిపాదించుచు రాష్ట్రీయశాఖయందలి అధికారులను అండరు క్రెకటరీగ నియమింపవలెనని గోరిరి.

జె. ఎ. సాల్వానాగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, అండరు క్రెకటరీ పదవుల కన్య లగువారు రాష్ట్రీయశాఖలందు చాలమంది గలరనియు అయినను ప్రభుత్వమువారిని క్రొఫ వేయుచున్నారనియు నుడివిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, లీ విషయవారి శిష్యులప్రకార మీపదవులకు ఐ. సి. ఎస్. అధికారులను దీని కొనవలెననియు అందుచే రాష్ట్రీయశాఖనుండి నియమించుటకు ప్రస్తుతము వీలులేదనియు నుడివిరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

సభవారు తిరిగి ఈవిషయన సమావేశమయ్యెదరు.

నుదరాసు రోడ్ల నిర్బంధములు

పోలీసు కమిషనరుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—రోడ్ల పై కాలినడకకు బోలువారుగచ్చుచున్నాగట్టి యున్నచోట్లవానిపై, లేని పిల్లలలో ఎడమ వైపునవారు నడచి పోవలెనని యా మధ్య ప్రభుత్వమువారు జారీ చేసిన ఉత్తరువును నేను మార్చి 22 సోమవారమునుండి అమలు జరుప నెంచితి.

రోడ్లను అడ్డుకుగా చాలవలసివచ్చినచో వచ్చును లా. తగు స్థంభములున్నచోట సులభమగు చొరవయెను. నానుకొట్టు కలియు చొట్టు వీలయినంతవట్టును చాలరాదు. అవసరమున్నచో కాలినడకవారు ఒక గంతుగా (100 గజము) మున్నగువారు చాలి పోవుటకై అప్పుడునుండు పోలీసు ఒకరూ ఒక స్టేషన్లో ఒక టూలుమాచియుండును.

సోమవారము 22 వ తేదీనుండి కాయలూ నాన్డ మోటారు బస్సులు నిలువవు. ప్రయాణికుల నెక్కించుకొనుటకై బస్సులు యికమందుకొంటున్నారందుచు, వారువాగోమనందు, వ్రాకర్సుగోమనందు యింక సెలవవహించి నిలుచును.

కారికులు పనిచేయు గంటలు

అండరు సమావేశము

మార్చి 17:—ఆంధ్రరాజ్య పరిషత్తు యొక్క మై ఉపసంఘమువారు రచించిన నివేదికను ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిషత్తువారు కొనిరి. వారు తమ యభిప్రాయమును చెబుచు ఉపయోగించిన పదముల నంగీకరించిరి తైత్వే పరిస్థితులను గూడ ఆలోచించి వలెనని ఉపసంఘమునకు తీర్మానమిచ్చిరి. వాషింగ్టన్ బొంబయి వలన మూర్ఖమును పరీక్షించెదరు. అండరు ప్రతిపై ఎక్కడ గంటలు అనుకొన్నదానికంటె ఇచ్చి.

వాయవ్యపరగణాలకు సంస్కరణములు

భారతశాసనసభ యనుమతించుట

హోంమెంబరు ప్రకటనము

హిందూసభ్యుల వైఖరి

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ కు తంతి)

డిల్లీ, మార్చి 19:—వాయవ్యపరగణాలకు గూడ సంస్కరణములు వర్తింపజేయవలె నని సయ్యదు ముర్తుబాగారు చెప్పిన తీర్మానము నేడు భారతశాసనసభయందు దంగీకరింపబడెను. ప్రతి కూలరు డివిజను కావలెనని కోరలేదు.

సభాప్రారంభము

భారత శాసనసభ మరల సేతుసమావేశమై సరిహద్దు రాష్ట్రముల సంస్కరణముల చర్చను ముగింపుటకును, యింకానుకార్యక్రమమునందు మిగిలిన యంశములను భారతశాసనసభ సభ్యుల సేవకు, హిందూమహమ్మదీయ శాసన ప్రాయశఃపు నివేదికము, బ్రిటిషుగవర్నమెంటు వలస బోవుటను సూచించిన ప్రకటనము మున్నగునవి చర్చింప నలసియుండగా కార్యక్రమమును ప్రారంభించెను.

ప్రశ్నలు రెండు డబ్బులకు పైగా అడుగబడెను.

హోం మెంబరు ఫోఫుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ముందే పింఛను పుచ్చుకొన గోరు ప్రావిజియను సర్వీసు ఉ ద్యోగుల కాయనుమతి నిచ్చుటలేని చెప్పిరి.

ఫోఫుగారు ఫోఫుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ముందే వహారాసింగు మాదిను గూర్చి గావించిన సలహా కలలోని యిటు ప్రభుత్వవిచారణకు బంపబడెననియు, వాటిప్రత్యుత్తర మిచ్చుట వచ్చెననియు, ఆలోచనలో నున్నదనియు తెప్పిరి.

25వ తేదీని రెండుసభలను గలుపుట

అంతట 25-వ తేదీని రెండుసభలను గలిపి రాజప్రతినిధి ప్రసంగించుననియు, ఆసెంటి సభ్యులందరూ రావలెననియు రాజప్రతినిధిసంఘమున అగ్యభుజు చదువగా సభ్యులు నిల్పి నిసంఘమును వినిరి.

మిగిలిన కార్యక్రమము

అంతట 26-వ తేదీన ముగియవలసిన యీ సమావేశము మిగిలిన రోజుల కార్యక్రమమును ప్రకటించెను. నేను సర్వీసు సామి అయ్యురగారి సమప్రవాళిపాఠ తీర్మానము చర్చింప బడును. దానితరువాత హిందూమహమ్మదీయశాసనము గూర్చి ముగియవలసిన సలహా ప్రకారము తీర్మానము నిపు డుపహించింపుట లేదని హోం మెంబరు చెప్పెను. దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానము 24 తేదీని చర్చింపబడును. పచ్చేయంగళవారము ఆసెంటి సమావేశమౌడను. కాబట్టి సోమవ రు బుధవారము సమావేశమగును. గురువారమునాడు రాజప్రతినిధి యుపసభ్యునిండును.

సరిహద్దు రాష్ట్రములు—సంస్కరణములు

అంతట సరిహద్దురాష్ట్రములందు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టు తీర్మానచర్చ ప్రారంభమయ్యెను. 26-వ తేదీన ముగియవలసిన ప్రసంగించుచు ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దురాష్ట్రమును ప్రత్యేకముగ వొకరాష్ట్రముగ నుండి ఆ హక్కులన్నియు ననుభవింపవలెనని గోరినదియు, అదట ప్రభుత్వవిధానమునం దట్టి మార్పులు ప్రవేశపెట్టబడునో నిర్ణయము గాలేననియు చెప్పిరి. ఈవిషయమునందు కష్టకటంకములు గలవు. ప్రభుత్వమువారు తుదినిశ్చయమును బడసినపుడు సకాలమైనగాని అది ప్రచురింపబడదు. ఈతీర్మానముపై యెదురుబుచ్చు ప్రభుత్వ నిర్వాహక సభ్యులు తటస్థులుగ నుండురు. ఇతర ప్రభుత్వసభ్యులు యిష్టము వచ్చినట్లు వోటుజేయవచ్చును. యూగోస్లియను అనధికార సభ్యులు ఆవాలోచితముగ వోటు నియ్యవచ్చని మాత్రము ఆయన గోరెను.

హోం మెంబరు ప్రసంగము

సర్ అలెగ్జాండరు ముగ్గిసా గారిటుల నుడివిరి:— ఈచర్చయంతరమున చెప్పిన విషయములను చెప్పని వానికీరూడ నాకు ఉత్సాహవకముగ నుండెను. (నవ్వు) చర్చ మొదటి రోజున, ఎదురుబుచ్చు బల్లలన్నియు నిండినవిగా డెను. వాలరుని మహమ్మదీయసభ్యులు మాట్లాడినను వాటిలో నొక

రైసను యీసభయందు దధిక సంఖ్యాకవర్గమునందు కేరలేదు. పార్టీని ఆ విధముగ గట్టిగ పట్టుకొని రావచ్చును గాని ప్రభుత్వ సభ్యుల కది సహాయకరము గాదు. (వినుడు వినుడు) ఇప్పుడు ఖాసీగవన్న ఆ బల్లలమీద హార్మోనిన సభ్యులు ఆరోజున మానము దాల్చియున్నను వారి ముఖముల జూడ చర్చయందు దృఢత్వముతో బాట్లానన ట్లుండెరి. ఇదట చర్చలనుబట్టి చూడ, ఒక్కరుదప్ప ఉత్తర హిందూస్థానపు హిందువుల కిందుత్సాహము లేనట్లే యుండెను. దక్షిణదేశపు హిందువులను బ్రాహ్మణులను చాల ఉత్సాహముగ నుండెను. (హర్షము, నవ్వు) ఇటులనుండుట చాలతప్ప. ఈచర్చయంతయు నింతవరకు ముగియవలసినదిగా జరిగెను. సభయందు మాత్రమెట్టి వాతావరణము గాన్పించెను. ఈచర్చలవలన గట్టిగ పెద్దపెద్ద విషయములను సేను చర్చింపగోరెను. ఆయ్యది ప్రభుత్వమువారి ఆలోచనలోనే గలవు. సర్ అడ్వోకేట్ ఖయంగారు. తమవిషయమును స్పష్టముగ చెప్పినందుల కభినందించెదను. (హర్షము) నవాబుగారు యుద్ధవిషయములు చెలిసి న వా రై న ను పౌర దేశాభివృద్ధి విషయములగూడ చెలిసినట్లుల స్థిరపడెను. (హర్షము) భారతదేశములు యుద్ధమునందు సేవకేయుటవలన సంస్కరణము లొసంగబడెననియు, సరిహద్దు రాష్ట్రములు గూడ అట్టిసేవకేయగాన వారికీరూడ సంస్కరణములుండవలెననియు నవాబుగారు చెప్పిరి. ఈవిషయము అంగీకరింపబడునని భారతీయులనుగూడ నచ్చవలయును. కాని నవాబుగారు రాష్ట్ర పరిస్థితులెరింగియు యితరరాష్ట్రములతో బాటు సంస్కరణముల నీయవలెనీతీర్మానము గోరినవిషయము యుక్తమాయని చర్చింపవలెను. సర్ శివస్వామిగారు నిన్న తమ యుపవాసమును వడివడిగ జరుపుటవలన అందరికీనీ శ్రమముల గమనింప వలెనీకే ఘోషించెను. శివస్వామిగారు తాము చెలువవలసిన సంగతులను చెప్పుటలో నుద్వేగముబడుటకు వారి బాధ్యతాప్రవిభానము, కార్యనిర్వాహకానుభవమును బలపరచి యుండవలయును. ప్రభుత్వమువారి విషయమునందు తుపకు జాగ్రత్తగ నాలోచించియే నిర్ణయించెదరు.

ఇతరవిషయములందుకులేనే యిందుగూడ ఆలస్యముజేసి నటుల మాత్రే నిండవలెనని చెప్పెను. కాన అడ్వోకేట్ ద్వైరెనపిదప ముక్కుల కేరుకొనవలసియుండునను విషయమును మా విమర్శకులు భూతకముండుకొనవలెను. ఏదేనొక అంశమునుబట్టుట కలభమేగాని దానిని చెప్పినవారి కిష్టమైనట్లుల ప్రతిమూరించుట మాత్రము కష్టము. ఏ వో ఆ డ్డ గోలుగ బాణముల విడిచినయెడల ఉద్దేశించినవోట్లగూడ బడునని ఆలోచింపవలయును.

ప్రభుత్వశ్రీతినిగూర్చి ఆలోచించెదను. సర్ డెనిసు ప్రేతి నివేదికను తయారుజేసిన వారిలో నొకరుగుటవలన యితర నివేదిక కర్తలవలెనే చిక్కులొబడిరి. (నవ్వు) కాని వారుబహు ప్రజ్ఞతో ద్వంద్వస్థితిని బాగుగ కాపాడుకొనిరి. (హర్షము) సర్ డెనిసుప్రేతి నివేదికయందు సంతకము జేసినది ప్రభుత్వసభ్యుడుగ గాక స్వీకరముగ నిష్పవడియే జేసెను. సరిహద్దురాష్ట్రమును పంజాబుతో జేర్చువిషయమును ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగత్రోసిజేసిరిని సభవారికి చెలియించెను. ఆవిషయము సీసభయందు ముదవరదు. వాయవ్యపరగణాలు ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నుండును. అట్టిస్థితిని చెప్పుకొనుట కది జాగ్రత్తపడవలెను. (హర్షము) వాయవ్యపరగణాలయందు ప్రత్యేకవిధానము నేవిధముగ నభివృద్ధి జేయవలెనను విషయమును ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచుండెరి. ఇంకను ఆవిషయమై సరియైన నిర్ణయము జరుగలేదు. ప్రభుత్వమువారు తాము సరియైన నిర్ణయముగాంచి తమని నమ్మువరకును, అట్టిది ప్రకటించుటకు తరుణము వచ్చెనని నమ్మువరకును యెట్టినిర్ణయము గావించబడదు. ప్రకటించబడదు. కావున ముందున్న ప్రభుత్వసభ్యులు తటస్థముగ నుండవలెను. చెడుకున్న ప్రభుత్వసభ్యులు తమయిష్టమువచ్చినట్లుల వోటు జేయవచ్చును. వోటు జేయటకు ముందు తామీ సభయందున్న విషయముపై అభిప్రాయము చెలువగల స్థితిలోనుండినా యని తమనుదాసు

ప్రశ్నించుకొనవలయును. ఇదేవిధముగ సభ్యు లందరూ యిది: రహ్మీ నేదోవిధముగ వోటుజేయవలెననియున్నవా రందరూ ను యివిషయము చాల ముఖ్యమైనదనియు, జాగ్రత్తగ పరిశీలించి ఆలోచించి వోటుజేయవలెననియు మనస్సులో నుంచుకొనవలెను. ప్రభుత్వము వారు యీ సభాభిప్రాయముపైతుపకు నిర్ణయముగావించెదరు.

జిన్నాగారి ప్రసంగమధుక్తముగ నుండెను గాని ఒక్కమాట మాత్రము తెలివితక్కువగననిరి.

జిన్నాగారు యీక్రింది వాక్యము నుద్ధరించిరి. “ఈహిందూసంస్థలు ప్రభుత్వాధికార నిరంకుశత్వమును ప్రతిష్ఠించి విధానముచే నడంచవలెనని వారి మనస్సులందు గోరుచున్నారు. ఈ నిరంకుశత్వముండెనని సరిహద్దు రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము తరుచువిమర్శింపబడెను “ఆసెంటిలో వారీతీర్మానమును బలపరచునదియిప్పుడున్న అధికారులయందు. నమ్మకము లేకగాదని చెప్పిరి. నేను ప్రాంటియరు లోకీనయనుగాను. కాని ప్రాంటియరుకు పోయి కాంతిని గోరువాడనుగాన అదట అత్యున్నతములొన్నితరుల కేయబకునని చెప్పిరి. (నవ్వు) ఆయ్యధములు. అనుకొని చోట్లునుండెను. అదట శివస్వామిగారు దగ్గరదగ్గరలోనుండును. సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు ముందేమాత్రే మభిన్నస్థితియనున్నప్పటికిని అచట నీవిలు మిలిటరీ అఫీసరులు రాజభక్తిని జూపినందులకు కృతజ్ఞతను చెలువలెను.” అని హోం మెంబరుగారు చెప్పిరి.

డిల్లీ 20-వ రంగారాజ్యగుగారు

ప్రాంటియరు కమిటీ సభ్యులగు డి. బి. రంగారాజ్యగుగారిటుల చెప్పిరి:—ఈచర్చయందు ముగియవలసినవిషయముల కవకాశమేలేదు. నేను కమిటీసభ్యుడుగ నుండి ప్రాంటియరు సంస్కరణములగూర్చి ఆసెంటిలోని మిత్రులయందు గౌరవముచేసెను, ప్రభుత్వాధికారముల గమనించియు బాగుగ నాలోచించితిని. నా ఆభిప్రాయము నేమియు మార్చుకొన నక్కరలేదు. సయ్యదు ముర్తుబాగారు సరిహద్దురాష్ట్రము గవర్నరుండు రాష్ట్రముగనుండవలెననికోరినది రాజకీయముగను, ఆర్థికముగను, పరిపాలనాంశముగను వివరితముగ నున్నది. మెజారిటీ మైసారిటీ నివేదికలను జూడగను, ఈవర్షము (సింధు) ప్రాంటియరుమీద ప్రాసినగ్రంథమును జూడగను ప్రాంటియరులోనున్న జనమును యీవలనున్న జనమును ఒకటేభావ మాట్లాడుచు ఒకటే జాతిశాసనములుగల వారుగ గాన్పించును. అట్టి వారికి బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నొసంగవలెనని జిన్నాగారు చెప్పిరి. సాధ్యమైనయెడలవివర్ధమునకుగాని బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మొసంగుట నా కిష్టము లేకపోలేదు. కాని ప్రాంటియరు కమిటీ మెజారిటీ నివేదికయందు దంగీకరింపబడిన మాత్రము పరిపాలనాధికారమునకు ప్రతిహేతులగు నుండెనని సర్ డెనిసు ప్రేగారి యభిప్రాయము. సరిహద్దురాష్ట్ర పరిపాలనమును మేజరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమున కొప్పగించుట సాధ్యము గాదని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి. ఈ తీర్మానము మేజరు రాష్ట్రము గావలెనని కోరవచ్చును. మెజారిటీ నివేదికయందు అట్టి దవసరము లేదనియు పరిపాలనమును భారతప్రభుత్వపాలనముక్రింద నుండి మేజరు రాష్ట్రమునకు మార్పీటు లేననియు చెలువబడెను. అందులేత నీతీర్మానము యిదివరలో నంగీకరింప బడిన మాత్రమునకు ప్రతిహేతులగు నున్నది.

ఈసమయమున శ్యామనాదు, కబీర్ ద్వైస గారభు రంగారాజ్య గారికి తరుచు అడపడ జొచ్చిరి.

శ్యామనాదుగారు:—మలబారుమాట యేమి? మలబారుకు సంస్కరణములు లేకుండ జేయండి.

రంగారాజ్య గారు:—నేను యీవిషయమై శాంతముగ నాలోచించుకొని వచ్చినపుడు అడ్డవాస క్లకు ఒక పన్నాకోను.

ప్రాంటియరుయొక్క ఆర్థికస్థితిని జూడుచు. కొద్దిరోజులక్రిందనే భారతదేశ వాయవ్యమునండి వ్యయనిర్ణయసంఘసలహాప్రకారము 60 లక్షలుగూడ యెక్కువగ 78 లక్షల నిచ్చెను. మీరు దేశరక్షకులుగావున ఆర్థికముగ సాయముజేసెనము. కాని డబ్బిచ్చువారికి వ్యయముజేయుటగూడ సధికారముండవలెను.

కబీర్ ద్వైసగారు రంగారాజ్యగుగారిని మరింత అడ్డుచెట్టిరి.

రంగారాజ్యగుగారు మాట్లాడుచు సరిహద్దురాష్ట్రముల ఆదాయము తమ రాష్ట్రములో నొకజిల్లాను వచ్చినంతలేదనిరి. కాబట్టి యీ తీర్మానముపై వోటుజేయునపు డెన్నియంశములను జాగ్రత్తగ నాలోచించినగాని యీసభ ప్రజాసమ్మతముగాదు.

కబీరుద్దీను అహమ్మదు:—వచ్చే యెన్నికలలో మీరి సభకు రాకుండపోయినగాని యీసభ ప్రభాసమృతము గాదు. రంగాచార్యుగారు అగ్ర్యక్షుడినందర్భమున నడ్డుపడవలెనని కోరిరి.

అగ్ర్యక్షుడు సక్రమమైన అడ్డుపడవలను రానిచ్చెదననియు, కాని యిప్పుడు దెచ్చుచున్న అడ్డుమాత్రము సభాగౌరవమునకు తగినవి గావనియు చెప్పిరి. (దీర్ఘ హర్షము.)

కబీరుద్దీను అహమ్మదుగారు:—అగ్ర్యక్షుడే నేను అడ్డుపడను.

కొన్ని నిమిషము లైనతరువాత రంగాచార్యుగారు యీతల హద్దునందును అసల హద్దునందును ప్రజలకుల బంధములను విచరించుచుండగా కబీరుద్దీనుగారు లేచి మాట్లాడుట కంతు లేదాయనియడిగిరి. (నవ్వు)

రంగాచార్యుగారు:—ఈ విషయమున మత విషయమున నెక్కడన జేయరాదు. ఆపంబంధమే లేదు. అఖిలభారత విషయముగ దీనిని గమనింపవలెను. విదేశాంగ రాజకీయ శాఖల రికార్డులను జూచిన స్పష్టమగును. 1919-20 లో సరిహద్దురాష్ట్రమున వెట్టిగ మత పిచ్చవ్యాపించిన విషయమును అధికారతే చెప్పిరి. ఈవిషయము లన్నిటిని భారతదేశములోని 80 కోట్లమంది జేమనునట్టి ఆలోచింపవలయును. ప్రాంతీయరు ప్రజల భావమునకు నాకు గౌరవము గలదు. వారిలోకివారియెడల వారికి గల విశ్వాసముప్రకారం సార్వముగ నున్నది. కాని ఆత్మరక్షణము, అభిమానముబట్టియాడ యీ సరిహద్దులన మనకు కష్టము లేకుండ జూడవలెను. నేను నాధర్మమును నిర్వర్తించితిని. ప్రాంతీయరులోనందరును అబ్దుల్ ఖాయం లైనయెడల నాకేమి ఆక్షేపణయు లేదు. కాని అచటి ప్రజలకు నాగరికతలేదు. ఈ తీర్మానమునందు చెల్లినట్టి ప్రభుత్వము మిగిలినభారతదేశమున కుపద్రవకరమగుచుండును. ప్రాంతీయరు ప్రజలు మరల పంజాబులో జేరవలెనని నేను కోరెదను. (వద్దు. వద్దు. వద్దు. అని కేకలు)

సర్ అబ్దుల్ ఖాయం:—మీరు మాకు సంస్కరణముల నిచ్చినయెడల మారాష్ట్రీయ శాసనసభ యిచట మీతో లాభిలో వోటు చేయుటకు అబ్దుల్ ఖాయం కన్న మంచివారలను బంపెదరు.

రంగాచార్యుగారు:—నాకట్టివోట్లు అక్కరలేదు. మీకు స్వపరిపాలన మొనంగునెడల మీలో ఖానులకు ఖానుల కే యెక్కన తగాదాలు గల్గును. అచట హిందువుల ఖానులతో జేరి యుండుననే రక్షణము గల్గుచున్నది. నేను జెప్పనది మరల పంజాబులో జేరి విజ్ఞాన నాగరికతాభివృద్ధినిబడయెదను. (హర్షము)

కర్నలు గిడ్డి

తీర్మానమును బలపరచుచు యీతీర్మానము మూలముగ సంస్కరణములపై హిందూ మతముదీయ భావములు చెల్లడి యునని చెప్పిరి. సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమగు గారు సకాలము నకు హెచ్చరిక గావించిరి. కాని ఆయన యీవిషయమై ఆలోచించి తీర్మానమునకే వోటు జేయ నిశ్చయించుకొనెను. (దీర్ఘ హర్షము.) రంగాచారిగారు యెక్కువ ఖర్చునూ చెప్పిరి. కాని దానివలన లాభ మెవరికి వచ్చును.

రంగాచారిగారు:—నేనును ఆవిషయమే మిమ్ము నాలోచింపుమని గోరుచున్నాను.

కర్నలుగిడ్డి:—సరిహద్దురాష్ట్రము భాగద్యారముగ నున్నది. అందులనుమనముచెల్లించవలయును. నాయీరోషమును మిత్రులు తమవోట్లనిచ్చుటకు వాగ్దానము జేసెందులను సంతోషముగచున్నది.

మాఖనుగారు

సరిహద్దు రాష్ట్రములు భారతదేశములో భాగమైనయెడల భారతదేశమునందలి భాగముల కొసంగిన సంస్కరణములనే యీయవలయును. లేకున్న సరిహద్దు రాష్ట్రమునందలి ప్రజలు వారియిష్టము వచ్చినట్లు వారుజేయుటకు సంస్కరణ సౌత్వంత్రమును ప్రభుత్వము వారీయవలయును. పండిత మళవ్యాగారు యీతీర్మాన చర్యయందు తోడ్పడవలెను స్వపరిపాలనా నాంధికమునందు వారితో జిన్నాగారేల తోడ్పడవలెనని చెప్పచు మాఖనుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

అంతట సభవారు ధలాసరములకు లేచిరి.

డాక్టరుగారు

ఫలహారానంతరము సమాజేశమైనపుడు డాక్టరు గారు కర్నను లేఖనుండియు, భారతమంత్ర యభిప్రాయముల నుద్ధరించి అందు ప్రత్యేకము సరిహద్దు రాష్ట్రము జేయబడినన తొలినావిధానము కేంద్రప్రభుత్వాధీనమున నుండి యెక్కువ ఖర్చు గలగతుం

డునని యున్నటుల చెప్పిరి. నిన్న సభవారు పురాతనవస్తువని కోధన నిధి గ్రాంటును త్రొసివేసినది. వ్యయమును నిర్ణయించుటలో అసెంబ్లీకి ప్రమేయ ముండకుండ పోవుననియే అట్టితరీలోటు వచ్చేరాష్ట్రమునకుగాను ఖర్చుకు ప్రతి న త్న రమును డబ్బునిస్తు ఆవిషయమై అజాకనుక్కినకుండ నెట్లుండును. ఇంతేగాక రెండుసంవత్సరముల క్రిందనే పెనానరులో నొకబహిరంగసభ జరుపబడి జిల్లాబోర్డులో యెన్నికలను ప్రవేశపెట్టుట వద్దని ప్రతిఘటించెను.

నవాబు అబ్దుల్ ఖాయం రద్దుపడి వారుగోరినది ఎన్నికల పద్ధతియందు మ్యునిసిపాలిటీలలో ప్రవేశపెట్టవలెనని చెప్పిరి.

డాక్టరు గవర్నరు:—ఇవిషయమును స్పష్టముగ చెప్పినందుకు కృతజ్ఞత నూచించిరి. భారతదేశమంతటను సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటకు ముందు యెన్నికలు మ్యునిసిపాలిటీలలో పరిక్షింప బడెను.

సర్ అబ్దుల్ ఖాయం:—మాకు పిల్లలనుగ నే తల్లియందు గావలయును. (నవ్వు)

డాక్టరు గవర్నరు:—ఇవ్వాలే సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణములిచ్చిన కేపు బెలూచిస్థానము గావలెననును.

నవాబు అబ్దుల్ ఖాయం:—అవును. తరువాత కొండబాతుల ప్రదేశముగూడ కావలెననును.

డాక్టరు గారు:—సరిహద్దు ప్రాంతములలో పరజంబ పార్టీలు అనేకముగలవు.

నవాబు అబ్దుల్ ఖాయం:—గట్టిగా బుల్లగుద్దురు యీసభలో మీ పరజంబాను ఘోరముగనున్నది.

డాక్టరు గారుగారు ముగించుచు సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణముల నెక్కువజేయుటనగా భారత ప్రభుత్వ శాసనమును సంస్కరింపవలెనని చెప్పిరి. రాయలుకమిషను వచ్చినపుడు ప్రాంతీయరునిషయము నిర్ణయముజేయరాదని చెప్పిరి. 1921 లో ప్రాంతీయరుకు సంస్కరణములు వద్దన్న కర్నలు గిడ్డిగారిపును బలపరచుట ఆశ్చర్యముగ నున్నదన ఆయన చెప్పెను.

చర్చనాపవలెనని యుపపాదనము

ఈ సమయమున సభ నాలుగు మూలలనుండియు చాలమంది సభ్యులు లేచి చర్చ నాపవలెనని కోరిరి. అగ్ర్యక్షుడు వోటుకు పెట్టగా చర్చ నాపుట కంగీకరింపబడెను.

సర్ డెనిసులే మరొకొన్ని సవరణలు గలవని అగ్ర్యక్షు నకు జ్ఞాపకము జేసిరి. అగ్ర్యక్షుడు ముందు అసలు తీర్మానమును వోటుకు పెట్టెదననియు తరువాత యితర ఉపపాదనల మాట నాలోచింపవచ్చుననియు జెప్పిరి.

ఉపపాదకుని ప్రత్యుత్తరము

సయ్యదు ముర్తుజా సాహెబుగారు తన తీర్మానమును బలపరచినవారియెడ కృతజ్ఞత చెప్పిచు ప్రతిఘటించినవార న సవరముగ కోసాటు పెనానరు విషయముల చెప్పిరిని చెప్పిరి. ఆయన ప్రాంతీయరుకబోయి వచ్చియే తీర్మానమును బంపెను. కాబట్టి సర్ హరిసింగ గారుచెప్పినటుల తీర్మానమునుసృజించినది. సర్ అబ్దుల్ ఖాయంగారు ప్రాంతీయరులోని హిందువులపలే కుట్రచేయబడుచునని భయముతో హిందువు లీ తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. చెన్నరాజధానిలో చాలమంది హిందువుల అభిప్రాయమును వెల్లడించు జస్టిసుపత్రుక ఈ తీర్మానమును బాపరచినందుల కాయన సంతోషమును చెప్పెను. పండిత మళవ్యాగారింటివారల ప్రసంగముల నాయన ఖండించుచు ప్రాంతీయరుకు సంస్కరణములు గావలెనని ఆతురముతో నున్నదని చెప్పి అసిండ్రి బలపరచవలెనని కోరిరి.

సర్ డెనిసులే ప్రత్యుత్తరము

ఆత్మవిశ్వాసముతో సయ్యదుముర్తుజాగారు తమ స్థానమునండి మాట్లాడిరి.

నేను మొన్నమాట్లాడినపుడు అబ్దుల్ ఖాళీగాలేదు. కాని మానముదార్చియుండెను. ఇప్పుడు మూకత్వమునందనది. తుదకు అంబుకోకినది. దానిని శిరసావహించుచు రక్తే జేయవచ్చును. (ఇందు పండిత మోతీలాలు పత్రికలకు పంపిన ప్రకటన సందర్భముగలదు.)

పండిత మళవ్యా మానవ్రతములో జేరలేదు. ఆయన ఆర్మీ విషయములనుగూర్చియు ధైర్యముతో బత్తెను. అందులకు నేను ప్రశంసిం చెదను. కాని పండితు డంతటితో సారకుండ లేదు. ఆయన పూర్వచరిత్రనంతను పెళ్లించి అసంబద్ధులగుచెప్పిరి. పెనానరులో పదునారేండ్లక్రిందజరిగిన విషయము ఘోరమైనదే. మతము పేర నట్టి ఘోరము లొక్కసరిహద్దురాష్ట్రములో మాత్రమే నా జరుగునది. అందుకని యేరాజాగజ్జకాఫరు ఆలీగారును అబ్దుల్ హైదారును పండిత మళవ్యాను బాగా ప్రతిఘటించిరి. సర్ శివస్వామిగారి మాటలు మనోజ్ఞముగ నుండెను. పండిత మళవ్యాగారివలె వారును ఆత్మవిశ్వాసముతో మాట్లాడిరి. కాని ఆయన పండితునివలె గాన ఆన్నమాటలకు ఆధారము జూపెను. సర్ శివస్వామిగారి యాపనానము విన్నపిడప నాకొకటి తోచుచున్నది. ఆయన నిద్రలేకుండ పుస్తకములనుచదువుచునని ప్రాంతీయరు నిజీకల నవతల బడచేసి పెనానరుకు బోయి, ఖైబరు మీదుగావచ్చు శీతరవాయవుల బడినయెడల

సందేహములన్నియు బోయి ప్రాంతీయరు మనిషి యెటువంటివాడో స్పష్టముగ మంచి యభిప్రాయముల గాంచగలరు.

ఇకను రంగాచారిగారి భావములు జాగ్రత్తగ పరిశీలించవలసియున్నది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ముందెప్పుడోనిర్ణయించియుండులెనని యన్న జిన్నాగారు పీరి మాటలను గమనింపవలెను. రంగాచారిగారు మొదట మత విషయము లిందు లేవని చెప్పిరిగాని మధ్యలో అడ్డు వచ్చినప్పటికా భావము తిరిగి వచ్చినటుల గానించును.

రంగాచార్యుగారు:—నే నీ విషయమును జాతీయ దృష్టితో జూచితిని.

సర్ డెనిసులే:—కాని సభయందు ప్రతి వహమ్మదీయ సభ్యుడును అడ్డుపడెను. రంగాచారిగారు చాలలేని కష్టము లేమా యున్నటుల నతిశయోక్తిగ బత్తిరి. ప్రాంతీయరునొక పెనాభూత రాష్ట్రముగ వర్ణించిరి. ఇంకను ప్రాంతీయరుసంస్కరణములకు సిద్ధముగా లేదని యిక్కడొక కలెక్టరు జెప్పినవిషయములు సరిగానే యుండెనుగాని తంజావూరు జిల్లా కలెక్టరు మద్రాసు స్వపరిపాలనమునకు తగడని చెప్పినవారు హిందీ యూరకుండురా? (హర్షము)

రంగాచార్యుగారు:—మాకు 700 మైళ్ళభూమి సరిహద్దు అచట మతపిచ్చుగల జాతులును లేవు.

సర్ డెనిసులే:—వాయవ్యపరగణాల భూమి సరిహద్దు రాష్ట్రముకన్న మీతర మెక్కువగ చెబ్బితివోటిలో నుండును. (హర్షము.)

మద్రాసుతీరమునకన్న యెక్కువగ చెబ్బి తిను నిట్టి సరిహద్దు యింకొకటిలేదు. బ్రిటిషు నౌకాదళము దానిని రక్షించుచున్నది. వారు దానిని మరచిరి. ఈ లోటువచ్చు రాష్ట్రమునకు సంస్కరణము జేమిటనిరి. చెన్నపురితీరమును రక్షించుటకు అయ్యేఖర్చు భారము నెవరు భరించుచు న్నారు? (బ్రిటిషు నౌకాదళము చెన్నపురికి సంస్కరణముజేమి యాయవలెనో నిర్ణయించునా? గోల్కొండలో తమ సరిహద్దుమాటనే మరచి పోయిరి. ఒక్కబ్రిటిషు నౌకాదళమేగాక భారత వాయవ్యపరగణాలు గూడభారత దేశ జీవి తమునకు ముఖ్యమను విషయమును వారుమరచిరి. రంగాచారిగారు గులానుగారి సాక్ష్యము నెక్కువ జేసియాయన జెప్పిన వెట్టిమాటలను ముఖ్యముగ దీనుకొనిరి. వీనినన్నిటి నసత్యములు భావములుగ గ్రహించుట తప్పు. డేరా ఇస్మాయి ఖాను కొందరు హిందువుల గూర్చి చెప్పిన మాటలు గూడ ప్రాంతీయరు హిందువుల సీతి గారు (వినుకు వినుడు)

రంగాచార్యుగారు:—మీరుచెప్పినది సరియేనని తలంచెదను.

సర్ డెనిసులే:—అట్లని నాకు డెయిరును.

ఇకను అర్థిక కష్టములు గలవు. రంగాచారిగారు రాష్ట్రీయ ప్రయోజనముల విషయమును, సామాజ్య ప్రయోజనముల విషయమును ప్రత్యేకముగ పరిశీలించవలెను. సభవారు యీసమస్యను మద్రాసు సభ్యుల దృష్టితో జూడగూడదు. సర్ శివస్వామి అయ్యరు ప్రాంతీయరు పోలేదనవచ్చును. రంగాచారి అట్టేఒకసారియెనను పోయి వచ్చిరి. రంగాచారి గారు మరలమరల సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు బోవలయును. అప్పడచటి ప్రజలు భారతదేశములో నితర రాష్ట్రములందలి జనముకన్న యెక్కువ సరకులని తెలుసుకొన గలరు. (హర్షము) ఆ ధోగ తియ్యున్నవారు గాని, అస్పృశ్యులుగాని అచటలేదు. అచటికి పోయి వారు పాతమును నేర్చుకొనివచ్చును.

సరిహద్దు రాష్ట్రమునందు ప్రజాప్రభుత్వ విధులకును అస్పృశ్యత లేదు. (హర్షము) అచట మనుష్యులు తమ విద్యుక్తమును నెరవేర్చెదరు. సరిహద్దు రాష్ట్రమునందలి జనము అజిని ప్రదేశములందుండు భారతీయుల వంటివారని నాచెవిని బడెను. అది కష్టముగ నున్నది.

రంగాచార్యుగారు:—(భారతీయుడా?

సర్ డెనిసులే:—అవును. అజిని ప్రదేశములో యండు భారతీయులు వారు అజిని జాతులతో ఆస్థులతో జేరియుండుటవలన వారికి సంస్కరణములు వద్దనిరి. ఇవి మర్యాదము. హిందూ జాత మంగోలియను స్వల్పత్రరాజ్యముల సరిహద్దులలోనుండు హిందువులకు వాద్దులకు వంగోలియనులకు ఆ కారణముచేత సంస్కరణములు వద్దందురా?

రంగాచార్యుగారు:—నేను వారికి ప్రత్యేకరాష్ట్రముగాక పంచాయితీ జేర్చియుండ వలెనని గోరితిని.

సర్ డెనిసులే:—నా మిత్రుడు ఒక నిర్భాగ్యుడనను బెట్టి దానిపై మానము దార్చియుండెను. (హర్షము)

అంతట చర్చ ముగింపబడెను. అగ్ర్యక్షుడుతీర్మానమును సవరణలకు సభవారికి వదిలి వినిపించిరి. ముందు సయ్యదుముర్తుజాగారి తీర్మానము నాయన వోటుకు పెట్టెను. వచ్చరి కేకలుజేసిరి. అంగీకరింపబడెను. డివిజను కోరలేదు. హర్షము ప్రబలెను. హహమ్మదీయ సభ్యులు సంతోషమును చెప్పిరి.

సర్ విలియం మారిసుగారు

లక్నో, మార్చి 19:—సర్ విలియం మారిసుగారు మార్చి 28 మంగళవారమునాడు ఢిల్లీలో మార్చి 25 లేవకే లక్నో చేరెదరు. (అ. శ్రీ.)

సి నే టు స భ

గౌరవనీయమైన, ఎల్. ఎల్. డి. బిరుదము నాశించినది ఎల్లరకు తెలిసిన విషయమే. అతని కెట్టి బిరుదులతోను పనిలేదు. మహాత్ముని గౌరవించుట కతని యుపదేశముల ననుసరించుటయే మార్గము. ఉరక జేయబోగ డ్దలగాంచి అతడు సంత సింపడు. అందుచే మహాత్మునకు బిరుదము నీయ నలయునని సుబ్బారావుగారు ప్రతిపాదించదలచిన తీర్మాన మనవనరమని కొందరిదివరకే సూచించిరి. అయినను మహాత్ముని గౌరవించుటవలన, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము తననుదాను గౌరవించుకొన నేది. అందుచే మహాత్ముని గౌరవములేకుండ, విశ్వవి ద్యాలయము వాస్తవములు తీర్మానము వనలే చచ్చింప బిలువనని ప్రతిపాదించిరి. సిండికేటుచారుగారి, అక డెమిక్ కౌన్సిలువారుగారి ముందుగ సిఫార్సుజేయ వలయునట. ఉపాధ్యక్షుల ఉత్తరువు కడువిచిత్ర ముగ నున్నది. వివాదగ్రస్తము కాని విషయముల గూర్చి యైనను సినేటుసభవారు తీర్మానింప గూడదా? సినేటుసభ ప్రధానసభ. సర్వాధికార ములును సినేటుసభకు సంక్రమించియున్నవి. ఇతర సంఘములున్నను, సినేటుసభవారి యధికారమును తొలగింపజాలవు. టెక్నికల్ కారణములబట్టి, యిట్టి తీర్మానమును నిరాకరించుట అధికారవర్గ దృక్పథ మను సూచించుచున్నది. క్రీస్తుమహామహుడు మరల భూమిపైదిగి, దక్షిణాఫ్రికాలో బ్రవేశించుచో, అతడు నల్లవాడను పేతువుచే తెల్లవారు వెడలగొట్టెదరని చెప్పినరీతిసే, గాంధీ మహాత్మునినంటి లోకోత్తర పురుషునిపట్లగూడ మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము తన నిబంధనలను ఏమాత్రము సడలించక గౌరవించు నవకాశమును తొలగించినది.

మరియొక సందర్భమున గూడ ఉపాధ్యక్షుని రూపింగు నివాదకారణమయ్యెను. సత్యమూర్తి గారు మిలిటరీ ట్రయినింగును గూర్చి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము గూర్చి వాదోప వాదములు జరిగెను. సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము సంగీకరింప వచ్చును; అంగీకరింపక బోవుచున్న. విద్యార్థులకు మిలిటరీ శిక్షణము విగిగ నుండవలయు నను సూచనతో మేము ఏకీ భవింపజాలము. అందువలన ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగును. ఐచ్చికశిక్షణ కవకాశమున్న చాలును. ఆ విషయమెటులున్నను సత్యమూర్తి గారి తీర్మానము గూర్చి కొంతదూరము చర్చజరిగిన పిమ్మట చచ్చింప వలనుపడదని ఉపాధ్యక్షులు తమ విస్మృత ఆశ్చర్యకారణమయ్యెను. తీర్మానమును ప్రతిపాదించగనే యీ ఆక్షేపణను సూచించి యుండవలసినది. అక డెమిక్ కౌన్సిలువారికి మూత్రమే యిట్టి తీర్మానమును చర్చించుట కధి

కారము గలదనుట పేతుబద్ధము గానరదు. సినేటు సభాధికారము నీరీతిని సంకుచిత పరచుట అపాయకరము. సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము తాత్ప్రవిరుద్ధ మగుచో అక డెమిక్ కౌన్సిలువారికి సిఫార్సుగ నయినను మార్పు వచ్చు నుగద. చట్టనియమముల కనుగుణ్యముగ నుండనిచో, ఏ తీర్మానము సయినను సవరించుట కవకాశమిచ్చుట శాసనసభలలో యాచార మయి నది. అట్టి యాచారము ననుసరించి, తమ తీర్మా నమును సవరించుకొనుటకు సత్యమూర్తిగారు రనుజ్ఞ వేడినను, ఉపాధ్యక్షు లవకాశ మియరయిరి. మిలిటరీ శిక్షణ గూర్చిన తీర్మానమును సినేటు సభలో ప్రతిపాదించుట కిది క్రొత్తగాదు. ఇంతకు పూర్వము రెండుమార్లు తీర్మానముచర్చింపబడెను. నిబంధనలు, చట్టము నిరాటంకముగ నడుచుట కుద్దేశింపబడెనుగాని, ప్రతిబంధకముగ నుండుటకు గాదు. సినేటుసభకును అక డెమిక్ కౌన్సిలుకును, నిర్వహింపవలసిన విధులగూర్చి సంఘర్షణలుగూడ చట్టమును వెంటనే మార్చవలసినవచ్చును. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును నిర్మించినపుడే, వివిధ సంఘముల నేర్పరచుటవలన నందిగ్ధ స్థితి ఏర్పడు నని సూచించియుంటిమి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము గూడ, మద్రాసు చట్టమును చాలవర కనుసరించుటచే, అక్కడగూడ నందిగ్ధ స్థితి ఏర్ప డక మానదు. సినేటుసభవారు ముఖ్య మగు విష యములగూర్చి తామేబాగుగ యోచించుటకు బదు లుగ, అక డెమిక్ కౌన్సిలుకుగాని, సిండికేటు సభకు గాని బంపి వేయవలయునని తీర్మానించిరి. ఇకముందును అటులనేజరుగుచో, సినేటుసమావేశ ప్రయోజనమే అంతరించును. అంతయిగాక, కొంతదూరము చర్చ జరిగినర్థయముగాకముందే, వేరొక అంశమును విచా రింపవలయు నని చెప్పటగూడ ఆచార మయ్యెను. శాసనసభలలో తప్పించుకొనుట కుపయోగించెడి ఉపాయములను సి నే టు స భ వారు గూ డ అవలంబించుట ఎంతవరకు వివేకమో యూహింప వచ్చును. తమిళ విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము గూర్చి సినేటుసభ్యులు జూపిన ఉపేక్షాభావము క్షంతవ్యము గాజాలదు. తమిళ విశ్వ విద్యాలయ మవసరమను సభిప్రాయము సామాన్యముగ వ్యాపించి యున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించిన పిమ్మట తమిళుల కోర్కె లింకను బల పడుటసహజము.

తమిళ విశ్వ విద్యాలయము గూర్చి యొక విధానమును సూచింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. అట్టితర, సినేటుసభవారు రావిషయమై యోచించుట యుక్తమై యుండెను. అందుకు మారుగ వ్యవహార మంతయు నవ్వలూట క్రింద పరిణమించెను. సినేటుసభ్యుల బాధ్యతకేది నిదర్శ నము గాజాలదు. దక్షిణదేశ తత్వ పరిశోధనకు తోడ్పడుటకై సంస్కృత తమిళభాషా జ్ఞానము గల రీడరు నొకరి నేర్పరచవలయునని డాక్టరుహాగ్గ గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును చర్చించునట్లు అనవసర వివాదమువెరిగెను. సంస్కృతజ్ఞానమును విధించుటచే ద్రావిడభాషల కన్యాయము జరుగు నని రామలింగ చెట్టిగారు జేసిన ఆక్షేపణ నిస్సార మయినది. దక్షిణదేశ తత్వమున కిందువలన భం గము కలుగుననుట అపహదప్య వేరుగాదు. సం స్కృత భాషయందు దక్షిణదేశ ఆచార్య పుంగ

వులగు శంకర, మన్య, రామానుజులు రచించి భాష్యములు వరమప్రమాణములుగనున్నవి. అట్టి తరీ నం సంస్కృత భాషతో దక్షిణ దేశమునకు పనిలేదనిజెప్పట విపరీతము. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవివాదము నీసందర్భమున బైకిచెచ్చు కవకాశములేదు. తమిళభాషతోబాటు ఆంధ్ర కర్నాటక భాషల నెరిగినవారినిగూడ నియమి చుట ధర్మమైయుండెడిది. తమిళభాషలోవలె కన్నడభాషయందేమి, ఆంధ్రభాషయందేమి తత పరిణామ మధికముగ గనుపించును. ఇట్టివర్గాట గావించుటకు తగు ప్రయత్నము జేయుటయుక్తము. దేశభాషలగూర్చి మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయము తగిన శ్రద్ధవహించుటలేదు. దేశభాష లందు వచన గ్రంథములను రచించునిమిత్తమ ఏబదివేల రూపాయిల గ్రాంటు నీయవలయునని చెప్పిన తీర్మానమును సినేటుసభవారు సంగీకరించి భాష్యముగ నుండెడిది. ఈ సూచనను నిరాకరించుట దూరదృష్టి విరహితము. భాషాంతరీకరణ ములను ప్రచురించునిమిత్తము పదివేలరూపాయి లను ప్రత్యేకింపవలయునను తీర్మానమును, సినేటు సభవారు నిరాకరింపకున్నను, సిండికేటుకు పంపి తమ బాధ్యతను తొలగించుకొనిరి. మొత్తముమీద సినేటుసభవారు, ప్రధానమగు విద్యాసమన్వయజ్ఞాపవలసిన శ్రద్ధ జూపనందుకు చింతింపవలసి యున్నది. విరికింకను ప్రాతవాసనలు విడువలేదు. దేశభాషలపై ననురాగము గలుగలేదు. జాతీయ దృక్పథము అలవడలేదు. ఇంకను వెనుకటి విద్యా పద్ధతులతోనే ఏరు అవస్థపడుచున్నారు. సినేటుసభ అక డెమిక్ కౌన్సిలు, సిండికేటు మున్నగు సభ లెన్నియున్నను, ప్రయోజనకరమగు ఏర్పాటులను గావించుచున్నట్లు గనుపింపదు. విశ్వవిద్యాల యోపాధ్యక్షులు తెలిసినట్లు, ఆంధ్రదేశ ప్రతి నిధులు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమము నందు పాల్గొనుటకు, నిన్నటిదినమే కడపటిసారి. నిన్నటితో విడియాకు లీయబడెను. ఇకముందు నుండియు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్వతంత్రముగ బనిచేయును. మాతృభాషా గౌరవమునందు ఆంధ్రులు ముందంజపైచుచున్నారని ప్రతీతిగలదు. ఈ ప్రతీతి ఎంతవరకు సార్థకమగునో జూడవలయును. మాతృభాష ద్వారా విద్యగజపవలయునని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్ట మంగీకరించినను, ఆకోర్కెను వెన్వెంటనే సఫలపఱచుట ముఖ్యము. కేవల మాదర్శముగ నుంట్టి, ఇప్పటి పద్ధతులనే అనుస రించుచో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పిన ప్రయోజన మంతరించును. నూతన విశ్వవిద్యాల యోపాధ్యక్షులగు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి విషయమును విశాలదృష్టితోవీక్షించి, విద్యా విధా నమునందుసంస్కరణములను కీక్రుగతిప్రవేశపెట్టెద రనియు వారికిగల భాషాభిమానము సద్వినియోగ మగుననియు నమ్మెదము. ఒకవంకఆంధ్రవిశ్వవిద్యా లయము, వేరొకవంక తమిళ విశ్వవిద్యాలయము నిర్మింపబడినను, పిమ్మటగూడ మద్రాసు విశ్వవిద్యా లయమునిలిచియుండును. ఇయ్యది కేవలముసాశ్రమ విద్యాలయముగ నుండగలదు. చెన్నపురికి చుట్టు పదిమైళ్ళవరకు దీని యధికారము వ్యాపించి యుండును. కాని విశ్వవిద్యాలయ పద్ధతులందు అనుకూలమగు మార్పులు గలుగునో లేదో నూత నాశయములు ప్రేరేపించునో లేదో జెప్పటకు ఏలుపడకున్నది.

పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రము: రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

పశ్చిమోత్తరపు సరిహద్దు రాష్ట్ర తీర్మానము గూర్చి స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రచురించిన ప్లేటుమెంటు సహేతుకముగ నున్నదని, నిన్నటిదినము తెలిపియుంటిమి. గాంధీమహాత్ముడు గూడ, స్వరాజ్యపక్ష ప్రకటనము నామోదించెను. జిన్నాగారు సయితము, నైహూగారి ప్రకటనము సిమ్లాపాతముగ నున్నదని సూచించిరి. మిగిలిన రాష్ట్రములకు ప్రస్తుత సంస్కరణములు బనికిరావని ప్రకటించుచున్నపుడు, సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు వీనిని ప్రకటించవలయునని గోరుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారి సమస్యను హిందూ మహమ్మదీయ దృష్టితో పరిశీలించలేదు. సరిహద్దు రాష్ట్రమును పంజాబులో మరల కలుపవలయునా లేదాయను విషయము నిపుడు తర్కించి ప్రయోజనములేదు. అటులగానింపబాలమని, మడ్డిమెనుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున ఖండితముగ బలికిరి. ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దు రాష్ట్రమును మొదట నిర్మించిన యుద్దేశ్యమేమియనినను, మరల నీ విషయమై ఆందోళనము జరుపుటవలన ప్రయోజనముండజాలదు. సయ్యదు ముహ్తాజా సాహేబుగారి తీర్మానమును ప్రస్తుత సమయమున ప్రతిపాదించుకుండిన బాగుండెడిది. ఇతర రాష్ట్రములలో సంస్కరణములు గలిగించుచున్న హానిని గుర్తించువారు, మరల వీనిపై మోహము జూడజాలరు. ఆ విషయమునున్నను, సంస్కరణములు లాభకరమని నమ్మువారు మాత్రము, సరిహద్దు రాష్ట్రముల కివి సరిపడవని జెప్పట స్వవచోవ్యాఖ్యత మగును. ఈ దృష్టితోజూచిన సర్ శివస్వామిఅయ్యరు, రంగాచార్యులు, మాలవ్యాగార్లు మున్నగువారి హేతువాదము నిస్సారముగ దోచును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము గావలయునని గోరువారు, యొకభాగమువారి రండుకు తగరని వాదించుటచే, అధికారవర్గమువారికి మరింత యలునగును. సరిహద్దు రాష్ట్రములవారే తగినవారనియు, వారు శ్రేయవంతులనియు అధికారులు వాదించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. సరిహద్దు రాష్ట్రముల ప్రజలు అనాగరికులని ఎంచినను, స్వపరిపాలనము వలన వారు తమ బాధ్యతలను త్వరితగర్భింపగలుగురు. తమయత్నములను మానుకొనగలరు. స్వపరిపాలనమునందు శిక్షణగలుగుట ఎట్టివారికయినను లాభకరమే. తాత్కాలిక ప్రయోజనములకొరకు ఆత్మ వివాళకరమగు వాచము నవలంబించి ప్రయోజనము లేదు. సయ్యదు ముహ్తాజా సాహేబుగారి తీర్మానము సామ్రాజ్య శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడినను, మడ్డిమెనుగారు సంస్కరణములనిచ్చెదమని వాగ్దానము జేయరయిరి. ఈ విషయమై గల విభేదములను మనస్సునందుంచుకొని, మడ్డిమెనుగారు తమ విభేదనీతి నుపయోగించెదరనిదోచును. ప్రజలగు హిందువులును, మహమ్మదీయులును యిట్టి స్వల్పవిషయములగూర్చి తమలో తాము పోరాడక, స్వరాజ్యమును త్వరితముగ సంపాదించుటకు యావచ్చుకీని వినియోగింప ప్రార్థించుట విభేదకారణములను వెనుకకుబెట్టి, దేశ

మాతృ నేపనిమిత్తము ఎల్లజాతులును ఎల్లసంఘములును ఏకమై తదేశనిష్ఠతో కృషిసలుపుట ముఖ్యవసరము.

చెన్నపురిలోడు: నూతననిబంధనలు

సోమవారమునండియు మద్రాసు పోలీసు కమిషనరుగారు విధింపవలసిన నూతననిబంధనలు, ప్రజాక్షేమముకొరకు దేశింపబడెను. మోటారుబండ్లు చెన్నపురిలో లెక్కకు మిక్కిలియైననాటినుండియు ప్రజలకు గలిగెడి అపాయము లధికమగుచున్నవి. అనుదినము దుర్మరణవార్తలు వినుపించుచున్నవి. వెలుపలకు బోయినవారు మరల సురక్షితముగ నిలుకేరగలరాయని సందేహము దోచుటచే, ప్రజారక్షణోపాయముల సరయుట యవసరమగుచున్నది. నూతననిబంధనలు ప్రకారము, ప్రజలు సాధ్యమగుసంతవరకు రోడ్లప్రక్కనుండు ఎత్తగుబాటలపై నడువవలయును. కాని చెన్నపురిలో నన్ని రోడ్లకును ఇట్టి బాటలులేవు. అవిలేనిచోటుల రోడ్లకిడుచినచోట ను నడువవలయునని కమిషనరుగారు కోరుచున్నారు. కాని ఇదియు ఆచరణలో వెళ్లవలగుననియే నూతనంపు. సాధ్యమగుసంతవరకు అన్ని రోడ్లకును యిట్టిబాటల నేర్పించుటముఖ్యవసరము. రోడ్లనుదాటునపుడు చాల యిబ్బంది గలుగుచున్నది. జంక్షనులయొద్ద సాధ్యమగుసంతవరకు దాటగూడదని చెప్పినను దానివలన ప్రయోజనముండదు. పలువురకు జంక్షనులయొద్దనే డాట నవసరము గలుగును. ఇతియగాక, ట్రాములనుండి దిగుటకును, ఎక్కుటకును, మోటారుబండ్లవలన చిక్కులు గలుగుచున్నవి. దిగి, ఎక్కులోపలనే అడ్డంకు లనేకములు తటస్థించును. బొంబాయినగరమునందు ట్రాముబండ్లలో నెక్కు చోటుల చిన్న స్టేషనులు గలవు. ప్రజలు ట్రాములపై వేచియుండుటకు చక్కని పీల్లుగలవు. ఎండబాధగాని వర్ష బాధగాని లేకుండుటకును, ఇతర శకటములబాధ గలుగకుండుటకును రక్షణముగలదు. అట్టి ఏర్పాటులను చెన్నపురిలో గూడ చేయనియెడల, నూతన నిబంధనలు విశేష లాభముగలిగింపజాలవు. మోటారుబండ్లు నిలిచెడి సలములను మోటారురోడ్లు మున్నగు ప్రదేశములందు దూరముగ నేర్పించుటచే, కొన్నియపాయములు తగ్గినను, ప్రయోజనములకు చాల యిబ్బంది గలుగును. బస్సులు తప్పిన, ట్రాముల నయినను ఎక్కుట కిప్పుడు వీలున్నది. ట్రాములకొరకొక తావుకును, బస్సులకొరకొక తావుకునుబోవుట ప్రయోజనములకు అసంభవ మగును. పోలీసు కమిషనరుగారి ఉత్తేజులు సదుద్దేశ్య భరితమయినను ఆచరణలో కొన్ని యిబ్బందులకు కారణమగును. అందుచే దూర మాలోచించి తగిన నియమములగావించుట యవసరము. ఈవిషయము గూర్చి ప్రజాప్రముఖులతో యోచించుట పోలీసు కమిషనరుగారి ధర్మము.

కీ. శే. దిగుమర్తి హనుమంతరావు హతులుగారు అసహాయవాదులును, ధర్మనిరతులునగు దిగుమర్తి హనుమంతరావు హతులుగారు నేటిదినము ప్రాతఃకాలమున మరణించిరిని వినుటకు మిక్కిలి విచారపడుచున్నారము. వీరిజీవితము దేశసేవయందే గడుపబడెను. సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘమున

సభ్యులుగనుండి వీరునిరాడంబరముగ మాతృ సేవజేసిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వీరిసభికముగ క్షమించుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముని సందేశము వినుపింపగనే, వీరి హృదయము కరగిపోయెను. అంతట వీరు అసహాయవాదులై మహాత్ముని ప్రియశిష్యులై, యోగిపుంగవునివలె కాలము గడుపుచుండిరి. కొంత కాలము పల్లిపాడు సత్యాగ్రహశ్రమమునందు నివసించి, మహాత్ముని ఆదర్శముల ననుసరించి పాటుబడిరి. కాని వీరి దేశోద్యమ సరిగ నుండకబోవుటచే స్వస్థలమునకు బోవలసివచ్చెను. ఆంధ్రదేశమునందలి సత్యాగ్రహశ్రమములవన్నిటి నొకకట్టుబడి క్రిందకు దెచ్చుటకు మరణమునకు పూర్వము వీరు మార్గముల సరయుచుండిరి. కాని అకాలమృత్యు వాత బడుటచే వీరి సంకల్పము నెరవేరదయ్యెను. వీరియందు శాంతి శమదమాది గుణములు దర్పమునందువలె ప్రతిఫలించు చుండెను. వీరి త్యాగ మపారము. ఇట్టి యువకుని గోల్పోవుటచే ఆంధ్రదేశమునకు తీరని కొరత వాటిల్లి నను. నిమగ్నముచే దుఃఖ సాగరమున మునిగి యుండు సోదరులగు దిగుమర్తి హనుమంతరావుగారిని తదితర బంధువుల్రాడులకును మానానుసాతి నొడ జేయుచు శ్రీశ్రీకేసులగు హనుమంతరావుగారికి ఆత్మశాంతియు, సరమేశ్వరానుగ్రహమును గలుగుగాకయని కోరెదము.

డాక్టరువిసెంటుగారిని సత్కరించుట

దేశనాయకుల గౌరవించి వారిని సత్కరించుట స్థానిక సంఘముల ధర్మమయినను అధికారులు అడ్డుదగులుట యాచారమగుచున్నది. నాయకుల రాజకీయాభిప్రాయము లెటు లున్నను దేశసేవ జేసినవారిని గౌరవించుట ప్రజల కనిన ధర్మము. ప్రజాప్రతినిధి సభలగు స్థానిక సంఘము లిట్టిపనికిబూనుట ఆక్షేపార్హమగుచో వానిపట్ల ప్రజల కేవగింపు గలుగుట సహజము. డాక్టరు విసెంటుగారి ప్రస్తుతాభిప్రాయములు అధికారులకు భీతిగలిగింపజాలవు. సింధు రాష్ట్రమునందలి హైదరాబాదు మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు డాక్టరు విసెంటుగారికివిజ్ఞాపనపత్రమును సమర్పించి గౌరవింపదలచిరి. కలెక్టరుగారిందు కగుఖర్చును శాంక్షనుజేసినను ఇకముందునుండియు యిట్టి ఖర్చులను తాము ఆమోదించమని ఖండితముగ జెప్పిరి. కలెక్టరుగారు యీసారి యయినను అనుగ్రహము జూపుట మేలేయయినను వీరి మందలింపుమాత్రము అసభ్యముగ నున్నది. విసెంటుగారిని గౌరవించుట ఒకమారు దోసమగుచో మరి యొకమారు సయితము దోసమేయగును. ఈ పర్యాయము ఖర్చుకునమ్మించినయెడల, మరియొక పర్యాయము సమర్థింపకుండుటకు కారణము గనుమింపదు. అధికారుల విరోధాభిప్రాయములకు, హైదరాబాదు కలెక్టరుగారి యుత్తరువు ప్రబల నివర్తనము.

మద్రాసుశాసనసభ: రాబోవుఎన్నికలు

రాబోవు ఎన్నికలు 7 వ సెప్టెంబరు, 15 వ అక్టోబరు తేదీల మధ్య జరుగునని నిన్నటి దినము మదరాసు శాసనసభలో లామెంబరుగారు సూచించిరి. దీనినిబట్టి ఎన్నికలు సమీపించు చున్నవని గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నియామక

ఇర్విను ప్రభుదంపతులు మార్చియిల్లు జేరుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 19:—నేటిమధ్యాహ్నము ఇర్విను ప్రభు దంతులు మార్చియిల్లు జేరిరి. వారిని ముట్టాను నాకమీద ఇంచితేపు ప్రభువు సాగనంపిరి.

భూపాలు బీగం - అనంతర వారసుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 19:—ఇండియా కార్యాలయమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భూపాలు బీగం గారికి పుత్రుడు బ్రతికి యున్న కొడుకునైన, హమిద్ అలీ ఖాన్ గారిని వారసుడుగా అంగీకరించుటకు సంసిద్ధులుగనున్నారు. ఈ దేవుడు మై బీగం కేసరి రా యవారములచే దీర్ఘముగ సంపూర్ణముగ చాగిత్రము పక్కా ధించి ప్రాత సాంప్రదాయములను గావించవలసివచ్చెను. అందుచే ఇండియా మంత్రివారా రాజప్రతినిధి తీర్మానమును ఆమె కంపలేదు. ఇండియా మంత్రి ఈ తీర్మానమును పూర్తిగా అంగీకరించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిబంధన ప్రకారమున, మహ్మదీయ రాజ్యములలో 19 వ శతాబ్దములో ఇట్టి వారసత్వ విషయములను నిశ్చయించిన సాధ్యత్వముల బట్టియు దీనికి ఇంతవరకు విరోధముగ స్థానికాచారము లేకపోవుటచే అపుడు అవలంబించిన సూత్రములనే ప్రస్తుతపరిస్థితులందు భూపాలు సంస్థానపు వారసత్వములో గూడ అవలంబించవలెనని యు డెలువుచున్నారు.

చేంబర్లైనుగారి ప్రకటనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 19:—జనీవానుండి చేంబర్లైనుగారు విక్టోరియా జేరుపనికి పత్రికా ప్రతినిధి సమాపించి జనీవా విషయమును గూర్చి విశేష ప్రాముఖ్యమును దెలుపరావలసియడుగ, సంగళవారము నాడు ఎవరునున్నది గాన నేను పద్మస్థలము జేరువరకు జనీవా సంగతులను జెప్పవని నవ్వుతూ చేంబర్లైను గారు చెలిపిరి.

చికాగోలో వశికే ఫుంగులలో రాజనిపించు కొన్న వెయిటరుగారి ఆస్తిని జోసెఫ్ వెయిటరుగారు పాడుకేయుచున్నాడు గాన అతనిని నిర్వాహకపదవినుండి తొలగించవలెనని జేసిన దావా విచారా ప్రారంభమైనది

కము ఆంధ్ర దేశమునం దింతవరకును జరుగలేదు. ఏప్రిలు 1 వ తేదీని గూడెది రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభలో కడపటి నియమావళి జనుగును. ఇప్పటికే చాలకాలము జరిగిపోయినది. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు వెన్వోటునే గూడి తగిన నిర్ణయము గావించి రాష్ట్రసంఘములకు డెలుపుట సముచితము. అందరికును సమ్మతముగు రీతిని అభ్యర్థులను నిర్ణయించి కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుట సభ్యుల ధర్మము. నిర్ణయ మొకసారి జరిగినపిమ్మట మారు మాటాడక కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయమునకై ఎల్లరు తోడ్పడుట ముఖ్యవత్సవము. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు సంపూర్ణ విజయము గలుగుగాక!

జాతీయమితి సభ రసాభాసగుటకు కారణములు

బ్రెజిలు నిరోధము

రగ్నీ: మార్చి 17:—అసలు జాతీయమితి సమావేశమైన పని జర్మనీని జాతీయమితిలో జేర్చుకొని కాశ్వత్సవభ్యత్వము నిచ్చుటకే కాని అయ్యది, సెప్టెంబరు సమావేశమువరకు ఆపుకేయ నిశ్చయించబడెను. దీనికి కారణము బ్రెజిలుకు కాశ్వత్సవ స్థానము నిచ్చినగాని జర్మనీ ప్రవేశమును ఒప్పుకొనవని బ్రెజిలుభీష్మించుటయే. జాతీయమితి సభ్యత్వమునకు ఏకగ్రీవముగ అంచును ఓటు జేయువలసియుండుటచే ఇపుడీ కారణముచే జర్మనీ ప్రవేశము ఆపుకేయబడెను.

మొన్నటివరకు జరిగిన రహస్య సమావేశము, మరితర సభలు ఎట్టి భిన్నాభిప్రాయములేకుండ ఎట్లయిన ఏకగ్రీవముగ జర్మనీ ప్రవేశమునకు అంగీకరించుటకు, సాధనముల సరయుటకే అన్నిటిని సాధించగల్గిరిగాని బ్రెజిలుపట్టుదలను లేకుండ జేయలేక పోయిరి.

జర్మనీ జాతీయమితిలో ప్రవేశించినగాని లోకర్నో ఒడంబడికలు అమలు జరగవు. యూరపియను జాతికి జేరనట్టియు లోకర్నో ఒడంబడిక బాధ్యతలేని ఒక్కప్రభుత్వ నిరోధముచే లోకర్నో ఒడంబడికలు అమలు జరుగుటకు కొంచెము ఆలస్యమును.

ఇతరవిషయములు విచారకరముగ నున్నను గుడిలో మెల్ల అన్నటుల లోకర్నో ఒడంబడికకు సంతకముజేసిన వారందరను ఒకేఉద్దేశ్యముతో అవలోకనముతో నున్నారు.

ఈముఖ్యవిషయమునకు దృష్టాంతరముగ ఈక్రింది ప్రకటనను జాటుచున్నది:—

జర్మనీ, ఫ్రాంసు, బెల్జియం, గ్రేటుబ్రిటను, ఇటలీ ప్రతినిధులు అవలంబించవలసిన పద్ధతినీరూర్చి బహుమదేరిన చిక్కులచే సమావేశమై దానిని సాధించుటకు ఆలోచించిరి. ప్రస్తుతము బహుమదేరిన నిరోధములను సాధించిరి. ఒడంబడికను జేసికొంటిమి. కష్టములు ఇంకను తీరకనిచి యుండుననుభయ మున్నను లోకర్నో భావములనే నెరవేర్చుటకు సంకల్పించుకొంటిమి. ఒక అంగళముగూడ ఆ ఒడంబడిక భావములకు హద్దువారి నడుచు వారముకాము. వచ్చే అసంఖ్య సమావేశమున ఈచిక్కులు సమసిపొవునని తలంచెదము. జాతీయమితిలో జర్మనీ చేరుటకు జేసికొన్న ఒడంబడిక క్రియారూపమును దాల్చు ననుచున్నాడు.

ఈప్రకటనమును ప్రకటించు వేళవరకు బ్రెజిలు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రతినిధికి నిరోధము జూపవలసిని ఉత్తరువు జేసెదరనే గంపె దాకబెట్టుకొనిరి. కాని అట్టి ఉత్తరువును బంపలేదు. కాని నేటియుదయము అసంఖ్య బహిరంగముగ సమావేశమైంది. అట్టి ఉత్తరువు జేరనేలేనందున వారి ఆశలన్నియు అడియాశలేనవి. తమ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులను మరల రద్దుజేయుటకు పిలువెదని బ్రెజిలు ప్రతినిధి అసంఖ్యకి తెలియజేసెను.

చేంబర్లైనుగారి యుపన్యాసము

సంగతుల్లి పరిమించినందులకు చేంబర్లైనుగారు విచారింపిరి. స్వీడన్, జెర్మనీ, స్వావిమాదేశములు చిక్కులు తొలగుటకు తమస్థానముల నిచ్చివేసెదముట ఎంతయు శ్లాఘ్యమనిరి. మొదటినుండి జర్మనీ న్యాయముగ జాతీయమితి సభ్యత్వమును గోరుచున్నదనిరి. జర్మనీకోరినది సమంజసముగనున్నది. జర్మనీ కోర్కెలను నెరవేర్చగల్గితేనేని జర్మనీ ప్రవేశమునకు అభ్యంతరము లేకుండ జేయగోరుచున్నారమనిరి గాని బ్రెజిలు యుపన్యాసము విన్నపివప అట్టి ఆశల కంకాశములేదనిరి. ఏడుప్రభుత్వముల తరపునగాక లోకర్నో ఒడంబడికను సంతకముజేసిన వారి తరపునగూడ లోకర్నో సాధించిన మంచిపనిని పాడుచేయరాదని కోరుచున్నారమనిరి. మనసఖ్య, కాంతివిధానములను అడ్డురాకుండ జేయవలెననిరి. జర్మనీని జాతీయమితిలో జేర్చుకొనకపోవుట చాల విచారకరము. కాని సెప్టెంబరువరకు ఈసమస్య నాపుజేయవలెనని కోరుచున్నాడననిరి.

అదిలో వనము జనీవాకు వచ్చినపుడు జర్మనీకి రక్షణము సభ్యత్వమునిచ్చుటలో లోకర్నో ఒడంబడికను సంతకము జేసినవారే అభ్యంతరమును జెప్పిరి. కాని ఇట్టి అటంకములన్నియు తొలగిపోయివి. బైవర్సచే ఈచిక్కులన్నియు ఇప్పుడు సభ్యులు ఉదారభావముచే తొలగినవి. జాతీయమితి పట్లను, ప్రపంచకాంతిని వారికిని మనకును కల ఆభిమానమును వల్లకిజేసి వచ్చెదమనిరి. పూర్వమువలె యూరపు మరల చీలిపోవకాశముండదు. యూరపుకాంతి లభించెననుకొను సరికి ఇంకొక చిక్కుబాముండదననిరి. చేంబర్లైనుగారి యుపన్యాసము అందరకును వచ్చెను.

ప్రతికావకటనము

చేంబర్లైనుగారు పత్రికా ప్రతినిధులతో ఇట్లు చెలియజేసిరి. లోకర్నోలో బహుమదేరిన సభ్యులసహకారమునకు గొప్ప అవాంతరమువచ్చినను చెక్కచెదరకుండ మరింతబలపరిచి కమ

ములను నిగ్రహించితిమి. ఇంకను మనదారిలో ఏమిచిక్కులున్నను చాలవరకు అన్నిజాతులను కాంతికి ప్రయత్నించుచున్నాడు. మొదట ఇంతయు ప్రమాదమే యనుకొంటిమి. కాని కొంతలాభము గల్గెను. జర్మనులుగూడ ఈకాభంగమును అతిమర్యాదగ భరించిరిని జెప్పినందులను విచారించుచుంటివనిరి. బ్రెయిండుగా రీసంగ తిని గూడ చెలియజేసిరి. వారిలో గూడ కలిసి తాను గూడ జర్మనుల విధానమును మెచ్చుకొనుచున్నాడనిరి.

అందరును ఏకాభిప్రాయముతో నుండవలెనను సూత్రము తాముకొన్న కోర్కెలకు ఆకాభంగముగ నుండుననిరి. జాతీయమితి ప్రాణ మంతయు ఈఏకగ్రీవముగ ప్రవర్తించవలెనను సూత్రముతో నున్నది.

ప్రపంచములోనున్న ప్రభుత్వములపై సామ్రాజ్యాధికారమును చెలాయించు కొత్తరాజ్యము బహుమదేరు కాల మింకనురా లేదనిరి. జాతీయమితిసభ్యులు చాలమంది ప్రభుత్వమునేర్పాటు జేయ ప్రయత్నించుచిరి అయ్యది భగ్నుమగుననిరి. పరుష వాక్యముల నాడిన జాతీయమితిలో సభ్యత్వమును ఇతరరాజ్యములకు పోను అదిజరుగకుండ జేయవలెను. దొమినియను ప్రతినిధులకు కృతజ్ఞతను చెలిపిరి.

బ్రెయిండుగారి విచారము

ఈచిక్కులన్నియు తొలగునని బ్రెయిండుగారినిరి. జర్మనీ ఈపరిస్థితులన్నిటిని సమముగ భరించుట చాలగొప్పదని జర్మనీని కొనియాడిరి. ఈప్రకటనమును జర్మనీగూడ సంతకము జేయుటయే లోకర్నో ఒడంబడికను గౌరవించుచున్నారని జేలుచున్నది. జర్మనీకిపుడు ప్రవేశము దొరకనందులకు విచారమును అసంఖ్య గూడ డెలుపవలెననిరి. సెప్టెంబరులో జరుగుననిరి. ఇతర అసంఖ్య సభ్యులుగూడ శ్లాఘనంపి యుపన్యాసించిరి.

కామన్వెల్త్ లో జనీవాసంగతులను గూర్చి డెలవ వలెనని రాంజే మగ్నోనాల్లు లాండ్ జార్జి గార్డు త్వరలో చర్చించవలెనని ఆతురతను జూపిరి. బుధపారములోపుగ చేంబర్లైనుగారు ప్రకటించుటకు పిలువెదని ప్రధానామాత్యుడు చెలియజేసెను.

ఇటీవల ప్రభువు స్వీడనుజకొనివాయ నెంతయు కొనియాడుచు జాతీయమితి సభ సెమర్గొన్న చిక్కులను నడలించుటకొక ఉపసంఘము నేర్పాటు జేయవలెననిరి.

అసంఖ్య బ్రెయిండుగారి తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

సభ స్వర్గ మగుటకు అసంతృప్తిని వెల్లెబుచ్చి వారల ఇంతగ అసంఖ్య గుట్టు బట్టుబలులకు ననుకొనలేదని హాలండు ప్రతినిధి చెలియ జేసెను.

సెప్టెంబరులో జర్మనీ ప్రవేశము ఏర్పడుగాకయని నార్వే ప్రతినిధి యనెను.

ప్రస్తుతముండేర్పడిన కష్టములకు అసంఖ్య నుత్తరపదగ జేయరాదని డెన్మార్కు ప్రతినిధి తెలియజేసెను.

అసంఖ్య జర్మనీ ప్రవేశము నిమిత్తము సమావేశపరచి గాన తక్షణమే ఆవిషయమును తేల్చవలెనని ఆల్సేనియా ప్రతినిధి గోరెను. కాని బ్రెయిండుగారి తీర్మానము సాగెను.

ప్రతికావాఖ్యలు

లండన్, మార్చి 17:—పోలండుకు సమితిలో స్థానము నీయవలెనని అంత పట్టుల గ ఇంత మంది సిఫాయ్లు జేయటకు వరమే దోయని టైముస్ పత్రిక యడుగుచున్నది. బ్రెజిలుకుగూడ ఎవరో బలవంతులు సహాయములేనిదే ఇట్టిసమయమున బ్రేజిలుగూడ పట్టుబట్టుటకు పిలువెదవనుచున్నది.

జాతీయభావము అంతర్జాతీయభావములు పోరాడి, జాతీయభావము నెగ్గెనది. ఇకముందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యచట్టమును గట్టిగ జేయవలెనని ఈజూపాకమును మరవరని డెయిలీ స్ట్రెస్ పత్రిక నాగొనుచున్నది.

జనీవా, మార్చి 17:—అసంఖ్య యుపన్యాసములను జర్మనుప్రతినిధులు వినిరి. చాలబ్రేవ్ బ్రెయిండుగారి ప్రకటనములను ఆమోదించిరి. ముఖ్యముగ జర్మనీపట్ల బ్రెయిండుగారు జూపిన స్నేహభావమును మెచ్చుకొనిరి.

“జాతీయమితి మరల ప్రతిష్ఠను గడించవలెను. జాతీయమితి పని ఆగిపోవుగాక. మానవాభ్యుదయమునకు తోడ్పడునటులు జేయవలెనను మాటలతో ఇటీవల ప్రభువు సభను చాలించెను.

లోకర్నోలో సాధించిన పని జాతీయమితి చట్టములో కన్పించవలెను. లోకర్నో రాజ్యాంగనిర్మాతమునుండి జాతీయమితి గ్రహించవలెనని యుండరాదని ప్రార్థనగా రనిరి.

అసంఖ్య యుపన్యాసములు జనీవాలో బ్రాడ్ కాట్టు జేసిరి. లండనులో వినిపించెను.

ఇంజినీర్ల లాకపులు

పనివాండ్లు లొంగుటలేదు

లండన్, మార్చి 17:—ఇంజినీర్ లాకపులులో తిన్న లాగ్ న ఏమయ్యాయనవల కార్యనిర్వాహక సభ్యులవారు 19 వ తేదీని వహోఅండుకంపెనీ పనివాండ్లను పనిలో ప్రవేశించవలెనని జెప్పటకు నిశ్చయించిరి. కాని పనివాండ్లు పంత మాత్రము లోబడదలచుకొనలేదు.

మరణమవార్తలు

నీమటపా:— నీమటపా బొంబాయిలో నిన్న రాత్రి 10-1 గ. మెయిలులో బయలుదేరెను. జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద రేపుడుదయం 9-30 గ బహ్యదాయగును.

భగవల్త కథావనంగసభ:— ఈసభవారియాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణభాగవతరు రేపు సాయంకాలము 4-30గ. లోండమండలం స్కూలులో మింటుపీథియందు కవీరు "దాసు" చరిత్రము కాలక్షేపము జరిపెదరు.

ట్రాముకారులు:— మైసూరులో అధికారనంది శ్రీ కపాలేశ్వర దేవాలయమునందు బ్రహ్మశ్రీ సందర్శమున బోవువారి సౌకర్యార్థము సోమవారము 22 వ తేదీ ఉదయం 5 గ. నుండి ట్రాముకారులు నడచును. మైసూరుబస్సులుగూడ పారిగు కార్నరులోను పరశువాకములోను ఉదయం 5-15 గ బయలుదేరెను. చాకలిపేటనుండి నల్లవారు 10 గ వరకు మైసూరు బస్సులలోనికి బ్రాడ్వేద్దనే మారవ భవ్యును.

మదరాసు సంగీతశాల:— ఈసమాజమువారియాజమాన్యమున పద్మావినీబాయిగారు తంబుచెట్టిపిథి 180, బాలికా పాఠశాలలో "వత్సలకల్యాణము" కాలక్షేపము రేపుసాయంకాలము 4-30 గ. జరిపెదరు.

తిరువల్లి కేజీ సంగీతసభ:— యాసభవారి యాజమాన్యమున తిరువల్లి కేజీ వెంకటాచలచెట్టిపిథి నెం 1 వ గృహముందు ఈనెల 21 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-30 గంకు యాసభవారి యాజమాన్యమున వత్సలకల్యాణము కాలక్షేపము జరుప

రాకపోకలు:— జె. పి. పాస్పన్నగారు, ఎఫ్. కర్నాటకా, డి. హెచ్. స్టేషనుగారు, కోల్ రామమూర్తి ఐ. సి ఎస్. గారు, పేను అబ్దురహ్మాన్ గారు మేజరు ఆండర్సన్ గారు, కర్నలు బ్రాహ్మగారు నేడుదయమునవచ్చిరి. జమ్మ దాసు ద్వారక. దాసు, వెంకటగిరి రాజాగారు, నిన్న రాత్రి వెడలిరి. మేజరు జనరలు నైమన్ గారు 28 తేదీన డిల్లీబోయె దరు.

గొ. డా. యు. రామారావుగారు స్వరాజ్యవాదులు చేసినదియే కర్తవ్యము (స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, మార్చి 20:— గొ. డా. యు. రామారావుగారు స్టేటుకాన్సిలు సభ్యుడు ఢిల్లీనుండి నిన్నకలకత్తా వచ్చి సాయంకాలము చెన్నపురికి ప్రయాణమైరి. ప్రేమెను విలేఖరి తోమటాడును దేశమందలి కాసనసభలలో స్వరాజ్యవాదులందరూ ఒక్కమృతి బయట వచ్చుట చాలత్వపీకరముగ నున్నది. అన్ని రాష్ట్రములవారును చేయుటవలన ప్రపంచమున భారతప్రజాపక్షము అవసర స్వరాజ్యపక్షమువారి నెత్తికెక్కుటబాట్లు తెలియనివారికి తెలుపుటకు వీలైనది. మద్రాసు రాజధానిలో ప్రజలకు (ఎన్నికవర్తమునకు) బోధింప తలచి మే బయలుదేరుదురు. మనస్ఫూర్తియైనట్టియు నెనక దాయని దైర్యముతోను పనిచేసినయెడల స్థానిక కేంద్ర కాసన సభలయందు అన్ని స్థానములను సంపాదించగలము. శంకెత మోతీ లాల్ నెహ్రూగారి యూరపు ప్రయాణమును గూర్చి యడుగగా నెహ్రూగారు భారతదేశమును ఇట్టి వివముపరిశీలనలో విడువ నేరడని చెప్పెను.

అమృతంధ్ర ఆయుర్వేద ప్రదర్శనము—నంద్యాల నంద్యాల మార్చి, 20:— శ్రీమంత గాడి వెల్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారు ఇల్లు తిరునెంపి యున్నారా:— ఆప్త మంత్ర ఆయుర్వేద ప్రదర్శన సందర్భమున ఘోషాను నక్షత్రమున రాష్ట్రవైల్డే సంఘమువారు చిత్తరువులను పాసెం జరుపెట్టె ప్రస్తుతుకు ఏ. పి. ల 15 వ తేదీ నుండి కర్ణాటక దయతో సంగీకరించిరి. కావున తమ చిత్తరువులను ప్రదర్శింపగోరువారు తెనుకేబెల్లులో 89 కే. జీ. సి. గుర్తు సంఖ్య ఉంచుకొనవలసినదిగా కోరుచున్నాను. ఒక్క ప్రదర్శన ముగిసిన పూర్వపు కాలపరిమితి ఏర్పాటు ఉత్సాహకరముగా భావించుచున్నాను.

చెన్న పురి కాసనసభ నేటిది నచర్య

ఆయవ్యయవట్టికవై చర్చ

పి. డబ్లియు. శాఖలో కార్యదర్శి శాఖను తీసివేయుట కుపపాదన

చెన్న పురి కాసనసభ నేటిఉదయము 11 గంటకు సమావేశమై ఆయవ్యయవట్టికవై చర్చ సాగించెను. ప్రశ్నోత్తరములకాలముందుగాని, పిమ్మటగాని తీవ్రమగుచర్చ ఏమియు జరుపబడలేదు. ప్రభుత్వమున ప్రభుత్వసభ్యులుగాక ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య అత్యల్పముగ నుండెను.

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే ఏ. చిదంబరనాథుగారు "పి. డబ్లియు. (అభివృద్ధి) శాఖ నూతనముగ సెక్రటేరియటు ఏల స్థాపించబడవలెనో" చర్చించుటకై పి. డబ్లియు. గ్రాంటు రు 58,700 లను రు 1000 లచే తగ్గింపవలసినది" ఉపపాదించుచు ఆక్రమేరియటున కెట్టి అవసరములేదని బట్టిరి.

అధిక సభ్యులు ఉపపాదన వాక్షేపించుచు గత నవంబరు మాసము 6 వ తేదీయం దీవిషయము పూర్తిగ చర్చింపబడినదనియు, ప్రధాన ఇంజనీయరునుండి పంపబడిన శిఫార్సులు మున్నగునవి పరిశీలించుట కి కార్యదర్శి యందుల అవసరమనియు, అట్టిఉద్దేశ్యాలేనిచో ఫీల్డు ఇంజనీయరుపనికి ఆటంకముగలుగుననియు బట్టిరి.

డిబ్లియమ్. కృష్ణన్ నాయకుగారు మాట్లాడుచు ఉద్దేశ్యాలచే బంపబడిన ఎస్టి మేటులు, శిఫార్సులు అనుద్దేశ్యాలయలచే పరిశీలించబడుచో చాలచిక్కులు గలుగుననిరి.

ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు మాట్లాడుచు ఆయా శాఖలందలి స్థితి, ఎస్టి మేటులను వివరించుటకు సెక్రటేరియటు నియమింపబడుననియు, రివైజుడు ఎస్టి మేటులవిధానము వృద్ధిచేయుచునేయున్నదనియు, దీనిని వెంటనే తురముట్టింపవలెననియు, ఒకానొక స్థితియనుకొంతభగము మదింపు చేసి కాసనసభ్యులంపినపిదప తిరిగి మరొకంధనముగావలయునని ప్రభుత్వమువారు అడుగుచుండుననియు, ఇట్టివిధానము ఆపబడవలయునని బట్టిరి.

న్యాయశాఖ కార్యదర్శిగారు మాట్లాడుచు నైశాఖయందు వీలై నంతవరకు తగ్గింపుజేయబడినదని బట్టినపిదప చిదంబరనాథుగారు రుపపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

దత్తమండలముల దుస్థితి

"దత్తమండలముల స్థితిగతుల నభివృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నముల గావించలేదు.

2. రివిన్యూ ఉద్దేశ్యముల ప్రజలకు సానుభూతిగవ్వగలుగుట లేదు.

3. ప్రజలకు ఇంకేమనుసౌకర్యము లొసంగబడలేదు. కడపలో చాల నదులు కాలవలన్నను వానిని సుకమోపయోగము గావించుటలేదు.

4. ప్రజల హింసించిని బాపుటకు ప్రయత్నములు దీసికొనబడలేదు.

5. జీతములందు ఇంక్రిమెంటుపద్ధతిని ఆపివేసి, గ్రేటెడుపద్ధతిని తిరిగి ప్రవేశపెట్టవలెను. వైకారణములచే సామాన్యపరిపాలనావ్యయము రు 7.85 లక్షల రూప్యములను 1,000 లతో తగ్గింపవలయు నని టి. యచ్. నరసింహాచార్యులుగారు రుపపాదించిరి.

రివిన్యూమెంబరుగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారి విషయములో కొన్ని మార్పులను గావించు సుద్దేశించుచున్నారనియు, ఇంక్రిమెంటుపద్ధతి మారగలదనియు, ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారు విచారణగావించి అనుకూలముగ పరిష్కరింపబడగలదనియు బట్టిరి.

రాగల ఆయవ్యయవట్టికగా ఇందుకై మరొకంతభగము గావలెను.

ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయము నుపపాదించినందులకు నరసింహాచార్యులుగారికి కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. ఇంక్రిమెంటుపద్ధతిని వెంటనే ఆపవలసినదనియు బట్టిరి.

నరసింహాచార్యులుగారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి.

జనరలు పరిపాలన

జనరలు పరిపాలన (విశలేయము) క్రింద 6.59 లక్షల

రూప్యముల గ్రాంటు సొసంగవలసినదిగ అధిక సభ్యుడు టి. యి. మాయరుగారు రుపపాదించిరి.

"పురపాలకసంఘములు స్థానిక సంఘములపై ఇంకను బాగుగ పరిక్షాగావించుటకును పురపాలక సంఘాధ్యక్షునికి లోబడని పరిక్షా సంఘమువారి ఎదుట ఆడిటు నివేదికము ఆలస్యములేక నివేదించుటకు పురపాలకసంఘముల్లే నియమింపబడిన ఆడిటరుగాక ప్రభుత్వమువారు ఆడిటుజేయవలెననియు అందుకు గాను డిప్యూటీ ఆసిస్టెంటు పబ్లిక్ వర్క్స్ రు 2,96,000 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ ఉపపాదించిరి.

అధిక సభ్యుడు మాట్లాడుచు చట్టముక్రింద పురపాలక స్థానిక సంఘములవారు ప్రత్యేక సంఘమును నియమింప వచ్చుననిరి సల్లానాగారు మాట్లాడుచు స్థానిక సంఘములకు జోక్యములేని సంఘమును ప్రభుత్వమువారు నియమింపవలెననిరి. మాయరుగారు మాట్లాడుచు అట్లు నియమించిన పురపాలక స్థానిక సంఘ చట్టమున కే ప్రతికూలముగ నుండుననియు బట్టిరి. పిదప సల్లానాగారు రుపపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

మహమ్మదీయ ఇక్కటులు

"లోకత్ ఫండు ఆడిటు శాఖలో మహమ్మదీయుల సౌకర్యముల నభివృద్ధి చేయుటకుద్దేశించబడిన పునర్నిర్మాణ విధానమునేల సంపూర్ణముగ అమలునందు బెట్టలేదో" చర్చించుటకై ఆశాఖ యందలి రు 2,44, 500 లను రు 1,000 లచే తగ్గింపవలయు నని గౌనుమియానుగారు రుపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల సౌకర్యములను గమనించుటలేదని బట్టిరి.

"సాధ్యమైన ఇర్దుల నికముందు నుండి తగ్గించుటకును, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి ఆదాయముపై మోపుచున్న అనవసరముగ వ్యయములను ప్రతిఘటించుటకును జనరల్ పరిపాలన 6.59 లక్షల రూప్యములను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ నుపపాదించిరి.

అధిక సభ్యుడు సమాధాన మొసంగుచు లోకత్ ఫండు ఆడిటు శాఖలో మహమ్మదీయులకు సాధ్యమగు నన్ని ఉద్దేశ్యముల సంగబడినవినియు, అర్దులనువారికి ప్రమోదను లొసంగబడినవినియు, ఇంక నధికముగజేయుట కిపురు సాధ్యముగాదనిరి. రాష్ట్రీయాదాయములపై కేంద్రప్రభుత్వమువారు వ్యయములను మోపుటనుగూర్చి కెట్టి తీవ్రతనలసిన యవసరమేమియు గన్పించుటలేదని బట్టిరి.

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు రాష్ట్రీయాదాయ సమస్యనుగూర్చి గౌనుమియాను సాహెబుగారి యుపపాదన యందు కొంతసత్వముగలదనిబట్టి అందులకు కొన్ని నివరణముల గవ్వరచిరి.

స్టేటుకాన్సిలు, భారతకాసనసభలు ఎన్నికల తగాదాలు విచారించుటకు కోర్టుఖర్చులను భారతప్రభుత్వమువారే భరింపవలయునగాని తమ కెట్టి సంబంధముగాని హక్కుగాని లేని రాష్ట్రీప్రభుత్వమువారు ఏ భరింపవలయునని ప్రశ్నించిరి. రాష్ట్రీప్రభుత్వమువారు తనఖర్చును ఆదాయమును తామే ఖరీదుగావించుకొని ఇతరుల తమపై అవసర వ్యయమును మోపకుండ నటుల జూడవలెనని బట్టిరి.

అధిక సభ్యుడు మరొకమారు మాట్లాడుచు భారతప్రభుత్వమువారిపై వ్యయమును మోపుటకు బదులుగా ఈసంవత్సరము చాల ధన మొసంగి యున్నారనియు, భారతకాసనసభల ఎన్నికల తగాదాలు విచారించు కోర్టుఖర్చులు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు భరించునటుల నిర్ణయింపబడినదనియు బట్టిరి.

పిదప గౌనుమియాను సాహెబుగారు రుపపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

అంతట సభవారు ఫలాహారముకై లేచిరి.

మదరాసు టోపీ - దొంగలు పట్టువడుట:

నిన్న మధ్యాహ్నము ఎగ్నూరు స్టేషనువద్ద ఒక ప్రయాణికునివద్ద యిద్దరు మోసగాండు ఇత్తడి మురుగులు బంగారముగా విక్రయింప జూచి పోలీసువారిచే పట్టువడిరి. ప్రయాణికుడు రోడ్డుపై నడచుచుండ వెనుకనుండి ఒక డు (టోపీ) కొనుచు వచ్చి ముందున్న ఒక చిన్న మూటను తీసెను. ఆయన యేమిటయిని అడుగ అందొక బంగారు మురుగున్నదనియు తాను మాచియుంటున్న ఒక గుమ్మరము గుమ్మరముగాని ఎన్నది కి చెప్పరాదనియు జెప్పి, దూరముగనొక స్థలమునకు గొంపోయెను. అచ్చట వేరొకడుండి రు 800 విలువగట్టెను. అంతట రు 150 యిచ్చి మురుగును! ప్రయాణికుడు తీసుకొనవలెనని యిద్దరు నిశ్చయించిరి. ఆయన డబ్బియలేసెను. పోలీసువారు మురుగు తనవద్దంచుకొని హమీద్ గా కొన్ని స్ట్రలముగో33. ఇంతలో దారి బోయెడి వారు చూచి, పోలీసు కొని పోలీసు కప్పించిరి. (ఆ. ప్రె.)

డాడ్డి బ్రదర్స్ కర్మర్షియల్ బస్

దీని స్వంతదానికి మంచి లాభముగలదు.

యిందులో ప్రయాణముచేయుట చాలా సౌఖ్యము

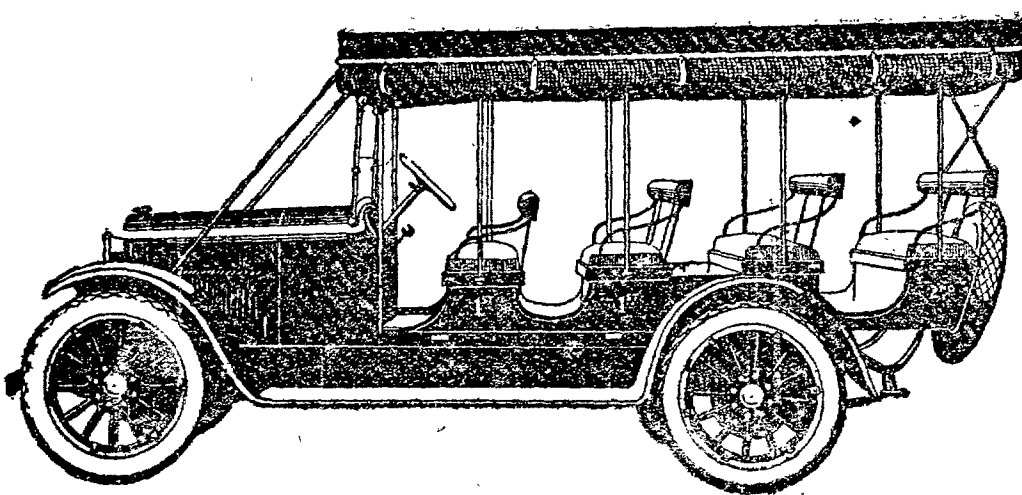
జయప్రదముగా ఒక బస్సుకు యజమానుడగుటకు ఒకేమార్గముగలదు.

ఒక డాడ్డిలేక డాడ్డిగ్రహామ్ బస్సును అడిసన్ కంపెనీ వారి వాడీతోకొనుడు. మీ ప్రయాణీకులకు తృప్తిని కలిగించు బస్సునుకొనుడు. మీరు పెట్టుబడి పెట్టిన సొమ్ముకు తగిన లాభము దొరకునట్టి బస్సు నేకొనుడు. కావలసినప్పుడు విడిభాగములు దొరకునట్టి బస్సు నేకొనుడు. డాడ్డి కర్మర్షియల్ బస్సులకు మాగ్నెట్టులను తయారుచేయువారే ఆమర్చియున్నారు. పూర్తి పరికరములతో, ఒకవిడి టైరు, గొట్టముకూడ సరఫరా చేయబడును.

చెన్న పట్టణమునం దున్న రోడ్లయందు పోవుచున్న డాడ్డిబస్సులను లెక్క పెట్టుదు.

దక్షిణ ఇండియానందు మిక్కిలి జనానురంజకమైన బస్సు

చాసిన్ ధర
రూ 3375
100కి 5
చొప్పుక తగ్గిం
చబడును.

16 మంది కూ
ర్చునుటకు తగి
న అడిసన్ వారి
వాడి నికర ధర
రూ 650

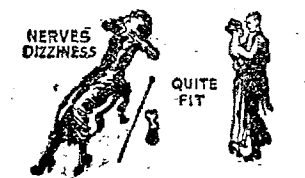
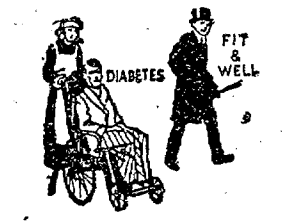
ADDISON & Co. Ltd.,

Trichinopoly, MADRAS, Bangalore & Madura.

Authorized Dealers :

SETHASAYEE BROS Ltd., Trichinopoly.	MODERN MOTOR & GENERAL TRADING Co., Tanjore.	F. X. PEREIRA & SONS, Tuticorin.	A. V. & SONS, Karaikudi.	S. P. MEL & Co., Trivandrum.
THE MOTOR TRANSPORT & AERIAL ROPEWAY Co., Ltd., Kottayam.	THE MALABAR CYCLE & MOTOR WORKS. Calicut.	THE MANGALORE IRON WORKS Mangalore.	T. STANES & Co. Ltd., Coimbatore.	NATIONAL AUTOMOBILE Co., Guntur.
GEORGE OAKES. Ootacamund.	V. S. RAJAGOPALAN & Co., Salem.	FURUDON SORAB. Chickmagalur.	HARDINGE & Co., Bellary.	MOTOR & GENERAL ENGINEERING Co., Bezwada.
	THE ST. ALOYSIUS WORKS. Vizagapatam.	K. M. PAUL & SONS. Berhampore.		

ఈ నేపాణము ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు

తైట్ నింగ్స్ పిక్, మి-అప్: ఇందు హానికరముగ ఓషధులు చేరుట లేదు. పరిశుభ్రమైన ఔషధసంబంధమైన యీస్ట్, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల నష్టపులు మొదలగు నవి గొప్ప వైద్యపరీణులచే తేలుపబడిన ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది. యీస్టునందు పొంగు పులుపు ఉదరమునందు జ్వరరాగ్ని సంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి చురుకుదనమును, పుష్టిని గలిగించును.

కొంచెము అస్వస్థతగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగా నున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్ట్ వైట్ బిళ్ళలను నేవించిన కొన్ని నిమిషములలోనే మిశ్రమాత్మకము, ఉత్సాహము గలుగును. ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులను తలనొప్పి, నాడినొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో కుదురును. [నివర్తించును. అశీర్వము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో కుదురును. పీత్తము, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో కుదురును. ఉదరమునకు, కారజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో కుదురును ఇన్ ఫ్లయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24

బహుమూత్రము, పాండురోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించిన మచ్చలు, మలబద్ధము, జలుబు, నిద్రలేమి, తిమరువాయువు, నోళ్ళు మొదలగు వాటికి ఇనాముగా చికిత్సపొందగోరువారు ఒక కాగ్డను వ్రాయుదు. మీ కెమిస్ట్రవద్దనుండి యీ 1-4-0 ధరగల బుడ్డి నోకటిని కొనుదు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికల సారాంశము నిజమైనది కాదని యా పించువారికి 100 పానులు యినాముగా యివ్వబడును.

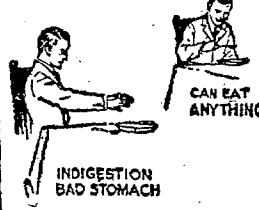
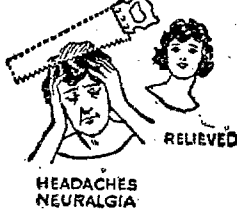
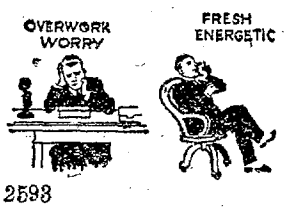
వీటిని ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారివద్దనుండి మూడు 80,000 యోగ్యతా పత్రికలు ఎచ్చియున్నవి. వాటిని యెవరైనను పరిశీలించవచ్చును. నెం 24872- "ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు చేవునిచే పంపబడినవి. ఒక వారమునుండి దుర్బలమైన బాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒక మోతాదు నాబాధను నిలిపినది. నే నీప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను."

నెం 24118- "డాక్టరు టి. వి. ఎన్. "ఈస్ట్-వైట్ చే ఆమోఘమైన సుగుణముగలిగినదని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో సేమాశ్రమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్తీ నియా, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అమృతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడినవారు ఆస్పత్రులకు పంపుదు."

నెం 18224- ఈ బిళ్ళలు అమోఘమైన టానిక్ ని దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. యింకను పంపిన నాన్నే హితులకు కూడా నాడవను." కొనితరి మెప్పినచే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదనియు, చేతిలో తాకబడుట లేదనియు పూచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd,
No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.

IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C. 1

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంభీర: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు }
నిండు క్యాలికోలైండు షెడర్ వైటు కాగితములు }
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము }
అంగ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

ధర రు 2 8
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
అంగ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

రంజితసింగువై గైక్వారు అధికారము

బరోడా మహారాజు 11 రాష్ట్రములను
చేర్చుకొనజూచుట

దెయిలీ హెరాల్డుపత్రికకు ఇండియావిలేజరి ఇట్లు
వ్రాసెను:—

రీషింగుప్రభువుగారు దేశీయసంస్థానాధీశులందఱు చిక్కులలోనుండ, వెడలిపోనన్నారు.

ఇందొరు మహారాజుగారు చడిచప్పును లేకుండ రాజ్యమునుండి తొలగింపబడుటయు, వారినిచారణయందు వహారాజులెవ్వరు పాల్గొనకుండుటయు, చాలసట్లుగా బరోడాగైక్వారుగారు గొప్ప ఆశను ప్రకటించుచున్నారు.

కథియవారులో 11 రాష్ట్రములు గలవు. ఇవన్నియు బరోడాలోనిభాగములని గైక్వారుగారునుచున్నారు. అందొకటి "నవనగము" జాముసాహెబు కృష్ణ క్షిరణజితసింగు విభాగిగారిచే పాలింపబడుచున్నది. కేంద్రస్థి, ఇంగ్లాండు విశ్వవిద్యాలయములలో "రాంజి" యను పేరున వీరు చాల ప్రఖ్యాతి గాంచిరి.

ఈ 11 రాష్ట్రములు నూరేండ్లనుండి ఇండియాప్రభుత్వమువారి ఆధిపత్యముక్రింద స్వతంత్రరాజ్యములుగ నున్నవి. ఇప్పుడు గైక్వారు 1807 సం॥ తనపూర్వీకులకు ఈస్టు ఇండియా కంపెనీవారికి జరిగిన సంతి వరకుప్రకారము తనకు రావలసియున్నవనియు, రంజితసింగుగారు తదితరులు బరోడా సామంత రాజులుగి నుండవలెనని కొరుచున్నారు. సింగుగారి నాయకత్వముక్రింద 11 రాష్ట్రాధీశులు తీవ్రప్రతిఘటనము చేల్పుచున్నారు.

ఇండియాప్రభుత్వమువారు చాల అందోళనపాలగుచున్నారు. గైక్వారు సామాన్యముగ విడిచిపెట్టరు. వివిధరాష్ట్రాధీశులు కేంద్ర ఆన్మతప్రభుత్వముతో తా మిదివరకు గావించుకొనిన సంతివరకుప్రకారము తమకుగల హక్కుల కాపాడుకొనుచు, అట్టి స్వేచ్ఛకు మారగొను యత్నముల నిరోధింపగలని పనిజేయుట కిదియే ప్రారంభము.

యువజన కైస్త్రవసంఘ వార్షిక కసభ

కలకత్తా, మార్చి 18:— ఈ సాయంకాలము యువజన కైస్త్రవసంఘ వార్షిక కసభ జరిగినది. ఆ సందర్భమున సర్ ఆర్. రు యాభుగారు ఈ సంఘములోనికి ఒకరికొకరు పరస్పరసానుభూతితో ప్రపంచమున మెలగునట్టి వివిధజాతులవారిని, వతములవారిని సకలుములవారిని చేర్చినయెడల ఈసంఘమునకు అపకీర్తి యుండజాలదు. అదియే ఈ సంఘముయొక్క యాదర్శము. ప్రపంచమందు గల 9000 ఉపసంఘములలోను పరస్పర సహాయార్థము సభ్యులుగ జేర్చబడుచున్నారు. వారందరును నేవ జేయుటకు బద్ధులైయున్నారు. (అ. ప్రె.)

మరస్సునకు ఆహ్లాదము నిచ్చునది ఏది?

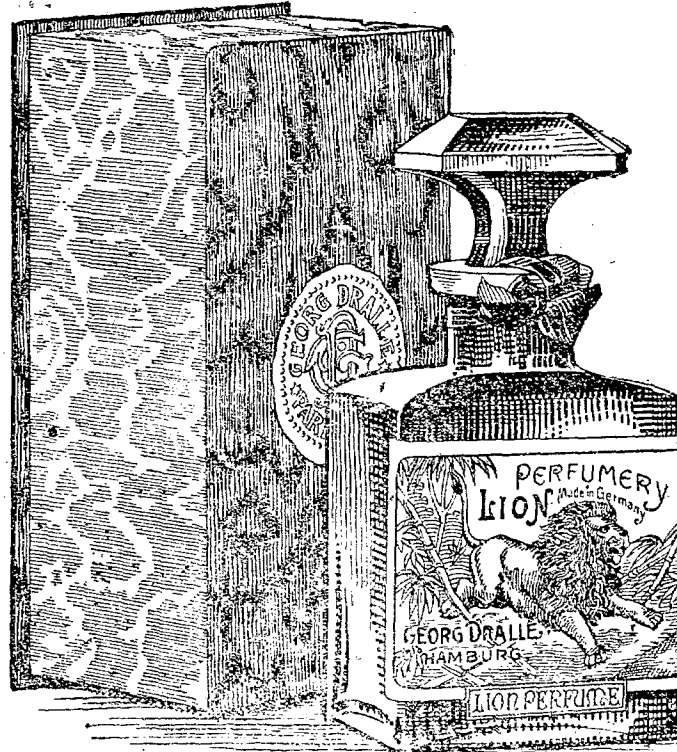
చూచుటకు ఇందైనది! ఉపయోగించతగినది! మనోహరమైన అత్తరు!
వస్త్రమునకు అత్తరు ముఖ్యము. ప్రస్తుతకాలమందు అనేకరకముల అత్తరులు, సువాసన ద్రవ్యములు దుకాణములందు విక్రయించబడుచున్నది. అవి అందమైనబుడ్లయం దుండుటచే చూచుటకు అందముగా నుండును.

అయితే?

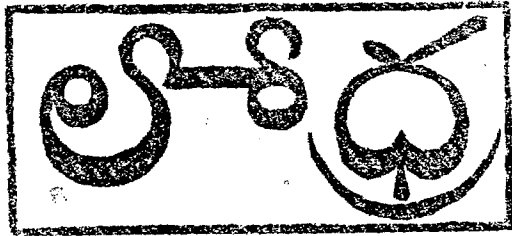
1. దీర్ఘ కాలమువరకు వాసన విడువకయుండుట
2. వస్త్రములవైనను, శరీరమునకు మరకపడ కుండుట
3. వాసన చూచినప్పుడు ముక్కునకు వెగటుగనుండుకుండుట
4. వెల సరసము, ఫలమధికము.

ఈ వైగుణములన్నియు అనేక అత్తరలందుండవు. అయితే ఇవన్నియు వాక్యరు డ్రాల్ఫులైన అత్తరునందే గలదు. సోలపంట్లు ఒకసారి వాడినవారు ఎప్పటికిని వదలరు. 1827

వి.వి.ఆర్.వి. అడికప్ప చెట్టి 25 బందరువీధి, మద్రాసు

కే స రి

గర్భశయగమ
ని వారిణి

శ్రీమతి పారిజికిని 'వరప్రసాద'మనిన్ని, 'కామధేను'నిన్ని, కొంగు బంగారమనిన్ని, రత్నఖచిత యాభరణ మనిన్ని, సర్వాభీష్టప్రదాయిని యనిన్ని వాడినవారు పలువిధములగ స్తోత్రముచేయుచున్నారు.

ఈ ఔషధగ్రాజము హిందూదేశపు వన ఓషధులతో తయారుచేయబడినది. దీని స్వరూపము, రుచి, జాతి తేనెను బోలియుండును.

ఇది, ఋతుశూల, ఋతుస్రావదోషము, ఋతుస్రావము హెచ్చుతక్కువలగుట, ఋతుస్రావము వివిధ రంగు లుగ ప్రవిందుట, ప్రదర్శగము, అస్తిస్రావము, సోమరోగము, సూతికావాతము, సంతాపహీనత, సూతికగడ్డ, మూర్చ, పిస్రాచబాధ, మొదలగు ఈ గర్భశయరోగములను కుదుర్చుటయే గాక రక్తహీనత, అశీర్తి, మలబద్ధము, నడుమునొప్పి, కాళ్లుచేతులు మంట, ఉబ్బనము, మొదలగు వ్యాధులనుగూడ నమృతముగ కుదుర్చుచున్నది.

ముట్టు కుట్టు

శ్రీమతి మినర్వు కర్తగాను, కోరోలి అమృతాత్ హపుస్ ఇరింజలమడ, (కొచ్చి) 10 సంవత్సరములగ ముట్టు కుట్టుల బాధపడుచుంటిని. దానిని మీ "లోగ్ర" అత్యద్భుతముగ నివారణ చేసెను.

గారడీ విద్య

శ్రీమతి మిన్. అమృతకటిఅమృత సంగీత ఉపాధ్యాయి, సర్కార్ హైస్కూలు, తిరుమారు (కొచ్చి):—చాల కాలముగ యశేకవిధములైన గర్భశయరోగముల వల్ల బాధనొందుచుంటిని. అశేకవిధములైన చికిత్సలను పొందితిని. కాని నివారణముకాదు. కడపట తమ "లోగ్ర" నేవించిన వారమురోజులలోనే గారడీవిద్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును ఇర్దింపజాలను.

ఇది అన్ని మందులపాపులలో దొరకును. పెద్దబుడ్డి—రూ. 3/-

చిన్నబుడ్డి రు 1-10-0 లు.

తెలిగ్రాం: "కేశరి" మద్రాసు

తెలిఫోన్: 3456

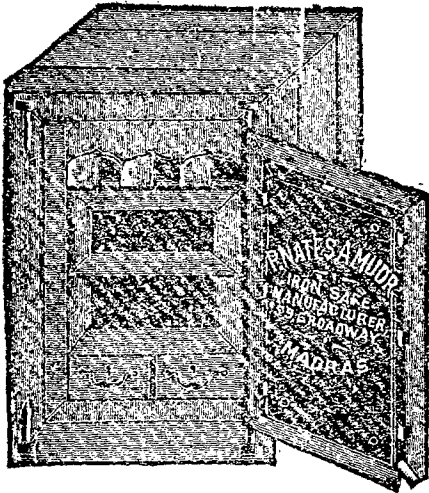
కేశరి కుటీరం
ఆయుర్వేద ఔషధశాల,

ఎగ్మూరు, మదరాసు.

నర నము

దృఢ మైనది

నమ్మక మైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదినవ తెలుపబడినవారివద్ద అమృతమునకు సిగ్గుగా యున్నవి.

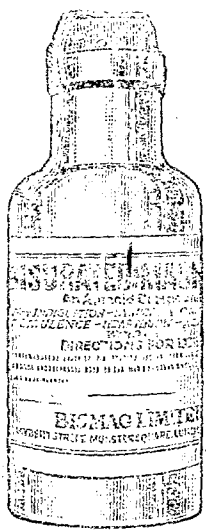
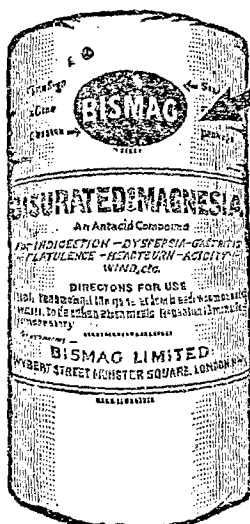
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తియగు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంబిసిసింగు వర్కును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిత్ ఎంబిసిసింగు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకుకావలసిన సిలండర్లు, సాఫ్టింగ్ల నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయస్థైరేధి, పెద్దనాయకన్ చేతు మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చిన తయారుచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయలు, వ్రాయబడును.

పైన చుట్టబడియుండు నిలముకాగితముపైన ఈ గణుతును చూడుడు. సదరు గణుతు యుండిన అసలు బైసురేటెడ్ మేగ్నీసియా యని అర్థము.

అజీర్ణమును తక్షణమే నిలుపును

అజీర్ణము, పకల ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు బాగు గాను, త్వరలోను, నులభముగాను కురుటను బైసురేటెడ్ మేగ్నీ సియాను పుచ్చుకొనుడు— ఈ ఔషధము తక్షణమే వ్యాధిమూల కారణమును పూర్తిగాతొలగించును. బైసురేటెడ్ మేగ్నీ సియా హానికరమైన, ఉదరసంబంధమైన పులుపును పొగొట్టి, నొప్పిని నిలుపును. కడుపుబ్బరమును కుదుర్చును. చక్కగా భోజనము చేయుటకు, భుజించిన ఆహారముబాగుగా జీర్ణముగుట తోడ్పడి, ఆనందము నిచ్చును.

బైసురేటెడ్ మేగ్నీసియాకు సమానమైన ఔషధము మరేమియులేదు. అందుచేతనే బైదులు అన్నిచోట్లలోను దీనిని శివారు చేయుచున్నారు. అజీర్ణ సంబంధముచే గలుగు ఉదరవ్యాధులు తక్షణమే కుదరవలెనని నీవుశ్రీనిబైసురేటెడ్ మేగ్నీసియాను పుచ్చుకొనుము. అది తప్పక నుణచుచును. 182

'BISURATED' MAGNESIA

పొడరుగాను చిల్లలుగాను కెమిస్టులందరినీతమ దుకాణ దారు లందరిచేతను స్వల్పధరకు విక్రయించబడుచున్నది.

వృత్తాంతలేఖలు

మంగళగిరి
(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎలక్షన్ పిటిషన్

మా యూనియను బోర్డు ఎన్నికలలో నామినేషను కాగితముల తనిఖీసవ్యముగా జరుగలేదని కొందరు అభ్యర్థులు గుంటూరు సెషియన్స్ జిల్లాకు మనసము కోర్టులో దావాలు వేసి యింజంక్షన్ కోరుటయు, మనసముగాను కొన్నివాళ్లకు యింజంక్షన్ యిచ్చుటయు, సదరు దావా విచారించబడిన మీదట తాముచేసిన దంతయు తప్పేననియు యూనియను బోర్డు ప్రెసిడెంటు మొదలగు ప్రతివాదులు ఒప్పణిని డిక్లీ చేయించుకొనుటయు లోక విదితము. అటుపిమ్మట యూని యనుబోర్డువారు రూల్సుప్రకారము యొన్నికలు జరుపక ఆక్ర మముగా యొన్నికలు జరిపి రనియు, ఎన్నికలు జరుగునట్లు తనకు తెలియకుండునట్లు వేసి ఎన్నికలు జరిపి రనియు, తప్పక మెంబరుగు యొగ్యత అందువలన తనకు తప్పిపోయిన దనియు, కాబట్టి తాను ఆభ్యర్థిగా అంగీకరింపబడిన మొదటివార్డు ఎన్ని కలు త్రోసిపుచ్చి తిరిగి ఎన్నికలు జరుగునట్లు డిక్లీ యియ్య వలసినదిగా ఆభ్యర్థి జవాబ్ ముక్తం మొహిద్దీను సాహెబుగారు రూల్సుప్రకారము రూ. 50 లు డిపోజిటుచేసి డిప్రీవుకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలుచేసిరి. కోర్టువారు పార్టీలకు సమములు జారీ చేసి, కాంటరులు దాఖలుచేసుకొని, సదరు పిటిషనును గుం టూరు సబు జడ్జివారి కోర్టుకు బ్రాన్సుఫరుచేసిరి. ఈనెల 24-న తెదీని విచారణ జరుగవచ్చును.

అన్నదానము

మా గ్రామములో శ్రీ శ్రీవరసింహస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవసమయములో పేకు మహమ్మదు సాహెబుగారు 12 బస్తాల బియ్యమున్నూ, తమయింట్లో వివాహసందర్భములో 20 బస్తాల బియ్యమున్నూ చీవలను అంగవిహీనులను అన్నదాన ముచేసిరి.

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

రానున్న మాగుంటూరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో యిమిడలో మెంబరుగా నున్న శ్రీయుత అనుమ నారాయణ స్వామి రెడ్డిగారు మా మంగళగిరి ఫిర్కా తరపున అభ్యర్థిగా నుండు రిని తెలియుచున్నది.

కలియగ భిమసేనుడు

కలియగ భిమసేన బిరుదాంకితు లగు ప్రాశెసరు శ్రీయుత ముష్టి సుబ్బారావు పంతులుగారు మా గ్రామము దయచేసి 5-వ నెంబరు ఫ్యాక్టరీలో నొక ప్రదర్శనము గావించిరి. సదరు ప్రదర్శనములో (1) 5 వీసముల యినుపగిలునును రెప్పపాటుకాలములో (తెంపులు), (2) ఒకటిన్నర అంగుళముల డయామీటరు గల ఉక్కు కడ్డిని వంచుట, (3) కర్రను దండ మీద కొట్టుకొని విరుగ గొట్టుట, (4) 2½ మణుగుల తూకము గల రెండుగుళిడ్లను చెరియొక పాదమునకు కట్టుకొని అంత తూకముగల గుండ జతలను చెరియొక భుజమునకు వ్రేలాడగట్టి అంతతూకముగల చెరియొక గుండును చేతులం దుంచుకొని నడచుట మొదలగు అమృతకార్యములను ప్రవర్తించి ప్రేక్షకుల కందరకు అత్యనందము గలిగించిరి.

మచిలీపట్నము

(ఒక విలేఖరి)

15-8-26 సోమవారము సంవత్సరాది దినమున బండరు స్వస్థుడి విద్యార్థి సప్తసంఘమువారు మ-రా-శ్రీ భాగవతుల విచ్చయ్యగారి మేడలో ఉగాదిదిన యుత్సవమును చేసిరి. 5-80 గంటలకు భజన ప్రారంభింపబడి 6 గంటలనుండి సభ యుపక్రమింపబడెను ప్రారంభమున సంఘసభ్యు లగు టి.యం. వైద్యనాథయ్యర్ అనర్ ఘోగారు తన సంఘమును హిందూ మత బాలసమాజమువారి శ్రీ వివేకానందమందిరమునుండి మార్చి మ-రా-శ్రీ భాగవతుల విచ్చయ్య పంతులుగారి మేడలో సంఘమునకు శ్రీమతు రాజా యార్లగడ్డ అనంతేశ్వరం బహుద్దరు జమీందారుగారు వాగ్దానముచేసిన స్వంతభవనవిర్యా మనునరకు కార్యక్రమమును నూతన సంవత్సరాదినుండి జరుపు కొనుటకు ప్రారంభించితి మని తెలియపరుచుచు నుమారు 12 సంవత్సరములనుండి సంఘకార్యముల జరుపుకొనుటకు శ్రీ వివేకానంద మందిరము నొసంగి యుత్సవప్రాత్యహముల

నిచ్చినందులకు హిందూమత బాలసమాజమువారికిని యిప్పుడు స్వంతభవనము తయారగువరకు తమ మేడలో కార్యక్రమమును జరుపుకొనుటకు అనుజ్ఞ నిచ్చినందులకు మ-రా-శ్రీ భాగవతుల సిచ్చయ్య పంతులుగారికిని సంఘమువారి కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిరి. అంతట దేవాలయసమాచార ప్రతికాధిపతు లగు ఎ. విజయసారధి ఆచార్యగారు "ఈషణత్రయ, సాధన, ప్రాణే మణి, ధనేమణి, పరలోకమణి" అను విషయమును సకాశ్రయ ప్రమాణాయుక్తముగ ప్రసంగించుచు శ్రీ రామకృష్ణపరమ హంసలివారి జీవితపరమార్థమునం ది యీ మణిత్రయ సాధన మెట్లుల ద్రోహద మొనర్చబడి ఆత్మోపలబ్ధికి కారణమయ్యెనో శ్రుతపర్యుచు "ఆనందమయ సాధనం" అను పరమార్థమును సంఘులక్ష్యముగా నుంచుకొని అభ్యాత్మికోన్నతికై సదా పాటు పడుచున్న నీస్వస్థుద్భిద్భాగ్యిసంఘమువారి కృషిని ప్రశంసించుచు, అట్టి అభ్యాత్మికజీవనముచే నర్వప్రపంచము గూడ చైతన్యనంతముగను, శేజోవంతముగను యొనర్చబడి విశ్వమానవ కళ్యాణమునకు దోడ్పడు నని వక్కాణించిరి. అట్టి గుడిసము నకై భారతమాత ఎదురుచూచుచున్న దనిరి. ఉపన్యాసకు లకు వందనము లర్పింపబడెను. కర్పూరహారతి యొసంగబడి ప్రసాదతాంబూలములు పంచిపెట్టబడెను.

తిక్కన జయంతి మహోత్సవము

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిలయము
హైదరాబాదు (డక్కను)

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

శ్రీ క్రోధనసంవత్సర ఫాల్గుణ బహుళ దశమి (9-2-26)
సాయంకాలము ఆఱుగంటలకు తిక్కన జయంత్యుత్సవము జయ ప్రదముగ జరుపబడినది.

ప్రాఫెసర్ శిరుగూరి హనుమంతరావు పంతులవారు, గ్రంథాలయపక్షమున, ప్రాఫెసర్ తణిక్కల్ల వీరభద్రుడుగారి నధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనుచు, వారి యోగ్యతను, ఆంగ్లే యాంధ్రమునందు గల పాండిత్యమును ప్రశంసించిరి. శ్రీయుత సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. దీనిని బలపఱచిరి. అధ్యక్షులు పీఠము నలంకరించి ఉపన్యాసకుని యీ క్రిందివిధ ముగా సభ్యులకు పరిచితము గావించిరి. "శ్రీయుత దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు ఆంధ్రలోకమునకు క్రొత్తపాద గారు. అనేక సుప్రసిద్ధకావ్యముల రచించిరి. వీరి యాంగ్లాను వాదములు విదేశీ యులుకూడ కొనియాడిరి. విరివి కవిశిల్పదండ దాక్చు కవి న్ను మహాశయుడు వీరు రచించిన "Voice of the reed" అను గ్రంథమునకు ఉపాధ్యక్షులను రచించి వీరి కవితాశిల్ప మును పెక్కువిధముల ప్రశంసించిరి. కవిస్సంగారు భారతీయ కవిత్వమును గురించి యింగ్లండు, అమెరికాదేశములందు ఉపన్యసించునపుడు రెడ్డిగారి పద్యములను ఉదహరించి అభినవ భారత కవితామార్గమునకు నిదర్శనముగ జూపిరి. ఇట్టివారు మన యాచార్యము నంగీకరించి చేడు ఉపన్యసించుటకు వచ్చి యుండుట మనకు సుదినమని నడుపుచు రామిరెడ్డిగారిని ఉపన్యసించుమని కోరిరి.

ఉపన్యాసకులు ప్రథమమున తిక్కన జీవితచరిత్రమును గురించి సంగ్రహముగ చెప్పి తరువాత తిక్కన కవిబ్రహ్మ యనుటకు తన కారణములను శిల్పప్రతిభను, ఆ మహాకవి భావత్ర ఆంధ్రీకరణమునందు గావించిన యాచితమైన మార్పులను ప్రమాణముగ నిరూపించిరి. సంస్కృత మూలమునకును, తిక్కన యాంధ్రీకరణమునకును గల భేదములను సరిపోల్చి తిక్కన కావించిన మార్పులను కొన్నిటిని ఏటి చూపించిరి. ప్లాభావము చేత నుపన్యాసకులు చెప్పినదానిలో ముఖ్యాంశములు కొన్ని యిచ్చట పొందుపరచుచున్నాను.

1. ఒకశ్రీ యస్తిపంజరమునకును, నవయౌవనవతియు సౌందర్యవతియు నగు యొకకామిని స్వరూపమునకును, యెంత భేదము కలవో సంస్కృత మూలమునకును, తిక్కన భారతము నకును, అంత తారతమ్యము గలదు.

2. మూలమున కవియే వర్ణించిన విషయములను పాత్రలు సంభాషించుకొన్నటుల నాటకపద్ధతిని కల్పించి పాత్రల యభినయమును వర్ణించినాడు.

3. పాత్రల మనస్తత్వములను తెలుపు స్వగతములను కల్పించినాడు.

4. పునరుత్థలను, కథాగమనమునకు బంధకములగు నర్థ నములను మూలమునందుకంటే సంతృప్తించి వ్రాసినాడు.

5. ఆకాచిత్యములను సంస్కరించినాడు.

6. మూలములో లేని భగ్గములను కల్పించినాడు.

7. కథలోని పూర్వాపర వైరధ్యములను సంస్కరించినాడు.

8. ప్రక్షిప్తములని తెలిసిన భావములను ఆంధ్రీకరింపక వదలినాడు.

9. మూలములో లేని నూర్వోదయా ప్రమయ వర్ణనము లను ప్రకరణానుసారముగ చేర్చి కథలో మిళితమగునట్లు అందముగ పెంచి వ్రాసినాడు.

10. మూలములో ఒకమాటతో చెప్పబడిన దానిని రసాచితముగ పెంచి వ్రాసినాడు.

11. పాత్రల శిలపోషణమున కనుకూలముగ, అమూలకముగ, కొంత పెంచి వ్రాసెను.

పై యంశముల కన్నిటికిని ఉపన్యాసకులు చక్కని నిదర్శనములను చూపించి తిక్కన కవిబ్రహ్మ యనుటకు యీ యంశములే చాలననియును, తక్కిన సమకాలీనులకే కాక, భావికాలమునకు గూడ తెలుగు కవులకు ఆదర్శక కవినాయకు డనియు చెప్పిరి. తిక్కనకు సామాన్యముగా భాషా తత్వమును, చక్కగ తెలిసియుండవలెననియు, భాషనుకరించిన అభినవాభిప్రాయములు యిప్పటికి యేడువందల సంవత్సరములపూర్వమే తిక్కనకు తెలిసి యుండెననియు ఉపన్యాసకులు సప్రమాదముగ ఋజువుపఱచిరి. తిక్కన తెలిసిరినియు కవితాపద్ధతుల నుగురించియు, కొంత యుపన్యసించి "తిక్కన మహాభారతము సముద్రమువంటిది. ఏరేవులో మునిగి తడివినను ము త్యములు దొడుకుమనే యుండును. అన్ని విషయములను వి పులముగ చర్చింప వలయునన్న విమర్శనము కూడభారతమంత దగు"నని చెప్పియుపన్యాసకులు కరతాళ భవనములవల్ల విరమించిరి. రెడ్డిగారు రెండుగంటలనేపు ఆర్థశముగ నుపన్యసించిరి. సభ్యులందరు సావధానముతో వినుచుండిరి. తిక్కన శిల్పప్రతిభను గుఱించి రామిరెడ్డిగారు చెప్పిన క్రొత్తసంగతులు సభ్యుల మనముల నలరించివి.

అధ్యక్ష పీఠము నలంకరించి సభను జయప్రదముగ జరిపినందులకు ప్రాఫెసర్ తణిక్కల్ల వీరభద్రుడుగారికిని తమచూహ్యము నంగీకరించి దూరమునక యింతదూరమే తెంచి తిక్కన శిల్ప ప్రతిభనుగురించి నూత్నవిషయములు చెల్లుబిచ్చి తమకృతజ్ఞతా బద్ధుల గావించిన రామిరెడ్డిగారికిని నిలయపక్షమున శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులు వారు (హైకోర్టు వకీల్) వందనము లర్పించుటతో సభ ముగింపబడెను.

మీ బిడ్డలు బలశాలిగాను ఆరోగ్యముగాయుందురు.

మీ బిడ్డలు మిగుల ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగా నుండుటకు కావలసిన ఆహారము గాకాస్ నొక్కటియే.

అది మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. నూతనమైనది. పురుగులులేనిది. సాధారణమైన పాలు పసిబిడ్డలకు హానిని కలిగించునట్టి ప్రదేశములలో ఇది మిక్కిలి అనుకూలమైనది.

గాకాస్ ప్రేమసంబంధమైన వ్యాధులను, తుయవ్యాధులను రానీయును

మీ వైద్యుని అనుగుడు

"THE VITAMIN MILK FOOD"

"చి్న బిడ్డలకు బలమువచ్చును."

గాకాస్ నాలుగురాజుటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి
టోకుగా సరఫరాచేయువాడు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) కపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు 18/6

NOTICE.
IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT MADRAS.
CIVIL SUIT No. 99 OF 1924,
BETWEEN
Plaintiffs :—P. B. C. Seshachellam
Chetty & Co.,
and
Defendants :—D. N. Radhakrishna
Chetty & others

By virtue of a Warrant of this Honourable Court in the abovementioned suit dated the 1st day of February 1926 the Sheriff of Madras will cause to be sold at the premises on Wednesday the 24th day of March 1926 at 4 P.M. house and grounds bearing door Nos 115 & 116 in Anna Pillay Street, Peddinaickspet, Madras, measuring about 819 sq. ft.

Full particulars thereof and conditions of sale will appear in the Proclamation of Sale to be had at the Office of the Sheriff of Madras.

Dated 16th day of March 1926.

C. E. WOOD
Sheriff of Madras.

కావలెను

ఒంగోలుతాలూకా కనుపర్తి గ్రామమునందలి వైశ్యబృం దమువారి గృహములందు వేదోక్తధానము ననుసరించి పురో హితముచేయించగల బ్రాహ్మణుడు కావలెను. వివరముల కొరకు యీక్రిందివిరు సామాను వ్రాయుడు.

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి,
కనుపర్తి గ్రామవైశ్య సంఘాధిపతి,
లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-3-26.

SALE!!

SALE!!

SALE!!!

Astounding Reduction in Price of our New Phonix orchestra Gramophone (British Made). Original Price Rs. 30. Sale Price Rs. 12.

This new model gramophone is fitted with a strong reliable and perfect mechanism will produce a beautiful and melodius tune to any number of audience. This gramophone is ideal for the river, for garden parties, and Alfresco dances! but serves equally for the Saloon and drawing Room. Fast and slow regulator sound box and metal horn, picked complete in handsome metal cabinet case as illustration. Price complete with one double sided record and one needle Box Rs. 12 (Twelve) only. Spare records of well assorted Bands, Ballards, dances, Musics Etc., Etc., Rs 2 each.

N. B.—All orders should accompany 1/4th of the value as advance.

Sole Agents:—THE BRITISH TRADING Co., P. B. No. 1223. G. P. O. MADRAS.

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము—మచిలీపట్నం.

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ కె. అహోబలరావుగారు

చెన్నైలో వాస్తవ్యులను యితర కంపెనీలలో లక్షలకొలది భీమాపని విరివిగా సాగించినట్టియు, భీమాలు చేయించుటలో మంచిసేర్వీకరి ప్రఖ్యాతిపొందినట్టియు మ-రా-రా-శ్రీ, సి. ఆదిశేషయ్యగారు దిగ్విజయాలకు “డిప్రెస్డ్ మేనేజరు” గానుండి యీ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుట కంగీకరించిరి.

జిల్లాలు:—1. చెన్నైపట్టణం 2. నెల్లూరు 3. చిత్తూరు 4. కడప 5. కర్నూలు 6. బళ్లారి 7. అనంతపురం.

ఈజిల్లాలలో ఏజంట్లుగానుండి పనిచేయు గోరువారు వారిదిగవ చిరునామము వ్రాయవలెను.

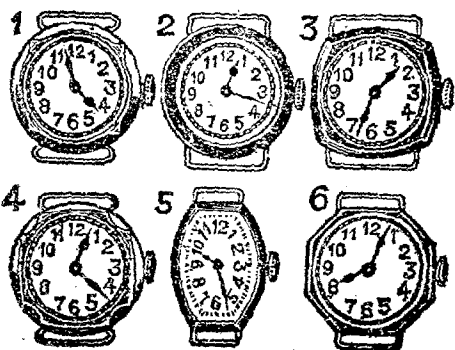
చిరునామా:—సి. ఆదిశేషయ్యగారు “శేషయ్యి”

పోస్ట్ బాక్సు నెం. 1256 మదరాసు.

అన్ని ప్రాంతములనుంచి ఏజంట్లు కావలెను.

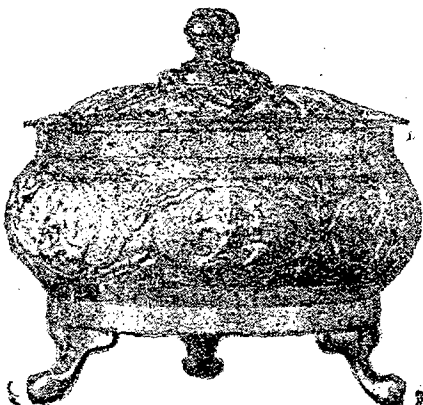
2414

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

నగముధర అసలు 22 కాల్పు రోల్డ్ గోల్డ్ చేతిగడి
ధర 1 కి రూ 14 యాభములు నగము ధర 1 కి రూ 7
ఏమాదిరి కావలయుననినను కోరువారికి నగము ధర 1 కి రూ 7/-ల
పంపబడును. విడుదలవత్సరములు ఈ తరవాదము. కాలమునకు మంచిగుంటు
ను చూపును. యీమోస్తరు యంతవరకు యిచ్చియుండదు, ఒక నెలవరకు మా
త్రము యీ ధర. ప్రతి చేతిగడియారము, మేలైన పట్టుపట్టుతో పంప
బడును.
ధర 1 కి రూ 7.
స్వానుహృదయ, తపాలుపెట్టె 508 పి. టి మద్రాసు.

మంచిపనితరము! సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయిన మజ్జారి'

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్న దీనిని గమనింపవలయును
అన్నివిధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కానుకపేద్రు,
వద్యాణములు, నాగవత్తులు, పుంగరములు వగైరా నగలున్న చెంబులు, లో
టాలు, కప్పులు, వెండిసామానులు, కుంకుమభరితె మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే
పెద్దఅండాలనెక్కు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అంద
ముగాను శుభ్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

శ్రీలక్ష్మీ వర్క్సు

తండ్రివిలాసం. } పొప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి,
“సత్యవర్క్సు” } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

జి. యక. శెట్టి. స్థాలు ఏజంట్లు, 2/19, చైనాబజారు మద్రాసు.

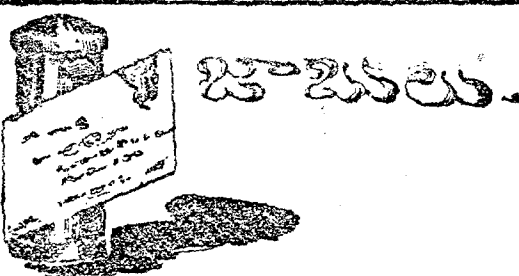
S. U. Narayanachary & Co,
2650 Choukhamba-Benares

మాదగ్గర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రు
ద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొద
లగునవి కోరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి.
మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబని
యను 1 కి రూ 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష
108 పుండేసరం 1-కి అణాలు 6 నుంచి రూ
10 లు. 82 పూసలుపున్న కంటి 1-కి అణా
లు 9 నుంచి రూ 10 లు గోరికంకరపూస 1-కి రూ 8 కి నుంచి
25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి
రూ 2 నుంచి 80 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మార 1-కి రూ 7
నుంచి 12 లు పట్టు పంచెలు మూ ర 10, 12, 1-కి రూ 14
నుంచి 15 లు తెండుకూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి.
21, 16, 18మార మంచిరకం, రూ 35 నుంచి రూ 150 వరకు.
12, 16 మార బనారస్ చీర 1-కి రూ 25 నుంచి 150 లు చిన్న
సిల్లులు అడదగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె
1-కి రూ 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి రూ 5-0-0
ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలాగు ఉచితము.
యస్. యు.నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ.

రుక్మిణి కుక్కరు

ఈ కుక్కరునందు వంటచేసుకొనుటవలన ప్రతి
మానమునకు రూ 20 యలు లాభమును,
గడించవచ్చును. వంటచేయు
మనిషి అవసరములేదు. వంటను
మీరే చేసుకొనవచ్చును. వివరము
లు గల పుస్తకమును ఇనాముగా
తెప్పించుకొని మీరు చూడవచ్చును.
1, 2, 4, 6, 8, మండికి సరిపోవు
సెట్టు ధర రూ 13, 15, 22, 27, 33 మా
త్రమే. ప్యాకింగ్, తపాత్ ఖర్చు ప్రత్యే
కము.
ఏజంట్లు కావలెను
రుక్మిణి కుక్కరు కంపెనీ
నెం. 19 పడమర మాదాగుడివీధి
రాయపురము, మద్రాసు.
2128

రాజమహేంద్రవర తాలూకా కాంగ్రెసు సాధారణసభ్యుల సమావేశము

సీతానగరములో 27-వ తేదిన జరుగును

రాజమహేంద్రవర తాలూకాలోని యావన్మంది కాం
గ్రెసుసభ్యులయొక్క మహాసభ సీతానగరం గౌతమీసత్యా
గ్రహారేమములో 27-3-26 శనివారము సాయంత్రము 4-30
గంటలకు జరుగును.

కార్యక్రమము

- (1) రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘమునకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుట.
- (2) తాలూకాలో ముందుచేయవలసిన పని. [మూలు.
- (3) అధ్యక్షుని యనుమతితో ప్రవేశపెట్టబడు నితరవిషయ
మర:- కాన్పూరు కాంగ్రెసుతీర్మానము ప్రకారము
సాుకు పాతకులు పావలా చందాసుగాని స్వయంముగా వడికిన
నూలు 2 వేల జగములుగాని చెల్లించి కాంగ్రెసులక్ష్యము నంగీ
కరించుచుంటి నని సభ్యత్వపత్రము చేసిన ఆఖిలభారత నూలు
వడుకు సంఘసభ్యులును సామాన్యకాంగ్రెసు సభ్యులుగా పరిగ
చేంపబడుదురు.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య,
అధ్యక్షుడు.

రాజమహేంద్రవర తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

సీతానగరములో 27-వ తేదిన సమావేశ మగును

నూతనసంవత్సరమున రాజమహేంద్రవర తాలూకా
కాంగ్రెసు సాధారణసంఘముయొక్క ప్రథమసమావేశము సీతా
నగరము గౌతమీసత్యాగ్రహారేమమున 27-3-26 శనివారము
మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును.

కార్యక్రమము

- (1) నూతన కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుట.
- (2) భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించుట.
- (3) అధ్యక్షుని యనుమతితో ప్రవేశపెట్టబడు నిరత
విషయములు.

మర:- ఇంతవరకు తాలూకా, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ
మునకు క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగనిచో వెంటనే జరిపి ఫిర్యా
కార్యదర్శులు నూతన ప్రతినిధుల నీ సమావేశమునకు పంప
గోరవను.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య,
అధ్యక్షుడు.

నూతన పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా
కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము
31-3-26 వ తేదిన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెజవాడలో
ఆరంభతో సత్తమునందు జరుగును. ఆ సభలో ఈ సంవత్సరము
నకు అధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు మొదలగు కార్యనిర్వాహక
వర్గము ఎన్నుకొనబడును. రాబోవు శాసనసభ ఎన్నికలలో
జిల్లాలో జరుగవలసిన ప్రచారము విషయమున కొన్ని ఏర్పా
టులు గావించబడును. ఇతరమున అవసరవిషయములు చర్చింప
బడును. కావున పశ్చిమకృష్ణా జిల్లాలో ఒక్కొక్క ఫిర్యా
లోని కాంగ్రెసు సభ్యులు ఫిర్యాకు 5 గురిని జిల్లా కాంగ్రెసు
సభకు సభ్యులగుగా ఎన్నుకొని వారిపేర్లను నాకు ఈనెల 28వ
తేదిన చేయనట్లుగా పంపవలె నని కోరుతున్నాను. మరియు
ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట కై
31-3-26 వ తేదిన మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు బెజవాడ
ఆరంభతో సత్తమునందు పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలోని కాంగ్రెసు
సభ్యుల సమావేశము జరుగును గాన సదగ జిల్లాలోని గ్రామ,
పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యు లెల్లరును విచ్చేయ
ప్రార్థితులు.

అయ్యదేవర కాశ్యపరావు,
పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు.

మద్రాసు కార్పొరేషను

రివైజుడుబడ్డటు ఎస్సీ మేటులు

నిన్నటిదినము సాయంకాలము మద్రాసు కార్పొరేషను విలంబితపూజాకేసు జరిగెను. సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. 1926-27 సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయపట్టిక ప్రజాకేటబడ్డను.

డిప్టీయింటు వారంటు

మునిసిపలువన్ను చెల్లించనివారిపై కమిషనరు డిప్టీయింటు వారంటులు దాఖలుచేసి ననియ, ఈవిషయమై సభలో చర్చ జరుగుటకు అనుమతి ఇవ్వవలయుననియు పి. టి. కుమారస్వామి కెట్టిగారు అధ్యక్షుని కోరిరి.

పదునాలుగుదిసములలో బాకీపడియున్న మొత్తముంతయు చెల్లింపుమని కోరుట ఉచితముగనున్నదనియు, రేలు పేయరుల కిది కష్టముగ నుండుననియు ధనపాలు మొదలిగారు చెప్పిరి.

రావలిన బాకీలు అధికముగ నుండుటచే ఇట్లు చేయబలసివచ్చెనని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

నేటిదినము ఈఉపపానము గావింప వీలులేదనియు రాబోవు సమావేశమున చర్చ జరుగవచ్చుననియు అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను.

విద్యాశాఖ బడ్జెటు

విద్యాశాఖ బడ్జెటునుండి 14 వేల రూపాయలు జెనరలు రెవిన్యూ అకౌంటుకు మార్పవలయునని మినాక్షీ సుందరంస్థై గారు పాదించిరి. ఇరదరాజులు నాయుడుగారు ఆక్షేపించిరి. తీర్మానము అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట 1926-27 సంవత్సరపు బడ్జెటు ఎస్సీటులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

ఈబడ్జెటు ఎస్సీమేటులు గ్రహించుటకు వీలులేని విధమున నున్నదనియు, అన్ని స్థాయిసంఘములు ఈఎస్సీ మేటులను పరిశీలించిన పిమ్మట ఈసభయందు చర్చజరుగుట ఉచితమని డాక్టరు విజయరావులుగారు పాదించిరి.

కుమారస్వామి కెట్టిగారి ఉపపాదనమును బలపరచిరి.

కార్పొరేషనువారు గావించిన కొన్ని తీర్మానములను అమలునందుచుటకు ఈబడ్జెటునందు ఎట్టి మొత్తములు ప్రత్యేకింపబడలేదని చెప్పి సింగారవేలు కెట్టిగారు ఉపపాదనమును బలపరచిరి.

వ్యాసరావుగారు, చక్కరయ్య కెట్టిగారు బలపరచిరి.

ఈతీర్మానము నిబంధనలకు విరుద్ధముగ నున్నదనియు అన్ని స్థాయిసంఘములు బడ్జెటును పరిశీలించుపద్ధతి నిర్బుట లేదనియు తిరికాచలం కెట్టిగారు చెప్పిరి.

తుదకు అధికసంఖ్యాకులచే డాక్టరు విజయరావులు గారి ఉపపాదనము ఆమోదింపబడెను. అంతటితో సభ ఆపుదల చేయబడెను.

నేటిదినము 12 గంటలకు వివిధస్థాయిసంఘములసమావేశము జరుగును.

సహకార పరీక్షలు

1926 జనవరి మాసములో జరిగిన కో-ఆపరేటివ్ ఆద్యాన్సు కోర్సు పరీక్షయందు ఈ దిగువ నెంబరులు గలవారు ఉత్తీర్ణులైనట్లు సహకారసంఘ గౌ॥ కార్యదర్శిగారు చెప్పుచున్నారు.

1 తరగతి.—17. 2 వ తరగతి: 5, 45, 57, 64, 67. మూడవతరగతి 3, 4, 7, 12, 18, 19, 23, 33, 36, 40, 41, 43, 44, 50, 51, 54, 55, 58, 59, 62, 65, 68, 71, 74, 75, 82.

గ్రామోద్యోగియుల సంఘము

చెన్నరాష్ట్ర గ్రామోద్యోగియుల సంఘపు కార్య నిర్వాహకవర్గమువారు 16వ తేదీన సమావేశమై యాదిగువ రీతిని తీర్మానించిరి:—

గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరణ విధానమునకు ఖర్చులు రాబట్టుటకుగాను గ్రామోద్యోగులజీతము తగ్గించవలెనని హామీ మొంబరుగారు నూచించుట కీసభవారెంతయు విచారించుచు తగ్గింపరాదని గౌ॥ సభ్యునకు విన్నవింప నిశ్చయించిరి.

(2) రిజిస్టరు కాబడిన మదరాసు రాష్ట్ర గ్రామోద్యోగియుల సంఘమువారు కాసనసభకు ఒకసభ్యుని ఎన్నుకొన హా కొర్రసంగవలెను.

వచ్చేసభ తిరుపతిలో మే 24 వ తేదీన జరుగును.

హార్బరు పాకీపనివాండ్ల అవస్థ

రోడుగాంగుకూలీలుగూడ సమ్మెకట్టుట

మదరాసు హార్బరు పాకీ పనివాండ్ల సభ 18 తేదీ సాయంకాలము. వి. ఎల్. కాస్ట్రోగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను.

కాస్ట్రోగారిట్లు చెప్పిరి. బుగవారమునాడు హార్బరు పాకీ వాండ్లు పనిజేయనిరాకరించివెడలిపోయి రిని ఆ సోసియేటెడ్సు ప్రకటించిన వార్తకుదృఢపడ్డను. మరియు ఒక నాఖరు ఐడెసికోజులు పని మెడ్డివేసి 6 వ రోజునరాగా అధికారులు చేర్చుకొన నిరాకరించి రనుటగూడ అసత్యము. జరిగినదేమన ఒకపనివాడు భార్యపురిటికై సెలవుపైబోయి 6 వ నాడు కారణాంతరములచే కొంతమాలత్యముగ వచ్చెను. అంతట సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు వాని డిస్మిస్సు చేసి తిని నిజై పెన్నును. వాడు బోయి అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగారితో మొరపెట్టుకొనగా వారు మరల సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరువద్దకే పంపెను. ఇట్లు ఇరువురిమధ్య మూడరోజులత్రిప్పి పనిలోనుండి తొలగించిరి. అదిగాంచి యితర నాఖరులందరు భయపడి సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు వద్దకు బోయి వాని తిరిగి నియమింప మని కోరిరి. ఆయన వినక తన చిత్తమువచ్చినవారిని డిస్మిస్సుచేసెదను. అట్లెమట్లాడినచో అంరిని డిస్మిస్సు చేయుదుననెను. వారెట్లెనను సదరు పనివాడిని 18 ఏండ్లునుండి పనిజేయుచున్నవాని తిరిగి పనిలో వేసికొన మని పట్టుదలగ జెప్పిరి. ఇన్స్పెక్టరు రంగీకరింపక అందరిని పని నుండిపొమ్మనెను. వారు విరమించిరి. కావున పనివారిలో సేమియు లోపము లేదని కాస్ట్రోగారు చెప్పిరి. ఈ విషయము న పోర్టు ట్రైబ్యుళ్ళు ఇంజనీరుగారు జాగ్రత్తగ విచారించి దిగువ ఉద్యోగుల నిరంకుశ ప్రవర్తన కడ్డుదెట్టవలెననిరి. పోర్టుట్రైబ్యు అధికారులు యితరచోట్లనుండి పనివాండ్లను తెప్పించ యత్నించుచున్నారు. కార్పొరేషనువారికి వ్రాయగ వారు మనుష్యులు చాలరనిరి. ఇది కేవలము సమ్మెగాదు. అధికారులు శ్రద్ధసహించినచో పనివాండ్లు గౌరవహీనలేని మరతుల కియ్యకొని మరల పనిచేయుదురు. ఇతరశాఖల కార్మికులుగూడ వీరితో సానుభూతిజూపవలెనని కాస్ట్రోగారు నుడిచిరి. సంఘ కార్యదర్శి ఎల్. శ్రీరాములుగారు పనివాండ్లద్దరు మాట్లాడినపిమ్మట సభ ముగిసెను.

* * * హార్బరులో 65 పాకీపనివాండ్లు పనిలోనుండి తొలగియుండుటనుగూర్చి వారిజేమియు తప్పులేదు. సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరుగారు వారిని పొమ్మనిరి. కావున వారివిషయమై హార్బరు, పోర్టుట్రైబ్యు అధ్యక్షునికి విన్నవింపవలంచి పోర్టుట్రైబ్యు యూనియను అధ్యక్షుడు వి. ఎల్. కాస్ట్రోగారు దర్శనమునుగ హార్బరు అధ్యక్షుడు నిరాకరించెను. పనివాండ్ల ముప్పువచ్చు విన్నవించుకొన్నచో విన నియ్యకొనెను.

నిన్న సాయంకాలము హైకోర్టుబీచిలో పనివాండ్ల సభ జరిగెను. కాస్ట్రోగారు తమ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములగూర్చి చెప్పి, హార్బరు అధ్యక్షుడు సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు చర్యను సమర్థింప జూచుచున్నాడనెను. పనివాండ్లను బోయి అధ్యక్షునిజూచి తమయిబ్బందుల విన్నవించుకొన గోరెను. కాని వారి కెవ్వరికి ిద్దెవ్వము చాలకుండెను. ఇంక పోర్టుట్రైబ్యు యూనియనువారు తగుచర్యదీసి కొనవలెననిరి. ఎల్. దండపాణి పిల్లెగారు పని వాండ్ల యిబ్బందులగూర్చి చెప్పిరి. పనివాండ్లు పనివదలుకొన సిద్ధపడిగాని అధికారుల నెదిర్చి మాట్లాడబాలగనవారు స్వయముగ విన్నవించుకొనుట దుస్సాధ్యమనిరి. పనివాండ్లందరు ఇకవత్సమగలిగియుండవలెను. మునిసిపాలిటీ పాకీపనివాండ్లు సానుభూతిజూపవలెనని హెచ్చరించిరి.

హార్బరులో రోడుగాంగు నాఖరులుగూడ నిన్నను పాకీ వారితో సానుభూతి చెల్పుటకై సమ్మెగట్టిన సభలో చెలియ చేయబడెను.

మొయిలు స్త్రీమరు

బొంబాయి, మార్చి 18:—'చైనా' ఓడ బొంబాయి చేరినది. 'రాజపుటానా' ఓడ గురువారము మార్చి 18 తేదీన లండను చేరెను. (ఆ. ప్రె.)

భారతదేశపు విదేశీవర్తకము

కలకత్తా, మార్చి 19:— భారతదేశపు విదేశీవర్తకము నివేదికవలన దిగుమతులు ఫిబ్రవరి 1926 కు రు 1803 లక్షలు, ఎగుమతులు రు 3508 లక్షలు, నిలునమొత్తపుసామ్మ భారతదేశపు పేర రు 1840 లక్షలు; రు 378 లక్షల భారతదేశమునకు రావలయున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు ఆయుర్వేదకళాశాల

విద్యార్థులకు వీడ్కోలు

సూతన సంవత్సరాదినాడు (15 వ తేదీ) డా॥ లక్ష్మీపతి గారి యింటివద్ద కళాశాల విడిచిపెట్టుచున్న విద్యార్థులకు వీడ్కోలువిందుజరిగెను. 60 ముదికి పైగా విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు వచ్చిరి. విద్యార్థుల సంఘ కార్యదర్శి డి.ఎస్. పి. రాజుగారు విద్యార్థుల సభినందించుచు వీడ్కోలుపత్రము చదివిరి. పండిత సుబ్రహ్మణ్యకాస్ట్రోగారు, తమిళమున ఉపన్యసించుచు, విద్యార్థులు తమకష్టము తీరినవని, భావించుచుండురేమో, చదువు ముగిసి వృత్తి ప్రారంభించునపుడే కష్టము ప్రారంభమగునని చెప్పిరి.

డా॥ లక్ష్మీపతిగారు విద్యార్థులకు సలహాజేయుచు ఇప్పుడు ప్రకటింపనున్న పరీక్షాఫలితములలో ప్రథమ ద్వితీయమున్నగుస్థానములబట్టి మరియు నవనరములేదనియు, కాలేజీలో తెలివిగ జదివినవారు బయట వృత్తిసాధించునపుడు నిష్ప్రయోజనలగుచుండురనియు, ఇప్పుట తెలివిలేటలు జూపనివారు బయట ప్రయోజనలగుచుండురనియు చెప్పిరి. ఇంతమాత్రముతో తమకు కాలేజీతో సంపర్కము వీడినట్లు భావించక ఆంధ్ర మెడికలు జర్నలు, ధన్యంతరి మున్నగు పత్రికలద్వారా వైద్యసంస్థవారి నేను గ్రహించి ఆయుర్వేదము నభివృద్ధి జేయవలె ననియు లక్ష్మీపతిగారు హెచ్చరించిరి.

ఫలితములు

ఆయుర్వేదభూషణ (సంస్కృతము):—

పేరు	తరగతి.
కె. కృష్ణభట్టు	1
శేషాద్రి అయ్యంగారు	2
సి. ఎం. రామస్వామిశర్మ	2

భిషగ్వర (తెలుగు):—

కె. కృష్ణయ్య	1
ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం	1
వి. సుబ్బారావు	1
ఎం. వి. సుబ్బరావు	1
కె. అచ్చయ్య	2
సి. హనుమంతం	2
ఎన్. శేషవాచాస్పత్యులు	2
ఎన్. సుబ్బరావు	2
వై. సత్యనారాయణ	2
సి. సుబ్రహ్మణ్యం	2
ఇ. వి. సుబ్బయ్య	3
వి. నరసింహమూర్తి	3

భిషగ్వర (అరవం)

కె. గోవిందరాజులునాయుడు	1
ఎ. బి. జోసఫ్	2
నమళ్ళివాయప్పిల్లై	2
శివసుబ్రహ్మణ్యం	2
రంగస్వామి అయ్యంగారు	3

విధవావివాహములు

లాహోరు విధవావివాహసహాయకసభవారి యాజమాన్యమున ఫిబ్రవరిలో 237 వివాహములు జరిగినవి. గత రెండుమాసములలో ఈ దిగువరీతి జరిగినవి:—పంజాబు 285, సింధు-36, ఢిల్లీ 9, సంయుక్తరాష్ట్రములు 101, మధ్యరాష్ట్రములు 6, బెంగాలు 9, మదరాసు 1, బొంబాయి 1, ఆస్సాము 2, మొత్తం 450.

వోటరుల పేర్ల పట్టిక

సత్యమూర్తిగారి హెచ్చరిక

సత్యమూర్తిగారు మాకెట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

రాష్ట్రీయ కాసనసభ సామ్రాజ్యకాసనసభ నియోజకవర్గముల వోటర్ల పేర్లపట్టికలు సవరింపబడుచున్నవని మార్చి 9 వ తేదీ గజెటునందు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. రాష్ట్రమునందు వోటుగల కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్వరాజ్యవాదులు తమపేరు ఈపట్టికయందు చేర్చబడినదా లేదా అను విషయమును తెలిసికొని తమపేరు లేకున్న సకాలమున తమపేరు పట్టికలందు చేర్చబడుటకు యత్నింపవలయునని హెచ్చరించుచున్నాను. ఇది మిగుల ముఖ్యము.

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయ నెలెటు సభ

కార్యక్రమమందలి విషయములపై తీవ్రచర్చ

సెనెటువారి తీర్మానములపై ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుట

గాంధీమహాత్మునకు యల్. యల్. డి. బిరుదు నొసంగు ఉపపాదన త్రోసివేయబడెను

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసు ఛాన్సలరుగారి యాజీస్సులు

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభవారు నిన్నటి మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు సర్ ఆర్. వెంకటరత్న నాయుడుగారి యధ్యక్షతకింద సమావేశమై కొన్ని ముఖ్యములగు విషయముల చర్చించిరి.

“ఉన్నత ప్రాచ్య విద్యలలోను, పరిశోధనావిద్యకును, ఒక సంస్థాపనను ఏర్పాటు చేయుటకై అకడమికు కాన్సిలు వారు నిర్ణయించిరి. అందులకుగాను మాసమున కయ్యేడిరుగి 1000 ల వ్యయములో రు.10,000లు విశ్వవిద్యాలయమునకు నొసంగునట్లును, మిగత రు.21,000లను ప్రభుత్వమువారి నొసంగవలసినదిగ గోరుచు ప్రభుత్వము వారికి వ్రాయవలసినదిగ వైసు ఛాన్సలరుగారి నడిగిరి. వైసు ఛాన్సలరుగారు రట్లు వ్రాయగ ప్రభుత్వము వారు విశ్వవిద్యాలయము వారిని రు.20,000 ల నొసంగవలసినది నియు సంగతి రు.11,000 లను రాష్ట్ర యదాయమునుండి తా మొసంగుటనుగూర్చి విచారించు మినియు వ్రాసిరి. అందుపైని తిరిగి వైసు ఛాన్సలరుగారు ప్రభుత్వమువారిని తమనిర్ణయమును మార్చుకొన వలసినదిగ వేడుచు, రెండువంతుల ధనము నొసంగవల సినదిగ గోరిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ నిర్ణయమును పునఃవిమ ర్శించుచున్నారనియు, బహుశః అనుకూలముగ పరిష్కరింపబడె గలదని తెలియుచున్నదనియు, అందుచే సంగతి రు.80,000 ల తో స్క్రీము అంగీకరింపబడవలెననియు, పరిశోధనాసంస్థ సేర్పరుచుటకు సిండికేటువారు ప్రయత్నముల గావింపవలెననియు, యస్. కుప్పసాని శాస్త్రీగారు రుపపాదించిరి.

ఈ విషయములో సత్తెమ్మారెడ్డిగారు క్రమశిక్షాంశము లను సూచించుచు కొన్ని ఆక్షేపాలను చెప్పిరి. అందుచే సిండి కేటువారి సమక్షమున వాద్యాల మొసంగునట్లు అంగీకరింప బడి సభ్యులు కార్యక్రమమందలి రెండవ విషయముపై చర్చ మొదలిడిరి.

విశ్వవిద్యాలయ పరిక్షలు

“విశ్వవిద్యాలయ పరిక్షల కరుదెంచు విద్యార్థులకు ఆయా డివిజనులలో వచ్చిన మార్కులుగాక, ప్రతి పేరునందును వచ్చి చూర్కులు తెలుపబడవలెనని” సి. జె. వార్మిగారు రుపపా దించుచు ఇయ్యది విద్యార్థులకొక్కడు సౌకర్యమును గలుగజే యనని బట్టిరి. బలపరుపబడిన పిదప ఉపపాదన అధికసంఖ్యా కులచే సంగీకరింపబడెను.

“విశ్వవిద్యాలయ పరిక్ష లిక ముందునుంచి డిసెంబరు, జూలై నెలలో జరుపబడవలయుననియు, ప్రస్తుత నియములు లలో మార్పులజేసి వలసిన సూచనలు గావించుటకు వైసు ఛాన్సలరుగారిచే నొకసంఖ్యను నియమింపబడవలయు ననియు” ఉప పాదన ప్రక్రమముగ లేనందున ప్రతిపాదించబడవలసినదని యును. గాంధీమహాత్మునకు “యల్. యల్. డి” బిరుదము

క్రమశిక్షాంశముక్రింద త్రోసివేయుట

“మోహన్ దాసు కరముచంద్ గాంధీగారు గావించిన మానవసేవకై నారికి “యల్. యల్. డి” యను గౌరవవిరు దము నొసంగవలసినది”ని కె. వి. సుబ్బారావుగారి స్థానములో అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు రుపపాదించి తేచెడి సమయమందు వైసు ఛాన్సలరుగారు వైయంపపాదన అంగనిర్మాణమున కనుకూ లముగ లేదను కారణముపై నాక్షేపించిరి. సిండికేటువారు విరు దములనొసంగుటకై సెనెటుసభవారికి శిఫార్సుగావింపవలయు ననియు, తదుపరి మాత్రమే సెనెటుసభవారు ఆలోచింపదగు ననియు వైకారణముచే ఉపపాదన క్రమముగాదని పట్టిరి.

“విశ్వవిద్యాలయ పరిక్షలన్నిటిలోను స్త్రీవిద్యార్థినులకు పరిక్ష రుసుము సగము మాత్రమే యుండవలయు”నను సి. వి. వెంకటరత్నయ్యగారి యుపపాదనగూడ అంగనిర్మాణము కులముగ లేదనుకారణముచే ప్రతిపాదించబడలేదు.

యూరోపియన్ ప్రాతికూల్యము

“ప్రైవేటు అభ్యర్థిగ యల్. టి. పరిక్షకు రాగోరెడి సెకండరీ గ్రేడు ప్రైవేటునింగునందు తీర్చులెనవారి విషయములో

ఆకాలముందు పరిక్షకులయు అర్హతలండిన పక్షమున ప్రై వింగు కళాశాల అధ్యక్షునినుంచి కళాశాలకు హాజరై నట్లుల సర్టి ఫికేటును విధిగ జూపెట్టవలెనను నిర్ణయమును తీసివేయుటకు నియమములను మార్చుజేయవలసినదిగ అకడమికుకాన్సిలు, సిండి కేటువారికి శిఫార్సుగ నుండవలె”నని జి. వి. శిలాపతిగారు రుప పాదించుచు ఒకతూరి ప్రైవింగు బొందినవాడు ఇంకను మరల పరిక్షణంద నవసరము లేదనియు, మీదుమిక్కిలి ఉపాధ్యాయు లుగ అనుభవము గడించినవారి విషయములో అబంక నుండ జాలదనియు బట్టిరి.

పి. పట్టాభిరామయ్యగారు రుపపాదనను బలపరచిరి.

“ప్రైవింగునొందిన ఉపాధ్యాయుడుగాని లేక 10 సం॥ ఉపాధ్యాయుడుగ పనిజేసినవారుగాని” యను పదమును జేర్చ నలసినదిగ వార్మిగారు సజరణముపపాదించిరి. సవరింపబడిన రీతి గ ఉపపాదన క్రమముగ లేదనియు, నియములను మార్పుటకు వీలులేదనియు విద్యకాఖ్యాధికారిగారు ఆక్షేపించిరి. వోటునకు డెట్టుగ 31 ప్రతిపాదనలు 21 అనుకూలగుటచే పీగిపోయెను. ఇరోపియన్ లందరును ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి.

“సారస్వతము, భౌతికశాస్త్రము, కళలునున్న గు వాని లోకొన్ని పాఠ్యపుస్తకములను ఉత్తమభావలోనికి తర్జుమాజే యుటకై రు.5000 లను ప్రతి సంవత్సరము విశ్వవిద్యాలయ నిధి నుంచి ఒసంగవలసినదని రఘునాథశర్మ మహాశయోగారు రుపపా దించిరి.

రా॥ బి॥ ఆర్. కృష్ణరావు భాగవద్గారు బలపరచిరి.

“ఉత్తమభావలో తగినన్ని గ్రంథములు లేవనియు, కావున ఉత్తమ విద్యార్థుల సౌకర్యార్థమై ఇట్టి ఏర్పాటు ఉండుటవశ్యకమని ఉపపాదనలు పట్టిరి.

గ్రీసుగారు ఉపపాదనను ఆక్షేపించుచు ఉత్తమ ప్రాం తము ఆంధ్ర మండలముల కొనసన్నవలయు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాల యము స్థాపించబడనున్న కారణముచే చెన్న పురి విశ్వవిద్యాల యమునా రీఫరమును వెచ్చించ నవసరము లేదనియు పట్టిరి.

చి. రామదాసు పంతులుగారు మాట్లాడుచు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము స్థాపించబడనున్న దను కారణముచే దీనిని నిరాక రింపరాదనియు, అయ్యది స్థాపించబడువరకును అన్ని ప్రాంత ములవారికిని సంబంధించిన చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము ఆయా సౌకర్యముల నొకగూర్చుట విధియనియు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాల యము స్థాపించబడిన పిదప ను ఆంధ్రు లు చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమునందును చదివెడివా గుండురనియు పట్టిరి.

ప్ర. పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారును వైయంప్రాయమునే బలపరచిరి. వైసు ఛాన్సలరుగారు మాట్లాడుచు ఈవిషయములో ఆర్థిక సమస్యనుగూడ ఆలోచింపవలెననియు, ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయము స్థాపించబడిన పిదప చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయ ముం దెందరు ఉత్తమవిద్యార్థులు చదువుట కవకాశమునునో అయ్యదియు విచారించవలసినది బట్టిరి.

“ఈ విషయమును సిండికేటువారి విచారణ కంపవలె నని” కె. వి. కృష్ణసామియ్యంగారు రుపపాదించగ ఉపపాదన అంగీకరింపబడెను.

“ఉత్తమభావలో ప్రచురింపబడు ఉత్తమ గ్రంథము నకు ప్రతి సం॥ రు.500 ల బహుమానమొసంగవలసినది”గ ఉప పాదించబడిన మరియుక ప్రతిపాదన గూడ సిండికేటువారి విచారణ కంపుటకు అంగీకరింపబడెను.

ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుట

“భౌతికశాస్త్రవిషయములలో రీసెర్చ్ లేబరేటరీలకును ప్రాచ్య భాషలందు ఉన్నతవిద్యసంస్థకును కోరిన గ్రాంటుల విషయములో సెనెటువారి రేకగ్రీవముగ గావించిన తీర్మానము ను ప్రభుత్వమువారు సరియగు ఆదరణ జూపనందున ప్రభుత్వ మువారి చర్యను తీవ్రముగ నిరసించుచున్నార”ను ప్రతిపాదన నుపపాదించుచు అకడమికు కాన్సిలు, సెనెటు సభవారు పూర్ణ ముగ చర్చించి స్క్రీమును ప్రభుత్వమువారి కంపగ అలక్ష్యము

లో ప్రభుత్వమువారు రాసూచనను త్రోసివేయుట అసంగతమని బట్టిరి. పిదప బేరమునకు దిగిరి. తీర్మానం 40,000 లు ఇవ్వమని కోరగ రు.10,000 లను మాత్రమే యొసంగవలసి. పిదప మరికొంతధనము నొసంగునట్లు ఉత్తరువొసంగిరి. ఆర్థికసమ స్థితి ప్రభుత్వమువారిట్టి సమాధానము నొసంగియుండలేదు ఏదియో అక్రమము లగు కారణాంతరములచే సెనెటువారి నిట్లునిరాదరణ గావించియుండిరని పట్టిరి. సు బ్రహ్మణ్యయ్యగారు రుపపాదనను బలపరచిరి. కె. యస్. వెం కటరత్నగారును ఉపపాదన కనుకూలముగ మాట్లాడిరి.

ప్ర॥ కాండెతుగారు మాట్లాడుచు తీర్మానమందలి భాష చాల తీవ్రముగనున్నదనియు తీర్మానము నుపసంహరించు కొనుట యుక్తమనియు బట్టిరి. “సెనెటువారి స్క్రీమును ప్రభుత్వమువారేమియు నిరాదరణ గావించి యుండలేదు. ఆర్థిక పరిస్థితు లభివృద్ధి జెందినచో స్క్రీమునకు ధన మొసంగమని ప్రభుత్వమువారు జెప్పియుండలేదు. ద్రావిడభాషలకు మాత్రమే ముందుగ ధన మొసంగబడుననియు, అందులకు అగత్యముగల దనియు అభిప్రాయమును చెప్పిరనియు, అంతమాత్రముచే ప్రభు త్వమువారి చర్య వింత తీవ్రముగ ఖండించుట తగదనియు బట్టిరి.

సామినాథ అయ్యంగారు మాట్లాడుచు ఉపపాదనకు కొంత ఆధారముగలదనియు, నిరసనముగాక బోయినను, ప్రభుత్వమువారికి ధన మొసంగుటకునుపనిజేయవలసినదిగబట్టిరి.

సత్తెమ్మారెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వ మెంతటి బాధ్య తగల సంస్థయో సెనెటును అట్టి బాధ్యతాయుతమును సంస్థయే యనియు, అట్టిచో సెనెటువారికి ప్రభుత్వము తమ యాజ్ఞల కు బద్ధులుగావలసిన దని ఉత్తరువుల నొసంగరాదనియు, స్క్రీ మునంతను ఎత్తుకొని పనిజేయవలసినదిగ సెనెటువారు నిర్ణయించియుండగ అంతా భాగమును మాత్రమే పనిజేయవలెనని నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమునొక రధికారము చాలాయందులలో అర్థము లేదనియు, బట్టిరి.

వైసు ఛాన్సలరుగారి సందర్భములో మాట్లాడుచు ప్రభు త్వమువారు పూర్వమేది జెప్పిరో దానిపై చర్చించుటకు బదులు ప్రస్తుతము పరిస్థితులు ఉన్నవానిని ఉన్నట్లు గైకొని చర్చించుట సమంజసమనియు, స్క్రీమునకు గావలసిన మొత్తములో మూడింట రెండువంతుల ధన మొసంగుటకును, ప్రస్తుత విాధన ము ద్రావిడభాషలయభివృద్ధికి వియోగింపబడుటకును ప్రభుత్వ మువారింగీకరించినదియు, ప్రభుత్వమువారు గావించిన పని స్వాభిప్రాయములో సంతృప్తికరముగనే యున్నదని బట్టిరి.

సత్తెమ్మారెడ్డిగారు తిరిగి మాట్లాడుచు సంస్కృతము ఇ స్టాము శాఖల కొక చమ్మికినైనను వియోగింపరాదను మరతు లపై ప్రభుత్వమువారి ధనమును స్వీకరించుచున్నారనియు ఇట్లు ఒకరిచే ఉత్తరువు లొసంగబడుట విశ్వవిద్యాలయమునకు ను సెనెటు సభవారికిని ఆత్యగౌరవమునకు హానికరముగ నుండు ననియు, సభ్యు లేకగ్రీవముగ తీర్మానించిన విషయము నిట్లు తృణీకరించుట సెనెటు సభ్యుల కనుమానకరమనియు కావున ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుచు ఇట్టి తీర్మానమును గావించు టనవసరమనియు, ఈ తీర్మానమును గావించిన ప్రభుత్వము వారు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనవచ్చు ననియు, సంస్కృత ఇస్టామికు భాషలపై నీడండయాత్రను తుద ముట్టింపవలెననియు, రాజకీయభిప్రాయము లెట్లున్నను ఈ విషయముందు మాత్రము సెనెటు గౌరవమును సంరక్షింపదలచు సభ్యు లెల్లరును తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటు జేయవలె ననియు బట్టిరి.

ప్ర॥ పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు తీర్మానము నాక్షేపించుచు సంస్కృతము విశ్వవిద్యాలయము క్రింద ఇదివరకు నుంచియే పరియగు ఆదరణను బడయుచున్నదనియు, ద్రావిడ భాషల యభివృద్ధికిగాను ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు కొంత ధన మిచ్చి రనియు దీనిని స్వీకరించిన పిదప మరియు కొంత ధనమునకు గోరవచ్చుననియు కావున తీర్మాన మనవసరమని బట్టిరి.

కె. వి. రామనాథనుగారును వైయంప్రాయమునే చెప్పిరి.

డా॥ మెట్ట నగారు తీర్మానము నాక్షేపించుచు విశ్వ విద్యాలయవిషయములో ప్రభుత్వమువారు లెల్లపుడును చాలయు దారముగ బ్రవర్తించుచున్నారనియు ఆర్థిక పరిస్థితుల చిక్కు వలన గాబోలు ప్రభుత్వము కొంతధనము మాత్రమే యొసంగ ననియు ఇచ్చినధనమును కృతజ్ఞతతో నందికొనుట పాడియని యు ఇట్టితీర్మానము గావించు టనంగతమనియు తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి.

ఉపసంహరణ

ఉపపాదకులకు కే. వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారు నిరాదరణ గావించెనను విషయమే

సభ్యులెల్లరు ఏకాభిప్రాయములై యుండలేదనియు, మరియు కొందరు సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి చర్యను హాస్యించుచు కృతజ్ఞతను ప్రకటించుచున్నారని, కావున తమయుపపాదననుపసంహరిం కొనుచున్నామనిరి.

ఉపపాదన నుపసంహరించుకొనుటకు సభ్యుల యనుమతి గోరబడక హామీదాఖలు గారు ప్రతిపక్షముగ వోటుజేసిరి. అధిక సంఖ్యాకులు అంగీకరించిరి.

నవీన వచనసారస్వతము

“తమిళము, తెలుగు, మళయాళము, కన్నడములందు విద్య నభివృద్ధిజేయుటకు నూతనవచనసారస్వతమును స్వప్రీతియటవృత్తంత గ్రామముఖ్యమనియు అందుకై సంవత్సరపు ఆయవ్యయపట్టికలో రు 50,000 లను ప్రత్యేకింపవలసిన దని ప్రభుత్వము వారిని గోరుచు “వెంట్రుమణిగారు రుపపాదనగావించిరి.

విద్యాశాఖాధికారి గారి విషయము ఆకడమిటు కొన్నింటకు సంబంధించినదిగాని నెనేటు కెట్టి సంబంధము లేదని ఆక్షేపించిరి. ఒకరిద్దరు మాట్లాడినపిదప ఉపపాదన వోటుకు బెట్టబడి విగ్రహియెను.

“తమిళ, తెలుగు, మళయాళ, కన్నడభాషలందున్న వైష్ణు సారస్వతము, కళియున్నగు గ్రంథములను తిర్థమాజేయుటకై రు 1000లను ప్రత్యేకింపవలసిన దనియు, వై నాలుగుభాషలలో దేనియందైన ఉత్తమ పుస్తకమును ప్రాసినవారికి రు 500 ల బహుమతి యొసంగుటకై రు 2,000 ప్రత్యేకింపవలసిన దనియు, ఈ పనిని నిర్వహించుటకు సిండికేటువారి కొక సంఘమును నియమింపవలసినదనియు వెంకట్రమణిగా రుపపాదించిరి.

వైష్ణుపాదన సిండికేటువారి విచారణ కంపణిదవలె నని సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు సవరణ నుపపాదించగ సభ వారిచే సంగీకరింపబడెను.

సెకండరీ విద్య

రాష్ట్రముందలి సెకండరీ విద్యను విశ్వవిద్యాలయము వారు తమ పతనముగావించు కొనుట విద్యాభివృద్ధికై వాంఛనీయమని నెనేటు వారభిప్రాయ పడుచున్నారను వెంకట్రమణిగారి తీర్మానము అంగనిర్వాహమునకు క్రమముగ లేదను నాక్షేపణపై నోపియబడెను.

బి. యల్. కోర్పు

బి. యల్. పరీక్షచదువుటకు ఈ విశ్వవిద్యాలయ వందలి కనీసము ఇంటరుమీడియటు పరీక్షయందుగాని, అందుకు సమాన మగ ఆమోదింపబడిన వేరొక పరీక్షయందుగాని ఉత్తీర్ణుడైనచాలును. ఇందు కనుకూలముగ బి. యల్. పరీక్ష నియమములను మార్పుజేయవలసిన దనియు, (2) బి. యల్. కోర్పు 8 సం॥లు చేయవలసినదనియు, వెంకట్రమణిగా రుపపాదించిరి. దిల్లీగల్లా గురుస్వామి కెట్టిగారు బలపరచిరి.

ఈవిషయము ఆకడమిటు కొన్నింటవారి విచారణకంప బడవడెనని. కె. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు రుపపాదించిరి.

అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు ఉపపాదనను సవరణపను గూడ నాక్షేపించుచు ఇదివర కీవిషయమునుఆకడమిటు కొన్ని వారునువారిచే నియమింపబడినప్రత్యేకసంఘమువారును చర్చించి యుండిరినియు, ఈజేతమందలి విద్యాసౌకర్యములను బట్టియు, న్యాయపాద వృత్తియందు చేరెడివారి సంఖ్యల ఆధీనమున బట్టి యు ఇంటరు మీడియటు నిర్ణయించరాదని ఇదివరలో నాసంఘమువారిభిప్రాయమును దెల్పి యుండిరినియు, ఆవిషయము నే తిరిగి చర్చించుట నివృత్తియొనమని బోర్చిరి.

కృష్ణస్వామి అయ్యగారు:—అది యథార్థము గాదు. ఇంతటి లో మోఘతు (యూ రో పి యను సభ్యుడు) సభమునింపవలసినదిగ ఉపపాదన గావించిరి. ఉపపాదన అంగీకరింపబడినందున సభ ముగింపబడెను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

వైసుభాస్కరుగారి యాశీర్వాచనములు

సభ ముగియులోపల వైసుభాస్కరుగారు మాట్లాడుచు రాజధానియందలి అన్ని భాగములప్రతినిధులను కలిసి సమావేశ మగుట కిదియే కడపటితూరియనియు, తమతో గలసి ఇంతవరకు బనిజేసిని కొందరు మిత్రులు తమమనోహరపుట విచారకరమనియు బల్చిరి. వారు గావించిన సహకార, కృషుల కెంతయు కృతజ్ఞులము. ఐనను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడుట కెంతయు నెల్లరకు సంతృప్తి గలుగజేసినది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలయు నని ప్రథమమున చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయము వారసుండియే బయలుదేరినది. (హర్షము) కొన్నిసంవత్సరము

లకుముందే మునము గోరినకోరిక నేడు సఫలమైనందులకు మన కెల్లరకు సంతసమును గలుగజేయుకమానదు. మున్ముందు మిక్కిలి యభివృద్ధిచొందుగాక !

తమిళ విశ్వవిద్యాలయమునకై నిన్నటిదిన మొక సంఘము నియమింపబడినది. తమిళసోదరు లీవిషయమై శ్రద్ధవహించి త్వరలో విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు తోడ్పడుదురుగాక యని బల్చిరి.

విద్యాశాఖాధికారిగారు మాట్లాడుచు నూతనముగ స్థాపింపబడిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము విషయమై వైసుభాస్కరులగుగారిభిప్రాయములతో సంతృప్తియుగ నేకీభవించుచున్నామని బల్చిరి.

పిపద సభ ముగిసెను.

కలకత్తా వైద్యకళాశాల

విద్యార్థుల సమ్మె

శస్త్రచికిత్సశాలనుండి దొంగిలించిరిని

విద్యార్థులపై అపవాదము నేయబడుట

(ప్రీప్రెసు తంతి)

కలకత్తా, మార్చి 19:—నేటి ఉదయమునండియు కలకత్తా వైద్యకళాశాల విద్యార్థులు సమ్మెగట్టిరి. శస్త్రచికిత్స శాలకుంకి వారు కొన్ని ఉపకరణములను దొంగిలించిరిని నూపరిం బెండెంబు విద్యార్థులపై అపవాదము మోపుటచే వారు సమ్మెగట్టిరి. విద్యార్థులు గావించిన తీర్మానమునుబట్టి జూడ సమ్మె బ్రతుకుండవచ్చు యందుతీసికొనుకోరుకావు శ్రీమాత్రమే చిహ్నుగలిగించునట్లు తోచుచున్నది.

కర్నలు ప్రైగారి అభిప్రాయము

కలకత్తా, మార్చి 19:—వైద్యకళాశాల ఆనుపత్రియందుపద్య జేయుటకు ప్రతినినమును వెళ్ళుచున్న నాల్గవంపల వైద్యకళాశాల విద్యార్థులు నేటి ఉదయము నుండియు సమ్మె గట్టిరి. కళాశాల ప్రధానాచార్యునితో పత్రికా విలేఖరి మాట్లాడ శస్త్రచికిత్సశాలయందుకుంకి శస్త్రము చేయుట కుపయోగించు ఉపకరణముల జతపోయినట్లును పోయిన జత గురించి విచారించ విద్యార్థులెవరో కాజేసినట్లు తేలేననియు కర్నలు ప్రైగారు దెల్పిరి. అధికారుల అనుమానము వారి గౌరవమునకు భంగమును గలిగించుచున్న దని విద్యార్థులు సమ్మెగట్టిరి. రోగులకు పరివర్తచేయుట విద్యార్థుల పూచి గాన వారు మిక్కిలి కష్టపడెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

కుష్మరోగుల నివాసస్థానముల యేర్పాటు

వైద్యశాఖాకారకు గ్రాంటునీయవలసిన దని డిమాండు చేసినప్పుడు, కుష్మరోగుల నివాసస్థానము కొర కేర్పాటు గావించుటకు రూ॥50,000లు కాసనసభ గ్రాంటుచేసినను అందుకొరకేమి ప్రయత్నములను సలుపలేదని దొరతనము పక్షమున కేం బెడ్ ఫారెస్టరుగారు దెల్పిరి.

పేరు ప్రకటించవలదని గోరుచు ఒక యూరపియను వర్తకుడు రూ॥50,000లను, ఒక మార్కెటింగ్ రైతుకురూ॥25,000 లును, కలకత్తా నుట్టుప్రపంచముల సంఘము రూ॥1000లను విరాళములుగ నిచ్చిరిని నాడి గ్రామపంచాయతీ నడిచెను. కుష్మరోగులకు నివాస మేర్పరచుట కొరకుమిద్యపురం జిల్లాయందలి ఛంద్రకేన గ్రామముందు ఫలము ఆక్రమించ బడెననియు, నీటిసౌకర్యముల సమస్య బరిష్కారముకాకనే కట్టడములు నిర్మింపబడువని తెల్పెను.

తదనంతరము బెంగాలు కాసనసభ నిర్వీణమయెను.

(ఆ. ప్రె.)

ప్రోటోకోలు ప్రభుత్వముల

అంత్య సందేశము

చీనా తృప్తికరముగు ప్రత్యుత్తరము

విద్యార్థుల ఆక్షేపణ

సికింగు, మార్చి 18:—ప్రోటోకోలు ప్రభుత్వమువారంపిన అంత్య సందేశమునకు చీనా తృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తరము నంపెను. వేయిమంది విద్యార్థులు మంత్రివర్గపు కార్యాలయమున కాల ప్రత్యుత్తరముకృత్యపీకరముగనిచ్చిరిని ఆక్షేపించిరి. వైసికులు వీరిపై తుపాకులను ప్రయోగించ 17 గురు చనిపోయిరి. 16 గురు క్షతగాత్రులైరి.

స్టేటుకౌన్సిలుసభ

టారిఫ్ ఆక్టు సవరణ బిల్లు

ఆమోదింపబడెను

రాజప్రతినిధి వర్తమానము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు తంతి)

డిల్లీ, మార్చి 19:—అసంబ్ధి ఆమోదించిన టారిఫ్ ఆక్టు సవరణచట్టము, ముదరాను సివిలు కోర్టుల సవరణ చట్టములపై నేటి స్టేటుకౌన్సిలు సభయందు విచారణ జరిగెను. రెండుచట్టములును సభచే ఆమోదింపబడెను.

సర్దారు జోగేంద్రసింగుగారిస్థానే ఎన్నుకొనబడినసర్దారు పిపదేవ సింగుగారు నేడు ప్రమాణమును దీసికొనిరి.

అసంబ్ధి భవనమందు 25 వ తేదిన యాయబడువీడ్కొలుపు ఉపన్యాసమునకు స్టేటుకౌన్సిలుసభ్యులుహాజరుకావలసినదని, రాజప్రతినిధి వర్తమానము చేసినట్లు అధ్యక్షుడుసభయందు ప్రకటించెను.

అసంబ్ధి ఆమోదించిన చట్టముల కార్యదర్శిప్రకటించెను. టారిఫ్ చట్టము విచారించవలయునని ప్రతిపాదించుచు, కాఖిరిను లేక అతిగభరము, తుపాకులు, నేతపరిశ్రమ యంత్రములపై ఓధించిన సుంకములందు మార్పు గావించబడెననిగాల్చాడ్విక్కుగారు సభ్యుల కెరింగించిరి. చేతిమగ్గుములకు గాలిసిన భాగములపై సుంకములు మార్పుటయందు ఎల్ల స్థానికప్రభుత్వములును అంగీకరించెను. పరిపాలన కారణముచే ఖిజ తెలములపై సుంకములలేటు మార్పుబడెను. గత సంవత్సరమునుకం బెసీమును న్నము లేక సెమెంటుపై సుంకపేల తక్కువగ చేయవలయునో కారణము గన్పించదని చాడ్విక్కుగారు బోర్చిరి. చట్టమును విచారించుటకు సభ అంగీకరించి చర్చ గావించకయే చట్టమును ఆమోదించెను.

గాల్ ఎస్. ఆర్. దాసుగారి ప్రతిపాదనముపై ముదరాను సివిలుకోర్టుల సవరణ చట్టము విచారింపబడి సభామోదము నొందెను.

సోమవారమువరకును స్టేటుకౌన్సిలు సభ నిర్వివేయబడెను. కార్యక్రమమును నిర్వర్తించుటకు నేడు 15 నిమిషములు పట్టెను.

సెయింటు ప్రాటికు దినోత్సవము

లండన్, మార్చి 17:—వైయుత్సవము లండనులో దివ్యముగ జరిగెను. వేల్పుయువరాజు అతిథిగవచ్చెను. ఐర్లండు నాలుగురాష్ట్రములందుగూడ ఉత్సవమును పర్చిరి. ఇరిష్కుబృహ్లాచాలమంది చేరిరి. బాల్విన్సుగారుగూడ వచ్చిరి.

యువరాజు చతుర్థారముగ ప్రస్తావించి ప్రపంచములోనున్న విరివిప్రజలందరును ఆనందించుచున్నారని తలచెదనగిరి. బాల్విన్సుగారికి నాలుగురాష్ట్రములు బ్రహ్మాండముకల్లలతో చేసిన చుట్టలనుత్రాగు గొట్టములను బహుమతినిచ్చిరిని అధ్యక్షుడు దెలియజేసెను. ఈలోపుగ ఒకమతగురువు బాణసంచాలోజేరిన ఒకవస్తువును కార్చిపడవేసెను. గదిలో తివానీకాలెను. ఒకస్త్రీ మూర్ఛబోయెను. అట్లుకాల్చినవానిని త్రోసివేసిరి.

మ్యాటియోటీహత్వ

చిచూట, మార్చి 18:—నలుగురెవరో మ్యాటియోటీగారి నెత్తుకుబోవుచుండ జూచితిమనియు ఆనవాలు బెట్టుటకు వీలులేదనియు ఆనలుగరిలో ఒకడు మ్యాటియోటీగారి పాట్లలోగొట్టెననియు పిదప మోటారులో వేసికొని ఎక్కడకో బోయిరినియు ఇద్దరు గుమాస్తాలు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

జూన్ 10 తేదీని సినీరు ఫీలిమెలుగారు సినీరు కెల్లోకల్నీగారిని తనబండిలో ఇంటికిబామ్మనెననియు ఆబండినే ప్రధానముద్దాయి దుమినీ నడిపించెననిరి. బండిని సీనీరు కల్నీగారి గాడిదానాలో విడలిపెట్టిరట. ఆమరునా దుదయమున బండి పాదాయెనని త్వరగానే కనుగొనెను. కిటికీ బ్రదరై నడట. లోపల పత్రికాచరారులు కత్తెరలు ఒకజత బండిలో నున్నదట. ఫీలిమెల్లీగారి సమాధానము నచ్చలేదట. అందుమీదనే కుల్నీగారు పత్రికలో పనిని చాలించుకొనిరిని.

ప్యాన్సిస్టు న్యాయవాది తనకు పిల్లపేషక్షమువారికి ఎట్టి సంబంధము లేదనిరి.

వ్యాయామ క్రీడలు

డ. భా. వ్యా. సం. తెన్ని సు

పం దె ము లు

మిక్సెడు డబుల్సు కడపటి పందెము

నిన్నటి సాయంత్రము ఆహుతి తెన్ని సు పందెముల లో మిక్సెడు డబుల్సు తుది పందెమునందు మిస్. జడ్. కారికు గారు, క్రికెటు క్లబు ఛాంపియనులగు వెంకటరామానుజులు, గాంపరుట్సు సతితో నాడి ఓడిపోయిరి. నిన్నటి ఆటయందు గాంపరుట్సు సతి అసాధారణ ప్రజ్ఞతో నాడెను. వెంకటరామా నుజులొకడు ఎప్పటివలె తోడ్చుచున్నను ఇదివరలోకంటె గాంపరుట్సు సతి బాగుగ నాడెనని చెప్పక తప్పదు. వెంకటరామా నుజులొకడు ఆటలలో వెంకటరామానుజులు పక్షమునై కొ నెను. రెండవ సెట్టునందు జడ్. కారికులు చాల బాగైతగ నాడి జయించిరిగాని తిరిగి ప్రభుత్వ సెట్టును ప్రత్యేకముగా వసంగిరి.

కె. రంగప్రసాదు వి. యస్. ప్రసాదరావును కింగిల్సు లో కోడించెను.

ఫలితములు

గాంపరుట్సు సతి, వెంకటరామానుజులు, జడ్ సతి, కారి కుల నోడించిరి. 6-3; 4-6; 6-4.

రంగప్రసాదు ప్రసాదరావు నోడించెను. 8-3; 6-3;

నేడు బ్రహ్మానంద, కుబ్జారావులు వెంకటరామానుజు లు రంగప్రసాదులతో నాడెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

పర్యటనోపసంఘము

పంచారక్రమము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర బాతీయోపసంఘమువారు శ్రీయుతులు టంగుటూరి ప్రకాశం, చింతలపాటి వీరసూర్యనరసింహారాజు, ఉమర్ అలీషా, గాడినర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, చింతమనేని భావయ్యచౌదరి గార్లును ఆంధ్రదేశమున పర్యటన మొనరించు టకు ఉపసంఘముగా నియమించిరి. ఈదినువను వివరింపబడిన రీతిని యీ ఉపసంఘమునా రాగూ లేదీలను ఆయాస్థలములకు జెల్లెదరు.

1926 మార్చి 21 వ తేదీ-గుంటూరు

" 22 ,, నిడదవోలు

" 23 కాకినాడ

" 24 బెజవాడ

" 26 27 చిత్తూరు

" 28 అనంతపురం

" 29 బళ్లారి

" 30 31 కర్నూలు

ఏప్రిలు 1 బెజవాడ

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

1926 ఏప్రిలు నెల 1 వ తేదీని రాష్ట్రీయ సంఘసభ బెజ వాడలో జరుగును. ఆనాడే శాసనసభకు ఎన్నికలకు నిలువదగిన ఆభ్యర్థుల పేర్లు కడపటిసారి నిర్ధారణ చేయబడును.

ఆనాడే పర్యటనోపసంఘమువారుగూడ నివేదికను సమ ర్పించెదరు అని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి మాకు ప్రాసెను.

కీర్తిశేషులైన

దిగుమర్తి హనుమంతరావుగారు

(విశేషి తంతివార్త)

విశాఖపట్టణము మార్చి 20:—మహాత్ముని శ్రీయశిష్ట్యు డైన శ్రీయుత దిగుమర్తి హనుమంతరావుగారు ఉదయమున 9 గంటలకు తమ సోదరుని గృహమందు దివంగతులైరి. ఎనిమిదిగో జూలనుండి జ్వరముతో బాధపడుచుండిరి. కొద్దికాలమునుండి వారు ఆంధ్రదేశముంటి ఆశ్రమము లన్నిటిని సంపుటికరణము చేయుటకుగాను ప్రయత్నించుచుండిరి. ఆవిషయమై ఆశ్రమవాసు లతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరము జరుపుచుండిరి. వీరు ఆకాలమృ త్యువు వాతలడుటవలన ఆంధ్రదేశమునకును సత్యాగ్రహ ఉద్య మమునకును తీర్పరాని నష్టము వాటిల్లినది.

మద్రాసు జిల్లా ఆంధ్రబాతీయోప సంఘము

సోమవారము ఎన్నికలు జరుగును

మద్రాసు జిల్లా ఆంధ్రబాతీయోప సంఘసమావేశము ఈనెల 22 వ తేదీ సోమవారం సాయంకాలము 1-15 గంటల కు ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయమున (7 లంబుకెటిసిడి) జరుగును. నూతన సంవత్సరపు అధికారసభ్యుల ఎన్నికలు, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు ఎన్నికొనుట, జిల్లాకలపర్షిపుసం ఆ స్థితులునున్నగు విషయములు గురించి చర్చ జరుగును. సభ్యు లందరు సభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

గద్దె రంగయ్యనాయుడు

రా. వెం. రంగారావు

కార్యదర్శులు.

మద్రాసు కార్మికసభ

మ్యూంసిసిపల్ పత్రిక సంపాదకులు డి. కె. తెలంగా గారు నిన్న సాయంకాలము ఎడ్వర్డు పార్కులో కార్మికసంఘ సభయందు ప్రవచించిరి. జరింగుమాము, కర్నాటకమిల్లుపనివాంగు చాలమంది వచ్చిరి. టింగాంగుగారు మదరాసులో కార్మికోద్యమ ప్రారంభమగునొచ్చి చెప్పిరి. అప్పుడు కార్మికులకు మైన్నికప్తము లందెనో వెల్లడించిరి. మిల్లుఅధికారులు కార్మికుల సంఘములను గుర్తింపకపెట్టుకట్టుటవలన చాలయిబ్బందులపాలయ్యిరి. అప్పు డు జమల నాయకత్వముండెను. కార్మికులు రాజకీయ పక్షము లతో చేరి అధికారులతో వైరము పెంచుకొనిరి. కార్మికులందు తమ అధికారులతో సహాని పోరాడెదరు. కార్మికులందరు సంగీభావమే బలమని గుర్తించవలెను. భనాధిపతి అధికారము యెప్పుడుండవలసినదే స్వరాజ్యము వచ్చిన పిమ్మట గూడ తప్ప కార్మికులకు భనాధిపతి సంపర్కము వదలదు. కావున కార్మి కులు గతమునదలంచి అనాయతో పోరాడెదరాదు.

పిమ్మట జి. చల్యపతిచెట్టి, నల్లెశేషుమదల్యూరు, రామానుజు లునాయకుగా భ్రమనశించిరి. నల్లెశేషుమదలమాట్లాడుచుండ తుం టరులు రాళ్లురువ్విరి.

కీ॥ కీ॥ రాయపేట శ్రీనివాసరామానుజయ్యగారు హైదరాబాదులో ఇంజనీయరుగా నుండిన రాయపేట లక్ష్మయ్యగారికుమారుడు శ్రీనివాసరామానుజయ్యగారుమొన్న ఉదయము 10 గంటలకు వైకుంఠ ప్రాపులైరి. వీరు యువనామసంవత్సరమున జన్మించి, ఉభయచేదాంతములందును అపార పాండిత్యమును సంపాదించి, భగవద్విషయగ్రంథకాల తేజపరులయి సదాచారసంపన్నులై చేతనోజ్జ్వలనార్థము వైష్ణవ సిద్ధాంతానుసరితమైన గ్రంథకాలతేజములందు వారి యావజ్జీవ మును వినియోగపఱచినచే కాక, నిత్యాను సంధానమునకు సంపూర్ణాంధ్రప్రతిపదటికాతాత్పర్యము, భజయతిరాజస్తోత్ర టీక, భాటిపంచకటీక, రామానుజ చతుర్థోక్తిక, అనన్యాయన తిరువారాధనక్రమము, చరమపర్యరామానందము, శ్రీభాష్య కారసాన్ని తిరువవతాగోతన వైభవము, యతిరాజవింశతి సహిత పూర్వదినచర్య, ఉత్తరదినచర్య, శ్రీమత్పరమాంసే త్యాది శ్రీవాసిమామలై రామానుజజీయరుసాన్ని ప్రపత్తి మంగళాశాసనములకు టీకలు రచించి వైష్ణవప్రపంచమునకు మహాపకారులుగ నుండిరి. ఇదిగాక అనేకవత్సరములగ శ్రీ పెరుంబూరూరి శ్రీభాష్యకారసాన్నిబ్రహ్మోత్సవమున రివ ఉత్సవమును మొదలియండాకాసాన్ని రివ ఉత్సవమును తిరునీర్వలై శ్రీపిళ్లలోకాచార్యులు చాతుములై ఉత్సవము మున్నగు అనేకకైంకర్యములను వీరు జరుపుచుండిరి. ఈ కైంక ర్యములు ఇకముందును నిర్విఘ్నముగా జరుపుటకు బ్రష్టిలను నియమించి అందులకు కావలసినంతధనము సేర్పాటుచేసిరి. ఇట్టి పరమనిష్ఠాగరిష్టులను భగవత్కైంకర్యధుర్యులును నగు వీరియా కస్మికమరణమువలన, వీరుదృఢించిన చాత్రాదశ్రీవైష్ణవసంఘ మునకే కాక వైష్ణవప్రపంచమునకే గొప్పనష్టము సంభవించి నందులకు అందఱు చింతింపకమానరు. వీరియాత్మకు భగవంతుడు నిత్యానందపదవి నొసంగుగాక!

(ఒక కులాభిమాని)

మాంగనీసు వర్తకుల విషమావస్థ

కలకత్తా, మార్చి 19:—కలకత్తా మాంగనీసు వర్తకులు ఇప్పుడు చాల విషమావస్థయందున్నారని తెలియుచున్నది. ఇందులకు కొంతకారణము రైలురేలు ఎక్కువగ నుండుట.

వాతావరణస్థితి

1926 నెల మార్చి నెల 20-వ తేదీ శనివారము

మార్పుజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము
కోల్హాపురం	87.5	76.2	...	5.48	44.86
విశాఖపట్టణము	90.0	78.1	...	5.85	37.09
కాకినాడ	94.0	77.7	...	4.68	39.09
హుబ్లీపట్టణము	90.7	80.8	...	6.49	41.69
కర్నూలు	102.0	74.9	...	1.10	26.01
బళ్లారి	69.2	77.0	...	0.56	20.61
అనంతపురం	0.88	27.88
కడప	103.1	78.7	...	2.71	31.28
నెల్లూరు	97.4	78.8	...	2.62	37.95
మద్రాసు	93.6	79.9	...	1.11	50.74
కడపూరు	88.7	77.7	...	4.39	32.94
నేలమ	99.5	78.2	...	2.13	30.30
కోయంబూరు	95.5	72.9	...	2.74	32.29
తిరుచనాపల్లి	101.4	77.8	...	2.47	33.13
నాగపట్టణము	88.2	79.7	...	9.19	34.98
మధుర	98.0	76.8	...	1.42	33.53
పాంచుగ	91.6	78.8	...	1.40	37.00
తిరునల్వేలి	4.58	28.84
తిరువేల్పురి	89.1	78.9	...	1.81	34.51
కొచ్చి	88.6	77.5	...	2.79	114.51
కాల్కట్టు	90.2	76.7	...	2.22	117.16
మ. పూరు	89.2	76.2	...	1.07	125.66
బెంగళూరు	94.3	70.6	...	1.32	85.87
మెదకూరు	84.8	62.6	...	1.06	125.43
కొడకూరు	72.8	73.8	...	9.03	62.18

సర్కారులు:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. గో పాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో 2 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మిల్లీపట్టణములో 8 డిగ్రీలు, తక్కినచోట్ల 5 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు అతిపలచగ నున్నవి. బళ్లారిలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 5 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. పగటివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 7 1/2 తక్కినచోట్ల 5 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

స్థానికచినుకులు కొన్ని పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్షపాతము

నిల్దా, మార్చి 19:—పశ్చిమమున గాలి విగురుగాను న్నుది. మధ్య ఇండియాలోను సంయుక్త పరగణాలలోను చలచ లముగానున్నది. ఫోటానాగపురము, బరిస్సా, వంగదేశపు డెల్టాలోను సామాన్య వర్షమున్నది. అస్సాములోను మధ్య పరగణాల పశ్చిమపార్శ్వముందును స్వల్పముగ వర్షమున్నది. సిక్కిండులో 2 అం, టెన్సూరు 1 1/2 అం, బాలసోరు 1 అం, కత్తిము కురియుట గమనింప దగును.

నూచన:—అస్సాము ఉత్తర బర్మాకు వర్షము వ్యాపించును. (అ. ప్రె.)

సామ్రాజ్య వైమానిక ప్రచారము

రుగ్బీ, మార్చి 17:—కాళోటమునుండి దక్షిణ ఆఫ్రికా వరకు వైమానిక ప్రచారము సేర్పాటుచేయుట కాలోచించు చున్నార మని వైమానిక సహాయమంత్రి కామస్వసభలో చెలి యజేసెను.

ముందు పంశోధనలన ఆర్థిక సాయముచేయుటకు నెల్లూ రోబిల్లో ఆధునికేతపు గవర్నరులు సమావేశమై నిశ్చయించుకొని రని తెలియుచున్నది. విస్తారముగ దానిని సాగించుటకు ఆర్థిక సహాయమును బట్టి ఆలోచించెదరు.

మీకు "స్లోన్స్" తైలము కావలసియున్నది

పక్షవాతము, నాడీవ్యాధి లేక నొప్పి, బొటములు, నాడీ అధికముగా కొట్టుకొనుట మొదలగు నొప్పలను పోట్లను పారద్రోలుటను స్లోన్స్ తైలము మీకు ముఖ్యముగా కావలసి యుండును.

40 సంవత్సరములకు పూర్వము నుండియు స్లోన్స్ తైలము నొప్పలను పోట్లను పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధి వడపినది.

పక్షవాతము నాడీవ్యాధి నడుమునెప్పి, బొటములో పోట్లు మొదలగు బాధలనుండి విముక్తి జెందుటకు నేననే ప్రజలు తమవెండ్రుండా దీనినుండు కొనుచున్నారు. దీనిని రుద్దనవలయు లేదు. ఇది రాచిన వెంటనే లోనికి చొరుచుకొనిపోయి భగను పోగొట్టును.

అన్ని విధములైన పోట్లను నొప్పలను నివారించుకొనుడు.

SLOAN'S LINIMENT

ఉపయోగింపుడు.

అన్ని చోట్లలోను వికయించబడును.

ఒంటి నాళములో తుపాకి ముద్రపెట్టమనుకొని కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు 8063 ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కునవి. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

ధ ర లు

సరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు 8063 ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కునవి. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

సాము 3౨, 3౩, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకోగలగినవికూడ దొరకును. (2౧౦8) యం. వి. రామానుజం శైలి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము.

మానవ పలుకముల లోలాములు, దుడ్డులు, మోపులు, బంగారుమెడవెయ్యములు, మెల్లతాడులు, టంబుర్లు, మొదలగునవి తగురుగనున్నవి. వివరములకు ఈదినవ విలాసములకు వ్రాయుడు.

ప్రాప్తికొనుట:- కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందుబ్రదరు.

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్: బెజవాడ. 1597 (3) 1149 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారులోడ్డు మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పార్లసీలిమి పెడ్

19, హరిన్ రోడ్, హంటురోడ్, మద్రాసు.

భిషగ్రత్న డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారిచే స్థాపింపబడినది.

శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడు సమృద్ధమైన మందులుదొరుకు సలము.

‘చ వ న ప్రా శ న’

అన్ని విధముల బలహీనములకు, రొమ్ముపడికమునకు, ఉబ్బిననునక, క్షయమునకు ఉపయోగపడు టానిక్.

4 టౌన్సుల డబ్బా 1 కి రూ. 1-0-0. 1 పాను డబ్బా 1 కి ధర రూ. 3-0-0.

కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను:- వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. మేనేజరు, మద్రా.

గుంటూరు

(ఒకవిలేఖరి)

క్షయ పవత్సరాది శుభవిషయమున గుంటూరు కమ్మ విద్యార్థిసంఘపక్షమున కమ్మవిద్యార్థి వసతిగృహముందు సాయం త్రము 4 గంటలకు మ-రా-శ్రీ నిలయించిరి పత్తనారాయణ చౌదరిగారి యాజమాన్యమున స మా వే క మ య న సభలో శ్రీయుత కుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి (కావూరు)గారిచే ఆస్థాపనము గావింపబడియెను.

* * *

(స్వకీయవిలేఖరి)

డిల్లీ కాననసభ

శ్రీయుత గుండు సూర్య అనంతనరహరిరావు. బి. ఏ. బి. యల్. గారు గుంటూరు నెల్లూరు తరఫున డిల్లీ కాననసభకు అధ్యక్షగా నిలుచుచున్నారు.

జామీన్ పిటీషన్

మల్లెవారి పోర్టర్స్లో కేసులో 8-వ ముద్దయి తరఫున తైలుత పిటీషను పెట్టగా జిల్లా జడ్జి నిరాకరించెను.

ఒక ఘోరమైన ఆత్మహత్య

18-26 లేదే సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గుంటూరు సబ్ జైలు దగ్గర 760 నెంబరు పోలీసు జవాను ద్యూటీలో నుండగా తన చేతిలోని తుపాకిని తన నోటిలో పెట్టుకొని మరణించెను. ఆ సమయమునందే మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో ఆ జవానుమీద ఒక ఖైదీ ప్రమాణ వాగ్దానము యిచ్చుచున్నాడు. ఆ ఖైదీ భార్య ఒక బాబువ్రాసి తన భర్తకు అన్నము తీసుకొనివచ్చినప్పుడు అతని చొక్కా కేబుల్ ఆ బాబును పెట్టి చొక్కా అతని కిచ్చెను. ఆ ఖైదీ ఆ వుత్తరమును చదువుకొను మండగా చూచి పోలీసువా రాబాబును పట్టుకొని తైలు మావరింపెండెంటుగారు మేజిస్ట్రేటుగారి కిచ్చిరి. మేజిస్ట్రేటుగా రా ఖైదీని పిలిచి విచారింపమండగా యీ జవాను చాటుగా నిలుచుని తనమీద వచ్చిన నేరము నంతయు వినుమండెను. ఇంతలో అతను మరెయ్యక ఖైదీవెంట పాకిదొడ్డి దగ్గరకు పోవలసిరాగా అచ్చట ఆ ఖైదీకి కాపలా నిల్చునియున్నప్పుడు తనంతట తానే కాల్పుకొనెను. వెంటనే అతనిని ఆసుపత్రికి గొంపోయిరి. ముఖమున నొక పాఠ్యము రంగ్రముపడిపోయినను మరీకి పూర్తిగా స్పృహ తప్పిపోయినందున తనంతట తానే కాల్పుకొన్నట్లును తనమీద వచ్చిన కేసుయొక్క ఆవి మానమును భరించలేక అట్లు చేసితి ననియు, తనకు రావలసిన పెన్షను వగయిరాలు తనభార్యబిడ్డల కిప్పించవలె ననియు కాగి తము వ్రాసెను. ఆ రాత్రి 12 గంటలకు ప్రాణము విడిచెను. అతను మహమ్మదీయ కులగుడు. ఆబానుబాహుళ్యము కల వాడు. మిలిటరీ వుద్ద్యోగముచేసి పెన్షను పుచ్చుకొనినవాడు. అతనికి 50 యేండ్లపయ్యయన్న కలదు. మూడవ సంబంధం భార్యయున్నా పిల్లలున్నా యున్నారు. మర్రాడు ఉదయం అతని శవమును కోర్టునద్దకు తెచ్చి పంచాయతీ చేసి ఆత్మహత్య అని నిర్ధారణ చేసిరి.

తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని ఆంజనము

ఆశ్వర్థము! ఆద్భుతము!!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోవునది మీరు తెలుసుకొనుట కిష్టముగలదా? అట్లుండినచో ను ప్రసిద్ధమైన ఆంజనమును తెప్పించుకొనుడు. అది జరుగబోవు సంగతులను, తప్పిపోయిన బంధువుల వివరములు, దాచబడిన సొత్తులు, ఇతర లాభకరమైన విషయములు మొదలగు తెలుపును. సినిమావలె-గుణముండును. అన్ని భావలలోను సరియైన జవాబులిచ్చును. ఆంజనముతో పూర్తి వివరములు తెలుపబడును. 1 కి ధర రూ. 1-8-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

P. P. Katcham 2/174 Broadway MADRAS.

మహాద్రాక్షాది చూర్ణము

శ్రీలగ్నరాశియ వ్యాధులకు సంతేవి. మేహము, ఋతు శూన్య, ఋతు:ధ్రు, వంధ్యారోగము, మొ॥ వ్యాధులకు వారం చి సంతానవక్షలగా కేయు యి దిది శ్రేష్ఠముయి. 20 దినములముగూల వచ్చి 12 రు 1-0-0. వి. పి. అ 6.

(క్యాటలాగ్ ఉచితము) 8351 2

వి.పి.సి. ఆంజన కో, ఆయుర్వేదసమాజం తెలిదేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

శ్రీ కృష్ణా వతార తత్త్వము

సకలపురాణరత్నములనుండియు, మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా గుంటుపాడు వచనరూపమున నిండువ్రాయబడును. సకల సంశయములు తొలగునట్లు అందందు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. విశేషాంశములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పూర్వాయణమున కనుకూలించు స్తోత్రములను గ్రుందవలక పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల డెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లేచరిత్రమును జదివిన సమూహము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదామణము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 820 పుటలకు దక్కుపగాకయుండ జైంసుచేయించి మాడుకెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషముని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 అడ్వాన్సుతో జండాదారులు తమ సమ్మతిని డెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రశ్రీమద్రామాణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రూ 12-0-0. 2203 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. (1223)

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

1926 సం॥ రం జనవరి రికార్డులు

ది గ్రామోఫోను కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

కలకత్తా, బొంబాయి.

1926 సం॥ జనవరి నష్టి మెంటరి లిస్టు

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" 10 అంగుళముల రెండుప్రక్కలుగల ఆకుపచ్చలేబిలు రికార్డులు 1-కి ధర రూ 2-12-0.

మైసూరు ఆదిలక్ష్మి - మైసూరు

N. 1709 { నిన్ను నమ్మితి నీతాపతే, నాటకురంజి
నన్ను బ్రోవరాదా మధ్యమావతి
టి. ఎస్. రంగమాళ్ - తిరునల్వేలి

N. 1710 ఎంతరానీ - తనకెంతపోస్సీ హరికాంభోజి
నీలాంబాళ్ - మైసూరు
ఎదుటనిలచితే శంకరాభరణము

N. 1711 { వల్లూరు జగన్నాథరావును, రమణయును
ఆధ్యాత్మరామాయణము భరద్వాజ స్తవము
" ఇంద్రజిత్తు యుద్ధము
మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

N. 1712 { ఇందువదనా కల్యాణి - పల్లవి
పరాకేల సరస్వతి నాటకురంజి
మిస్టర్ బి. సుబ్బారావు - చింతామణి థియేటరు

N. 1713 { ఏమి అద్భుతము యమునాకల్యాణి
పరమ అద్భుతము కలిగె సురటి
కన్నడము మిస్. చంద్రకాంత - మైసూరు

N. 1714 { ఈగలు నీకాయలెకు సావేరి దేవర్ నామమ్
సొల్లు సొల్లిగె శ్రీహరి దేవగాంధారి డిటో
మిస్. ఉడిపి లక్ష్మీబాయి -

N. 1715 { ఇనితీగ సహిసువే భీమపాసు జానలీ
సంబిదనిన్న కాంభోజ దేవరనామం
మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

N. 1716 { అరినారీమణి కమాసురాగము
చంద్రమాడశిన ధన్యాసి

శ్రీయుత మైసూరు మహారాజాగారి రాజమందిరముండు ఒరుగు కర్నాటిక్ స్ట్రీంగుబాండు

N. 1718 శ్వరజోతి, ధర్మవతి జంజూటి

The Gramophone Co., Ltd. (2575)

(Incorporated in England) Calcutta—Bombay

ఓరియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ

కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింట్టికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్లమెంటు భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింట్టికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000
1924 - రూ 2,87,00,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నది.

ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియేతరుణము.

వివరముల కీక్రింది విలాసములకు వ్రాయుడు:-

ప్రాంచిసెక్రటరీ

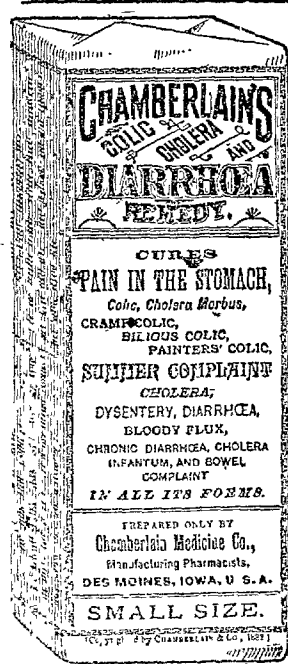
ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల వెట్టె 8, మదరాసు

బెంగళూరు బ్రాంచి: 672

ఓరియంటల్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.

టివండం బ్రాంచి: ట్రివండం.

చేంబరేను

శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి 133

ఇది చాల ముఖ్యము

ఆహారము జీర్ణము కాకపో

వుటవలనను, దురు నీరును త్రా

గుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ

స్థితి లెటాలు వని మారుటవల

నను ప్రేవ్యాలుబువచ్చును. ప్ర

తియింట్లను, ప్రతిప్రయాణికుని

సంచించును, నెలవులకు బయ

టి పూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టె

యంగురు లెప్పక చేంబరేను

శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి

యొందవలెను. గృహమునందు

ప్రయాణములందు అకస్మాత్తు

గా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగ

దివ్యావధము. ప్రతివోటును విక్రయమునకుదొరకును.

మీకు తెలియునా? 21!

హింగూదేశమునను, తదితరదేశములందును గూడ యీ

ప్రకృతము ప్రతిగృహమును అలంకరించుచున్నది.

ఇదియే కామతాస్త్రము:- ఇది ఆయురారోగ్య విశ్వ

గ్యములను సంపాదించుకొనుటకు వరుసదగిన అపురూపమైన

గ్రంథము.

మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంశములను

పూర్తిగ చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడును. మీరు

ఒకకాడ్లు వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమునుబడయగలరు.

ఆతంకనిగ్రహ భార్యసి, 26 బ్రాడ్వే, న్యూడాసు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-27 సం॥ మార్చి 20-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-1 రు 35 0 0 మొనలు 49 0 0 ఒరక

దియ్యముబస్తాలు

మకురు తెజాలిని ,, క 48 గలవి రు	11 8 0	18 0 0
నెల్లూరిని ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	15 0 0	16 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-1 ,,	8 12 0	9 0 0
నావ్యలు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-1 ర 205 ,,	12 8 0	18 0 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 8 0
సెనలు ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	17 0 0	18 0 0
ఉలలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపన్నులు

నూనెలనూనె బా 1-1 ,,	150 0 0	152 0 0
నయ్య ను 1-1 ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంబేరు సెనగపన్నుబా1-1 ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0	56 0 0
వేరు సెనగనూనెగానగబా1-1 రు 118 ముకానూనె	116 0 0	
ఆముదము బా 1-1 ,,	97-0-0	98-0-0

4. చిల్లరపన్నులు.

చాడవనపు బా 1-1 ,,	75 0 0	80 0 0
కూరవనపు ,, ,,	40 0 0	42 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరిని)బా1-1 ,,	105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మలుగు 1-1 రు	45,50	
కాళసాని పిపాయకట్టు ,, ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-1 రు	40 0 0	60 0 5
నింజెరంబు బా 1-1 ,,	28 0 0	70 0 0

ఇనుము.

వట్టారం బా 1-1 ,,	80 0 0	44 0 0
చదరం ,,	83 0 0	84 0 0
రవుండు ,,	88 0 0	84 0 0

5. లోహములు

నెండ్లి 100 కులంకు ,,	68 0 0	71 0 0
బంగారము, కులము 1-1 ,,	21 4 0	21 8 0
నవరము 1-1 ,,		18 6 6
ఇత్తడి బా 1-1 ,,	258 0 0	262 0 0
రాగి డిటా ,,	278,0 0	275 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా1 గలవి ,,	82 0 0	82 6 0

7. దూది

బోండానెట్టుబారన 1-1 రు	3 0 0	
వల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

పుట్టూరు బేరునగ నెండ్లి పెట్టె 1-1 ,,	6 0 0	
మూరబేరునగ నెం 20 ,,	8 0 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాతె ,,	8 12 0	
నెం 22 ,, ,,	8 14 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్కసు ,,	7 0 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	7 8 0	
నెం 12 1/2 ఆరెన్ను ,,	6 6 0	
నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,,	6 14 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	7 2 0	
నెం 12 1/2 క్వీంకా కృష్ణ ,,	5 15 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 2 0	
నెం 10 1/2 పోయంబుత్తూరు ,,	6 2 0	
నెం 12 1/2 ,, ,,	6 12 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 14 0	
నెం 12 1/2 గోక ,,	6 7 0	
నెం 20 గోక ,,	7 12 0	

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు స్ప్రే అత్తరు

క్రొత్తగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యితర
నేడుకనయములందు వా
దుటకు యంతమంచి నవీన
అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు

ఉండి యుండ లేదు.
పై భాగమునం దున్న
మొర మాత్రమే తీసినచే
మంచి సువాసన గల

అత్తరు పెడలును, బుడిచి నిలుపుగానుంచిన బయటికిరావడము ఆనన. పరిశ్రాంతమై ఒకబుడికి ఆరడులున్న తెప్పించుకొనుదు
తరువాత మీరు మీస్నేహితులను దజనలకు సంతోషముతో ఆరరునిత్తురు. బుడి 1-1 ధర రు 1-4-0 తపాలాబిళ్ళ ప్రత్యేకం

BAIJNATH MOTHILAL & Co.,
168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

శత్రుచికిత్స మూలవ్యాధి కుదర్చబడును

జర్మనీయందు క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన ఔషధము శత్రుచికిత్స లేకయే మూలవ్యాధిని మిక్కిలి జయ
ముగా కుదుర్చును. దానిపేరు.

“హడెన్సా”

మరణించుటకు సిద్ధముగానున్న లక్షలకొలది ప్రజలను కాపాడినది. ప్రస్తుతము జర్మనీయందున్న వైద్యశాల
లన్నిటియందును మూలవ్యాధికి ఉపయోగించబడుచున్న ఔషధ మిదియొక్కటియే,

రక్తమూలము, లోమూలము, మొదలగునవి హడెన్సాచే తప్పక అచ్యుతముగా కుదర్చబడును. రక్తము
నిడివి, బాధలన్నిటిని పారద్రోలి మూలము ఎండిపోవునట్లుచేయును. ప్రతిదినము మితిలేని యోగ్యతాపత్రికలు వైద్యు
వద్దనుండియు, మూలవ్యాధిచే బాధపడువారివద్దనుండియు వచ్చుచున్నవి.

హాచి

హడెన్సాను క్రమ ప్రకారము వాడినతరువాత, మీ వ్యాధి కొంచెమైనను కుదురలేదని రూపించువారి
వారి పైకమును వాపనీయబడును.

నేడే హడెన్సాను ఆరరును పంపి, మీ దుఃఖములను విడుపుడు ప్రత్యేక మాతగలిగిన పెద్ద గొట్టము 1 కి
ధర రు. 2-4-0 మాత్రమే.

Sole Agents:—THE INTERNATIONAL TRADERS,

1961 Sankdi Sheri. Telegram.—“Special. AHMEDABAD

Agents for Andhradesa:—Mr. K. A. RAJU, Goraganamudy, Post Vissakoderu,

Tq. Bhimavaram Kistna Dt.

Agents for Madras Presidency:—

Mesers, DADHA & Company, Esplanade, MADRAS.

Agents for Mysore & Coorg:—

Messrs JONES & Co., No. 5, Gundopenth Street, Bangalore city.

AGENTS for Travancore:—

KRISHNA & Company, Trivandrum.

తెనుగు తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాష నేర్చుకొనవచ్చును.
ఇది 10,000 ప్రజలచే చదువబడి సుప్రసిద్ధి చెందినది.

ఆంగ్లదొరసాని పటముగల మావర్తికగుఱుతును గమనించి చూచి పుస్తకమునుకొనుడు. ఈ పుస్తకము
నందు మేము తెలిపిన ప్రకారములేనివో పైకము వాపనీయబడును.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

1255

60 దినములలోగా ఎవరైనను ఆంగ్లభాష నేర్చుకొనవచ్చును.

ఆంగ్లభాషను మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్చును. 600 పుటలు గల
కెద్దగ్రంథము ధర కాపి 1-1 రు 2-0-0 తపాలాబిళ్ళ రు 0-8-0.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలవిధి, మదరాసు.

“హెన్ మాస్టర్స్ వాయిస్” గ్రామఫోనులు

ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను
రికార్డులు ఎప్పుడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,
175 Broadway, Madras.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మద్రాసు పెన్సల్స్

ప్రతి రకము ద్రాయింగు పెన్సల్స్ యొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

1024

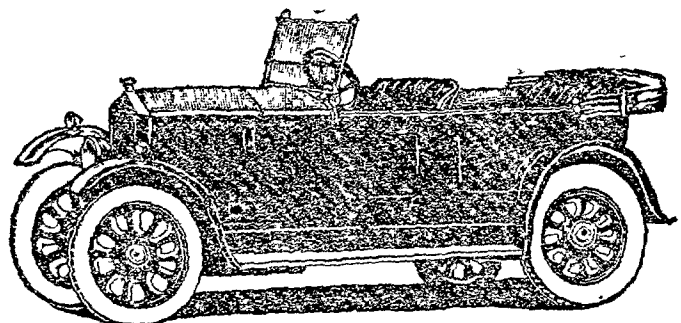
అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట,
బ్లాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎంగ్రేవింగు

వచ్చిచూడండి “ఇంగ్లాండు
కొత్త అందమైనటువంటి
పుల్ సిలి మోటారు కారులు
WOLSELEY

ఒక గాలను 36 మైల్స్ పరుగెత్తగలది.

“Built up to a
STANDARD
Not down to a Price”

“పుల్ సిలి స్టాన్ డర్డు”	రెండు సీట్స్	11/22 H. P. రూ 4500
“పుల్ సిలి స్టాన్ డర్డు”	నాలుగు సీట్స్	11/22 H. P. రూ 4700
“పుల్ సిలి డిలీక్స్”	నాలుగు సీట్స్	11/22 H. P. రూ 5350
“పుల్ సిలి డిలీక్స్ నెలున్”	నాలుగు సీట్స్	11/22 H. P. రూ 6,550
“పుల్ సిలి ట్యూరింగు”	నాలుగు సీట్స్	16/35 H. P. రూ 8750

అన్ని మోటారు కారులకును, వాటివాటికి తగినటుంటి దీపములు, స్టార్ టిర్లు,
బల్బుహార్ను, స్పీడియామీటర్, టూల్ సెట్లు, ఇంకను ఇతర సామానులతో ఇవ్వబడును.

ప్రెసిడెన్సీ బిజినెసు రొక్కల కారుధరలు

ఇప్పుడే ఈ పుల్ సిలి మోటారులను కొని అనుభవించండి.

సోలు ఏజెంట్లు: ఆర్. పటేల్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు,
మోటారు వ్యాపారస్తులు, మదరాసు.

R. PATEL Co.,

మోటారు వ్యాపారస్తులును, జిల్లా ఏజెంట్లును, ఇప్పుడే సబ్ ఏజెంట్లు

కావలసినవారు తమనామె తెలియపరచుమని కోరుచున్నాము.

2545